

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้า
- และส่งออกในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

โดย นางพิมพ์สุภัค เขี่ยมสะอาด

ได้รับอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(อาจารย์ ดร.มงคล หวังสถิตย์วงศ์)

21 พฤษภาคม 2550

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วรพจน์ ศรีวงศ์กุล)

กรรมการ

(อาจารย์ ดร.จรัญ แสนราช)

กรรมการ

(นายพรชัย คชรัตน์)

การศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้า
และส่งออก ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

นางพิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

ชื่อ : นางพิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือ
 ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ
 เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
 สาขาวิชา : ธุรกิจอุตสาหกรรม
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
 ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร
 รองศาสตราจารย์ ดร.วรวจน์ ศรีวงศ์กุล
 ปีการศึกษา : 2549

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก และเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามสภาพการดำเนินการขอคืนอากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้รับผิดชอบในการทำหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล จำนวน 388 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ตัวแทนออกของส่งและรับแบบสอบถามกลับคืนทางไปรษณีย์ ทาง E-mail และทางเครื่องแฟกซ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบโดยใช้ความแปรปรวนทางเดียว ANOVA เปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้ Scheffe และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 25-35 ปี วุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีตำแหน่งงานเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายนำเข้าและส่งออก และมีประสบการณ์การทำงาน 3-6 ปี สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก พบว่า ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน การดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจส่วนใหญ่ใช้บริการตัวแทนออกของ โดยมี การชำระอากรด้วยเงินสด การส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ส่งออกโดยตรง การผลิตสินค้าส่งออกใช้สูตรการผลิตของตนเอง ทำเรื่องที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ส่วนใหญ่ส่งออกมากกว่า 3 ทำ มีระยะเวลาที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ระหว่าง 30-60 วัน มีความถี่ในการขอคืนอากรแบบนานๆ ครั้ง มีปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร 30-60 ฉบับ มีมูลค่าของอากรที่ขอคืนระหว่าง 100,001-200,000 บาท การดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจส่วนใหญ่ใช้บริการตัวแทนออกของและระยะเวลาได้รับคืนเงินนับตั้งแต่ยื่นเอกสารขอคืนอากร ระหว่าง 31-60 วัน

ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก พบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ซึ่งมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก พบว่า ต้องการรับสำเนาใบขนเข้าภายใน 15 วัน เพื่อใช้เป็นหลักฐานประกอบการยื่นขอคืนอากร ต้องการให้พิจารณาอนุมัติสูตรการผลิตให้เสร็จสิ้นภายใน 30 วัน ในการกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ ต้องการให้เจ้าหน้าที่ไปพิสูจน์ส่วนเสียที่ผู้นำเข้าเสียไป ณ สถานที่ผลิตสินค้า ต้องการให้มีการตรวจสอบเอกสารตามเกณฑ์ที่กำหนด ต้องการให้จัดเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับงาน ต้องการให้เจ้าหน้าที่ใช้เวลาในการพิจารณาการคืนอากรภายใน 30 วัน ตามเกณฑ์มาตรฐาน

ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา จำแนกตามลักษณะการนำเข้าและส่งออก โดยภาพรวมพบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าแตกต่างกันจำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการขออนุมัติหลักการ ด้านการยื่นสูตรการผลิต ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ด้านการชำระอากรวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก

ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา จำแนกตามการวิธีการดำเนินการขอคืนอากร โดยภาพรวม พบว่าไม่พบความแตกต่าง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ การรับใบแนบหลังส่งออก การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งงานของเจ้าหน้าที่ กรมศุลกากร ปัญหาการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

(วิทยานิพนธ์มีจำนวนทั้งสิ้น 151 หน้า)

คำสำคัญ : ปัญหา, การขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ, ธุรกิจนำเข้าและส่งออก

Name : Mrs.Pimsupak Eiamsa-ard
Thesis Title : A Study of Operations, Problems and Needs of Assistance in Articles
19 IBIS Duty Drawback of Import/Export Business in Bangkok and
Vicinities
Major Field : Industrial Business
King Mongkut's Institute of Technology North Bangkok
Thesis Advisors : Associate Professor Dr.Sripen Srestasathien
Associate Professor Dr.Worapoj Sriwongkol
Academic Year : 2006

Abstract

The purposes of this study were to investigate the operations, problems and needs of assistance in articles 19 IBIS duty drawback of import and export business in Bangkok and vicinities and to compare the level of significance of those problems encountered by businesses undertaking different processes. The informants of this study were 388 those responsible for undertaking article 19 IBIS duty drawback. Questionnaires were used to collect the data. Percentage, frequency, arithmetic mean, standard deviation, ANOVA, Scheffe and content analysis were used to analyze the data.

It was found that most informants were male with the age range from 25 to 35 years, and bachelor's degree background. Their position was the employees in import and export department. They had about 3-6 years experience in this job.

With respect to the operations of the duty drawback, it was found that most businesses operated partial import and export business, paid the duty in cash, exported goods directly, used their own formulas to produce goods, used more than 3 export ports, received the documents for the duty drawback within 30-60 days, applied for the drawback once in a while, and had to provide 30-60 import/export documents for each drawback. The amount of the duty drawback was from 100,001-200,000 baht. Most businesses employed shipping agencies to undertake the duty drawback. It took 31-60 days after applying for the duty drawback to get the money.

Regarding the problems related to article 19 IBIS duty drawback, the study revealed, as a whole and by aspect, that they were at the moderate level except for those related to the aspect of duty payment for the raw materials not exported were at a low level.

As for the needs of assistance in article 19 IBIS duty drawback, it was found that the import/export businesses wanted the copies of import delivery documents to be sent within

15 days so as to use them as an evidence for the duty drawback, the formula to be approved within 30 days, the amount of imported materials waste to be set by the authority really examining at the production sites, criteria for checking documents to be followed, the right officers to be put at the right jobs, and the officers to finish considering the duty drawback application within 30 days as said in the regulations.

The comparison of the significance level of the problems encountered by import/export businesses with different characteristics of import/export, the study revealed differences, at the statistical significance level of .05, in four aspects; namely, those related to seeking approval, proposing production formulas, exporting products, and paying duty for the un-exported raw materials.

The comparison of the significance level of the problems faced by import/export businesses with different operations of duty drawback, the study yielded, as a whole, no differences at the statistical significance level of .05. The by-item investigation indicated the differences in the problems related to provision of documents for seeking approval, the number of service officers, names of exported products, the officers' practice consistency, obtaining documents after exporting, and transferring of customs officers. No differences were found in the problems related to payment of duty for un-exported raw materials at the statistical significance level of .05.

(Total 151 pages)

Keywords : problems, article 19 IBIS duty drawback,
import/export business

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจากบุคคล และหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล เพื่อใช้ประกอบการศึกษาค้นคว้า และวิจัยจนทำให้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร.วรพจน์ ศรีวงศ์กุล กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้ผลการวิจัยครั้งนี้สมบูรณ์ นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากท่านผู้ทรงวุฒิอีกหลายท่าน ที่มีได้กล่าวนามในที่นี้ ที่ได้แสดงความคิดเห็นให้คำแนะนำต่างๆ เพื่อปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาและแบบสอบถาม อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้วิจัย

ผู้วิจัยขอระลึกถึงพระคุณของอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้ในหลายๆ สาขาวิชา ให้แนวคิดและแนวทางต่างๆ ซึ่งมีค่ายิ่งตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาอยู่ ณ สถาบันแห่งนี้ และพระคุณของผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่ได้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา แนะนำ ในการทำวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณอย่างสูงอีกครั้ง สำหรับทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี ขอขอบคุณ คุณพรชัย ชะรัตน์ รองประธานคณะทำงานแก้ไขปัญหาการคืบอากรตามมาตรา 19 ทวิ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และคุณสุรีย์ อาจปักษา เลขาธิการคณะทำงานแก้ไขปัญหาการคืบอากรตามมาตรา 19 ทวิ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

ขอขอบคุณ คุณนัตยา เกรียงชัยพลกุล ซึ่งคอยให้การสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่างๆ และเด็กชายณัฐสิทธิ์ เอี่ยมสะอาด ที่เป็นกำลังใจสำคัญให้ผู้วิจัยตลอดมา ท้ายที่สุดขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคน ที่คอยให้การสนับสนุน ช่วยเหลือทางการศึกษา และให้กำลังใจตลอดเวลา

พิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	4
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น	4
1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.6 ประโยชน์ของผลการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง	7
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	51
2.3 สรุปเอกสารและงานวิจัยเข้าสู่ประเด็นปัญหาการวิจัย	54
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	55
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	55
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	57
3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	58
บทที่ 4 ผลของการวิจัย	61
4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยสรุปออกมา เป็นค่าร้อยละ (Percentage)	61
4.2 ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ลักษณะ แบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยสรุปออกมา เป็นค่าร้อยละ (Percentage)	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4.3 ตอนที่ 3 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ลักษณะแบบสอบถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)	76
4.4 ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)	118
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	119
5.1 สรุปผลการวิจัย	120
5.2 อภิปรายผล	122
5.3 ข้อเสนอแนะ	124
บรรณานุกรม	127
ภาคผนวก ก	129
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม	130
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม	135
ภาคผนวก ข	137
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม	138
แบบสอบถาม	140
ประวัติผู้วิจัย	151

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2-1 แสดงการเปรียบเทียบมาตรการด้านภาษีอากรเพื่อส่งเสริมการส่งออก	17
2-2 แสดงการเปรียบเทียบการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ด้วยวิธีชำระอากรแบบธรรมดา กับวิธีการวางประกันลอย	39
2-3 แสดงข้อแตกต่างระหว่างพิธีการแบบ Manual กับ EDI	43
4-1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ	61
4-2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ	62
4-3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามวุฒิการศึกษา	63
4-4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่งงาน	64
4-5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	65
4-6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	66
4-7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามวิธีการดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจ	67
4-8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการชำระอากรในการนำเข้าของธุรกิจนำเข้าและส่งออก	68
4-9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ	69
4-10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการผลิตสินค้าส่งออกใช้สูตรการผลิต	69
4-11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามท่าเรือที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ	70
4-12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออกจำแนกตามระยะเวลาที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ	71
4-13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามความถี่ในการขอคืนอากรของธุรกิจ	72
4-14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออกจำแนกตามปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร	73
4-15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามมูลค่าของอากรที่ขอคืน	74

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามระยะเวลา ได้รับคืนเงินนับตั้งแต่ยื่นเอกสารขอคืนอากร	75
4-17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาภาพรวม	77
4-18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ	78
4-19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการนำเข้าวัตถุดิบ	79
4-20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการยื่นสูตรการผลิต	81
4-21 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการส่งออกผลิตภัณฑ์	82
4-22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการขอคืนอากร	84
4-23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก	85
4-24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาภาพรวม	87
4-25 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาการขอคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ โดยภาพรวม จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้า	87
4-26 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านขออนุมัติหลักการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	88
4-27 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	89
4-28 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	89
4-29 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออกจำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	90
4-30 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร	91
4-31 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติ หลักการการจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ จำแนกตามลักษณะ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	91
4-32 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติ หลักการ ข้อ 18. การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	92

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-33 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติ หลักการ ข้อ 20. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	93
4-34 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร	93
4-35 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ข้อ 24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	94
4-36 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ข้อ 25. การชำระภาษี จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	95
4-37 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ข้อ 27. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	95
4-38 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร	96
4-39 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 28. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะ ของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	97
4-40 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 29. ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยื่นสูตร จำแนกตามลักษณะ ของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	97
4-41 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 30. การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	98
4-42 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 31. การกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	99
4-43 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	99

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-44 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 34. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	100
4-45 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร	101
4-46 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออก ผลิตภัณฑ์ ข้อ 35. ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการ นำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	102
4-47 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 36. การระบุสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	102
4-48 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออก ผลิตภัณฑ์ ข้อ 37. จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่าง ๆ ในการขอคืนอากรจำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	103
4-49 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออก ผลิตภัณฑ์ ข้อ 38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ เอกสารจำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืน อากรเป็นรายคู่	104
4-50 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออก ผลิตภัณฑ์ ข้อ 39. การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐาน ในการยื่นขอคืนอากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	105
4-51 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร	105
4-52 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ จำแนกตาม ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	106
4-53 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 44. ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	107

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-54 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 45. มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร เป็นรายคู่	107
4-55 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 47. ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากรหลังจากได้รับการแจ้งคืน จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร เป็นรายคู่	108
4-56 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร	109
4-57 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 50. การยื่นขอชำระค่าภาษีอากรวัตถุดิบ คงเหลือ หลังเกิน 1 ปี จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	109
4-58 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 51. การทำใบสรุปยอดเงินภาษีอากร ขาเข้า ต้องชำระภายในเดือนที่ 13 จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	110
4-59 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 52. มาตรฐานในการพิจารณา อัตราอากร สำหรับวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	111
4-60 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 53. ความล่าช้าในการตรวจสอบ ชุดขอคืนอากรของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม จำแนก ตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่	112
4-61 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 54. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร เป็นรายคู่	113

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4-62 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 55. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการ ให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการ ขอคืนอากรเป็นรายคู่	114
4-63 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาภาพรวม	114
4-64 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ	115
4-65 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ	115
4-66 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ	116
4-67 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ	116
4-68 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ	117
4-69 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากร ของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ	118

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2-1 แสดงขั้นตอนการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ	23
3-1 แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	56
4-1 แสดงคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ	62
4-2 แสดงคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ	63
4-3 แสดงคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา	63
4-4 แสดงคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงาน	64
4-5 แสดงคำร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน	65
4-6 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	66
4-7 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามวิธีการดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจ	67
4-8 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการชำระอากรในการนำเข้า	68
4-9 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ	69
4-10 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการผลิตสินค้าส่งออกใช้สูตรการผลิต	70
4-11 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามท่าเรือที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ	71
4-12 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามระยะเวลาที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ	72
4-13 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามความถี่ในการขอคืนอากร	73
4-14 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออกจำแนกตามปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร	74
4-15 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามมูลค่าของอากรที่ขอคืน	75
4-16 แสดงคำร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามระยะเวลาได้รับคืนเงินนับตั้งแต่วันเอกสารขอคืนอากร	76
4-17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก โดยภาพรวม	77
4-18 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการขออนุมัติหลักการ	78

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
4-19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ	80
4-20 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการยื่นสูตรการผลิต	81
4-21 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์	83
4-22 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการขอคืนอากร	84
4-23 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก	86

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติศุลกากรขึ้นในปี พ.ศ. 2469 เป็นต้นมา กรมศุลกากรในฐานะที่เป็นหน่วยงานในการจัดเก็บภาษีศุลกากร มีภาระในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีบำรุงเทศบาล ตลอดจนรายได้ของรัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่นำเข้ามา และส่งออกป้อนราชอาณาจักรด้วย จนถึงพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2480 ซึ่งมีสาระสำคัญของพระราชบัญญัติที่มุ่งเน้นในการกำกับดูแล และกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขต่างๆ ในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสินค้า อันเป็นแนวทางปฏิบัติทั่วไปเพื่อเป็นการวางหลักเกณฑ์ สำหรับผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย เกี่ยวกับการศุลกากร (ประจักษ์, 2539 : 6)

มาตรการทางด้านภาษีนำเข้าถูกนำมาใช้เพื่อหารายได้ให้รัฐบาล เพื่อแก้ไขดุลการค้าและ ดุลการชำระเงินของประเทศเป็นผลให้อัตราภาษีนำเข้าของไทยมีการเปลี่ยนแปลง อย่างขาดระบบ และเป็นไปเพื่อการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้ามากกว่า เพื่อปรับปรุงโครงสร้างการผลิตในประเทศ ให้มีประสิทธิภาพในระยะยาว

ในปี พ.ศ. 2503 ได้มีการปรับปรุงกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากร โดยมีพระราชกำหนดพิกัด อัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของ คณะรัฐมนตรี มีอำนาจลดอัตราอากรต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร แต่มีให้ลดเหลือ ต่ำกว่าหนึ่งในสิบ ซึ่งเป็นที่มาของประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก 5/2514 โดยอาศัยอำนาจ ตามความในมาตรา 11 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 และในขณะเดียวกัน รัฐก็ได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนเพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2503 ขึ้นมาเพื่อ สนับสนุนนโยบายการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เพราะรัฐได้เริ่มตระหนักดีแล้วว่า นับวันสินค้า นำเข้าจะมีปริมาณสูงขึ้น จึงสมควรที่จะมีนโยบายที่จะผลิตสินค้าใช้เองในประเทศ ให้พอเพียง โดยไม่ต้อง สั่งสินค้าสำเร็จรูปจากต่างประเทศมาใช้บริโภค ซึ่งเป็นการสงวนเงินตราต่างประเทศ และรักษาดุลการชำระเงินของไทยให้มีเสถียรภาพ โดยใช้มาตรการทางด้านพิกัดเป็นตัวช่วยเสริม อีกทางหนึ่ง ซึ่งเมื่อผลิตได้เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศแล้วต่อไปก็เป็นการผลิตเพื่อ การส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ แต่การที่สินค้าที่จะส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ มีการ แข่งขันทางด้านคุณภาพสินค้า ราคาจำหน่าย ฉะนั้น การที่ต้นทุนราคาสินค้าจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ จะต้องนำมาพิจารณาในการส่งสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศ รัฐจึงได้มีมาตรการในการให้ความ ช่วยเหลือทางผู้ส่งสินค้าที่ส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศ ในรูปของเงินชดเชยภาษีอากร ซึ่งเริ่มขึ้น

เมื่อ 1 มกราคม พ.ศ. 2515 โดยออกประกาศกระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว (ประกาศ, 2539 : 8)

ในปัจจุบันการค้าระหว่างประเทศได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทำให้การนำเข้าและส่งออกมีบทบาทสำคัญต่อความเป็นไปทางเศรษฐกิจของประเทศ และก่อให้เกิดความตื่นตัวในการสร้างมาตรการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ทั้งในด้านจำกัดการนำเข้า และส่งเสริมการส่งออก ซึ่งการส่งเสริมการส่งออกนั้น มีบทบาททางด้านศุลกากรรวมอยู่ด้วยหลายประการ อันเป็นความพยายามที่จะอำนวยความสะดวกในการส่งออก และเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขันกับประเทศอื่นที่พยายามระบายสินค้าออกสู่ตลาดโลก เช่นเดียวกันการคืนอากรวัตถุดิบที่นำเข้ามาผลิตเพื่อส่งออกตามมาตรา 19 ทวิ จึงเป็นมาตรการหลักหนึ่งที่กรมศุลกากรได้ดำเนินการส่งเสริมการส่งออกโดยลดภาระค่าภาษีอากร

การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เป็นการคืนค่าภาษีอากรนำเข้า ได้แก่ อากรขาเข้า ค่าธรรมเนียมภาษีอื่น ภาษีสรรพสามิตและภาษีมหาดไทย ที่ผู้นำเข้าได้ชำระไว้ หรือได้วางประกันขณะนำเข้า และเมื่อได้นำวัตถุดิบนั้นไปผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเป็นสินค้าส่งออกแล้ว ก็จะได้รับ การคืนอากร โดยจะคำนวณค่าภาษีอากรที่คืนให้ตามสูตรการผลิต ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องผลิตส่งออกภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้นำเข้าโดยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการคืนอากรวัตถุดิบที่นำเข้ามาผลิต ผสม ประกอบ หรือ บรรจุ เพื่อการส่งออกตามมาตรา 19 ทวิ โดยมีเงื่อนไขดังนี้

1. ของที่นำเข้ามา ต้องนำมาผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุ แล้วส่งออกไปต่างประเทศหรือส่งออกไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทางไปต่างประเทศ
2. ของที่นำเข้าต้องมีใช้ของที่กฎกระทรวงระบุห้ามคืนเงินอากร
3. ปริมาณของที่นำเข้า ซึ่งใช้ในการผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุเป็นของที่ส่งออกให้ถือตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมศุลกากรเห็นชอบ หรือประกาศกำหนดไว้
4. ของที่นำเข้ามาใช้ในการผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุเป็นของที่ส่งออกต้องส่งออกไปทางท่าเรือ หรือท่าที่ขอคืนอากรขาเข้าได้
5. ของที่นำเข้ามาใช้ในการผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุเป็นของที่ส่งออกต้องได้ส่งออกไป ภายใน 1 ปี นับแต่วันที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่อาจส่งออกภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ อธิบดีอาจขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือน
6. ผู้นำเข้าต้องขอคืนอากรภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ส่งของนั้นออกไป แต่อธิบดีกรมศุลกากรจะขยายเวลาออกไปตามที่เห็นสมควร (สุภรณ์, 2547 : 4)

ขั้นตอนการขอคืนอากรวัตถุดิบที่นำเข้ามาผลิตเพื่อการส่งออก ตามมาตรา 19 ทวิ มีกระบวนการดังนี้ (สุภรณ์, 2547 : 5)

1. การขออนุมัติหลักการ
2. การนำเข้าวัตถุดิบ
3. การยื่นและตรวจสอบสูตรการผลิต

4. การส่งออกผลิตภัณฑ์
5. การขอคืนอากร
6. การขอชำระอากรวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก

การให้มีการคืนภาษีอากรสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร เนื่องจากรัฐบาลตระหนักดีว่าการที่สินค้าที่ผลิตในประเทศมีต้นทุนการผลิตค่อนข้างสูง จากการที่มีภาระค่าภาษีอากรแฝงอยู่ในวัตถุดิบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้าส่งออกรวมอยู่ด้วย ดังนั้นจึงควรช่วยภาระภาษีนั้นออกเพื่อให้ผู้ผลิตสินค้าส่งออกสามารถผลิตสินค้าได้ในต้นทุนที่วัตถุดิบปลอดภาษี ซึ่งเป็นการส่งเสริมให้มีการส่งออกสินค้าที่ผลิตในประเทศ ออกไปจำหน่ายในต่างประเทศมากขึ้น เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการขายสินค้าแข่งขันกับสินค้าของต่างประเทศในตลาดโลก ซึ่งความสามารถในการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายในต่างประเทศ ย่อมเป็นการนำมาซึ่งเงินตราต่างประเทศ หากนำมาได้มากเท่าใดก็จะช่วยแก้ไขปัญหาค่าเงินบาทและดุลการชำระเงินได้มากกว่าเท่านั้น นอกจากนี้ยังช่วยให้การผลิตในประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้น ถือเป็นการสร้างงานและรายได้เพิ่มขึ้นอีกส่วนหนึ่ง จึงนับเป็นมาตรการหนึ่งที่สำคัญในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของชาติ (อุทัยวรรณ, 2546 : 2)

สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้รับข้อร้องเรียนจากสมาชิกว่าเกิดปัญหาในการขอคืนเงินอากร สำหรับกรณีนำเข้าสินค้ามาผลิตส่งออก ซึ่งไม่เป็นไปตามกำหนดเวลาที่กรมศุลกากรทำให้เกิดปัญหากระทบกับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมนำเข้าผลิตเพื่อการส่งออก สภาอุตสาหกรรมจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานแก้ไขปัญหาคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ลำช้า เพื่อศึกษาหาสาเหตุและแนวทางแก้ไขในการที่นำเสนอและประสานงานกับกรมศุลกากร เพื่อแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นสำหรับปัญหาที่ทำให้การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ลำช้า คือ การได้รับเอกสารที่ใช้ในการขอคืนอากร ลำช้า การพิจารณาสูตรการผลิตล่าช้าเกินกว่า 30 วัน การไม่สามารถยื่นชุดขอคืนอากรให้กับกรมศุลกากรแบบต่อเนื่อง การพิจารณาการคืนอากรของเจ้าหน้าที่ใช้เวลาเกินกว่า 60 วัน มาตรฐานการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรมีหลากหลายขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ และปริมาณงานที่ยื่นขอคืนไม่เหมาะสมกับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่พิจารณาการคืนอากร (รายงานการประชุมกรมศุลกากรกับคณะทำงานแก้ไขปัญหาคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ, 2549 : 1-4)

จากปัญหาคืนภาษีอากรล่าช้าของกรมศุลกากร ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงและขาดเงินทุนหมุนเวียนโดยเฉพาะผู้ส่งออกขนาดเล็กและขนาดกลางจำนวนเงินที่ได้จากการคืนภาษี ดังกล่าวนั้นมีความสำคัญต่อผู้ผลิตและผู้ส่งออกมาก เนื่องจากหากรัฐมีการคืนภาษี อากร ได้เร็วขึ้นย่อมส่งผลให้เป็นการลดต้นทุน และช่วยเพิ่มสภาพคล่องทางการเงินให้แก่ผู้ผลิตและผู้ส่งออกได้ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่เร่งด่วนที่ควรมีการปรับปรุงให้มีการคืนภาษีได้เร็วขึ้นกว่าในปัจจุบัน และแก้ไขปัญหาคืนภาษีอากรของผู้ผลิตและผู้ส่งออก โดยควรมีการลงทุนทั้งในด้านเทคโนโลยีระบบงานและบุคลากร ที่จะสามารถตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีการลงโทษผู้กระทำความผิดอย่างรุนแรง ในขณะที่เดียวกันต้องมีการเร่งรัดปรับปรุงระเบียบขั้นตอนการขอคืนให้ลดความซับซ้อนลงและเร่งรัด การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่

ให้สามารถคืนภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีนำเข้าให้ผู้ส่งออกได้อย่างช้าที่สุดภายใน 30 วัน ตามที่รัฐบาลประกาศเป็นมาตรการไว้ และควรกำหนดเป้าหมายการคืนภาษีอากรให้ลดระยะเวลาน้อยลงตามลำดับในอนาคต (กรมส่งเสริมการส่งออก, 2548)

การคืนภาษีอากรมีส่วนสำคัญในการคำนวณต้นทุนการผลิต ในการคำนวณเงินภาษีอากรเพื่อขอคืนจากสำนักงานสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรจึงต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขแห่งมาตรา 19 ทวิ ในปัจจุบันมีผู้นำเข้าและส่งออกที่ขอคืนภาษีได้ล่าช้า หรือขอคืนไม่ได้ซึ่งผู้ประกอบการอาจจะไม่เข้าใจวิธีปฏิบัติทำให้เสียสิทธิในการขอคืนนั้นได้ โดยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิในแต่ละขั้นตอนของผู้นำเข้าและส่งออก เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนใช้ในการแก้ปัญหา ของผู้ประกอบการในธุรกิจนำเข้าและส่งออกและเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำไปสนับสนุน ธุรกิจการนำเข้าและส่งออกต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก

1.2.3 เพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก

1.2.4 เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรและการดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจ

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

1.3.1 การศึกษาปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ จะทำการศึกษาใน 6 ขั้นตอน คือ การขออนุมัติหลักการ การนำเข้าวัตถุดิบ การยื่นสูตรการผลิต การส่งออกสินค้าและการขอคืนอากร และการชำระภาษีอากรวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก

1.3.2 การวิจัยครั้งนี้จะศึกษาจากธุรกิจนำเข้าและส่งออกที่มีการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

1.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลของงานวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ 2550

1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น

1.4.1 การคำนวณค่าร้อยละ จะใช้ทศนิยม 2 ตำแหน่งและตัวเลขจำนวนสุดท้ายจะใช้วิธีการเพิ่มหรือลดเพื่อให้ได้ค่าเต็ม 100% โดยยึดถือตามหลักการสากลของมาตรฐานการเงินและบัญชีที่ยอมรับกันทั่วไป

1.4.2 ในการเปรียบเทียบ ถ้ากลุ่มตัวอย่างมีจำนวนไม่ถึง 30 จะไม่นำมาเปรียบเทียบ

1.4.3 การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง เป็นขั้นตอนของการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ซึ่งปัจจุบันใช้กับผู้นำเข้าและส่งออกบางรายแล้วแต่กรณี จะไม่นำมาเปรียบเทียบ

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 สภาพการดำเนินการ หมายถึงการปฏิบัติการตามขั้นตอนที่กำหนดไว้เป็นแนวทางในการดำเนินการตามการปฏิบัติจริงในขั้นตอนการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

1.5.2 ปัญหาในการขอคืนอากร หมายถึง ข้อขัดข้องหรือสภาพต่างๆ ที่ไม่พึงปรารถนาในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

1.5.3 ความต้องการความช่วยเหลือ ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ หมายถึงธุรกิจนำเข้าและส่งออก มีความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ จากกรมศุลกากร

1.5.4 การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ หมายถึง การคืนค่าภาษีอากรให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าเพื่อทำการผลิต, ผสม, ประกอบ หรือบรรจุสินค้าส่งออกป้อนราชอาณาจักรตามสูตรการผลิตที่กรมศุลกากรอนุมัติ

1.5.5 ผู้นำเข้าและส่งออก หมายถึง ผู้ประกอบการธุรกิจเกี่ยวกับนำเข้าวัตถุดิบต่างประเทศเพื่อใช้ในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุ แล้วส่งออกไปยังเมืองต่างประเทศหรือส่งไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทางไปเมืองต่างประเทศ

1.5.6 เจ้าหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ หมายถึงเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการทำหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล

1.5.7 อากร หมายถึง เงินหรือรายได้ที่เก็บจากสินค้าที่นำเข้า

1.6 ประโยชน์ของผลการวิจัย

ผลของการวิจัยครั้งนี้ จะทำให้ทราบถึงสภาพปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออกในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้

1.6.1 เป็นข้อมูลให้กับภาครัฐ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้ในการแก้ไขปัญหาของผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและส่งออก

1.6.2 เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา ปรับปรุงการออกกฎระเบียบและกฎหมาย ของกรมศุลกากร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยสรุปและกำหนดประเด็นในการนำเสนอ ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมศุลกากร

2.1.2 การส่งเสริมการส่งออก (Export Promotion)

2.1.3 มาตรการส่งเสริมการส่งออก

2.1.4 การขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

2.1.5 ระบบ EDI

2.1.6 การจัดระดับตัวแทนออกของรับอนุญาต (Licensed Customs Broker)

2.1.7 ผู้นำของเข้าผู้ส่งออกยกระดับบัตรทอง (Gold Card)

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.3 สรุปเอกสารและงานวิจัยเข้าสู่ประเด็นปัญหาการวิจัย

2.1 แนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้อง

2.1.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกรมศุลกากร

2.1.1.1 ประวัติกรมศุลกากร

กิจการภาษี หรือการศุลกากร มีมาตั้งแต่ก่อนสมัยสุโขทัยจากหลักฐานศิลาจารึกของพ่อขุนรามคำแหง เรียกว่า “จกอบ” ในสมัยสุโขทัยมีการ ค้าขายเป็นปัจจัย ในการสร้างความมั่งคั่งของรัฐ การเก็บภาษีนี้ในช่วงระยะเวลาหนึ่งกรุงสุโขทัย ได้มีประกาศยกเว้นแก่ผู้มาค้าขายดังหลักฐานที่ปรากฏในศิลาจารึกว่า “เมืองสุโขทัยนี้ดีในน้ำมีปลาในนามีข้าวพ่อเมืองบ่เอาจกอบในไพร่ ลู่ทางเพื่อนจูงวัวไปค้าขี่ม้าไปขาย ใครจักใคร่ค้าช้างค้าใครจักใคร่ค้าม้าค้า” ต่อมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา หน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านตรวจเก็บภาษีเข้าขาออกเฉพาะเรียกว่า พระคลังสินค้า มีสถานที่สำหรับการภาษี เรียกว่า ขนอน เก็บภาษีจากระวางบรรทุกสินค้าและจากสินค้าในสมัยกรุงธนบุรีบ้านเมืองอยู่ในยุคสงครามการค้าขายระหว่างประเทศ ไม่ปรากฏหลักฐานในทางประวัติศาสตร์

เมื่อเข้าสู่ยุครัตนโกสินทร์ ในรัชสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวมีการประมวลผูกขาดการเรียกเก็บภาษีอากร เรียกว่า “ระบบเจ้าภาษีนายอากร” ส่วนสถานที่เก็บภาษีเรียกว่า “โรงภาษี” ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ 4 การติดต่อค้าขายกับต่างประเทศมากขึ้น มีการทำสนธิสัญญาเบาริ่งที่เกี่ยวกับศุลกากร คือ ยกเลิกการเก็บค่าธรรมเนียมปากเรือเปลี่ยนมาเป็นเก็บภาษีสินค้าขาเข้าที่เรียกว่า “ภาษีร้อยละสาม” ส่วนสินค้าขาออกให้เก็บตามที่ระบุในท้ายสัญญาเป็นชนิดไป มีการตั้งโรงภาษี เรียกว่า ศุลกสถาน (Customs House) ขึ้นเป็นที่ทำการศุลกากร

ยุคใหม่ของศุลกากรไทยเริ่มในปี พ.ศ. 2417 เมื่อรัชกาลที่ 5 ทรง จัดตั้งหอรัษฎากรพิพัฒน์ เป็นสำนักงานกลางใน การรวบรวมรายได้ของแผ่นดิน งานศุลกากร ซึ่งทำหน้าที่จัดเก็บภาษีขาเข้าขาออกเป็นรายได้ของรัฐ อยู่ในความควบคุมดูแลของหอรัษฎากรพิพัฒน์ คือการก่อตั้งกรมศุลกากร งานศุลกากรได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วความเปลี่ยนแปลงของบ้านเมืองและสถานการณ์ของโลก ได้มีการสร้างอาคารที่ทำการใหม่ให้เหมาะสม ขึ้นแทนที่ทำการศุลกากรที่เรียกว่าศุลกสถาน เดิมในปี 2497 นั่นคือ สถานที่ตั้งกรมศุลกากร คลองเตย ในปัจจุบัน ในช่วงเวลาที่ผ่านมาอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจของไทย มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งเดิมกรมศุลกากรมีภารกิจหลักคือจัดเก็บภาษีอากรจากของที่นำเข้ามาในและส่งออกป็นอกราชอาณาจักร เพื่อนำไปพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศและดูแลป้องกันปราบปรามการลักลอบหนีศุลกากร เพื่อให้การจัดเก็บภาษีอากรเป็นไปตามเป้าหมายและเกิดความเป็นธรรมแก่ผู้ประกอบการที่สุจริต

ในปัจจุบันกรมศุลกากร ได้รับบทบาทและหน้าที่จากเดิมที่เน้นการจัดเก็บภาษีอากรจากของที่นำเข้ามาในและส่งออกป็นอกราชอาณาจักรมาเป็นการมุ่งเน้นที่จะพัฒนาส่งเสริมด้านการค้าระหว่างประเทศและการส่งออกของไทยที่มีศักยภาพ ในการแข่งขันกับตลาดการค้าของโลก ได้ควบคู่กันนั้นกรมศุลกากร ได้พัฒนาระบบงานการจัดองค์กรการ นำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน ตลอดจนพัฒนาประสิทธิภาพของข้าราชการให้มีความสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของประเทศ นอกจากการพัฒนาระบบงานต่างๆ แล้วกรมศุลกากรได้ปรับปรุงขยายหน่วยงานต่างๆ รองรับกับปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น กรมศุลกากรได้จัดสร้างอาคารที่ทำการอีกหนึ่งหลัง เป็นอาคารสำนักงานสูง 16 ชั้น เรียกว่าอาคาร 120 ปี กรมศุลกากร ทำพิธีเปิดอาคารเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2539 (กรมศุลกากร, 2537 : 1-3)

2.1.1.2 วิสัยทัศน์กรมศุลกากร

ศุลกากรมาตรฐานโลกเพื่อความสามารถในการแข่งขัน และความปลอดภัยทางสังคม

ก) พันธกิจกรมศุลกากร

1. บรรลุมาตรฐานศุลกากร
2. สนับสนุนความสามารถในการแข่งขัน
3. ปกป้องความปลอดภัยของสังคม

ข) ยุทธศาสตร์กรมศุลกากร

1. มุ่งพัฒนาขีดสมรรถนะมาตรฐานโลก
2. มุ่งเน้นเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
3. มุ่งมั่นศุลกากรสะดวกและโปร่งใส
4. มุ่งสู่มิติใหม่ในการควบคุมทางศุลกากร
5. มุ่งมั่นจัดเก็บภาษีอากร
6. มุ่งเป็นด่านหน้าหลักป้องกันสังคม

2.1.2 การส่งเสริมการส่งออก (Export Promotion)

นับตั้งแต่ที่ประเทศไทยได้มีการตราพระราชบัญญัติศุลกากรขึ้นในปี พ.ศ. 2469 เป็นต้นมานั้น กรมศุลกากรในฐานะที่เป็นหน่วยงานในการจัดเก็บภาษีศุลกากร คำว่า “ศุลกากร” แปลว่า ค่าอากรที่เก็บจากสินค้าขาเข้า-ขาออก (ประพันธ์, 2522 : 1) ซึ่งนอกจากนี้ยังมีภาระในการจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต ภาษีบำรุงเทศบาล ตลอดจนรายได้ของรัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่นำเข้ามาและส่งออกป็นอกราชอาณาจักรด้วย จนถึงพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2480 นั้น สาระสำคัญของพระราชบัญญัติดังกล่าวมุ่งเน้นในการกำกับดูแล และกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไขต่างๆ ในการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนำเข้าและส่งออกซึ่งสินค้า เพื่อให้ได้มาซึ่งค่าภาษีของรัฐ รวมทั้งการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสินค้าอันเป็นแนวทางปฏิบัติทั่วไป เพื่อเป็นการวางหลักเกณฑ์สำหรับผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายเกี่ยวกับศุลกากร (ประจักษ์, 2539 : 6)

กรมศุลกากร (2537 : 171) พระราชบัญญัติพิกัดอัตราภาษีศุลกากรขึ้นมาเพื่อเป็นเครื่องมือในการจัดเก็บภาษีอากร และใช้หลักเกณฑ์ตามพระราชบัญญัติพิกัดอัตราศุลกากรกำหนดแนวทางในกาหารายได้ของรัฐให้ชัดเจนแน่นอน และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะก่อนหน้านั้นประเทศไทย ยังไม่มีหลักเกณฑ์ในการจัดเก็บภาษีศุลกากรเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างนานาประเทศ จนกระทั่งในปี 2503 ได้มีการปรับปรุงกฎหมายพิกัดอัตราศุลกากร โดยมีพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 ได้ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจลดอัตราอากรต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากร แต่มีให้ลดเหลือต่ำกว่าหนึ่งในสิบ ซึ่งเป็นที่มาของประกาศกระทรวงการคลัง ที่ ศก 5/2514 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 11 แห่งพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2503 และในขณะเดียวกันนี้เอง รัฐก็ได้ตราพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน เพื่อกิจการอุตสาหกรรม พ.ศ. 2503 ขึ้นมาเพื่อสนับสนุนนโยบายการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า เพราะรัฐได้เริ่มตระหนักดีแล้วว่า นับวันสินค้านำเข้าจะมีปริมาณสูงขึ้น จึงสมควรที่จะมีนโยบายที่จะผลิตสินค้าใช้เองในประเทศ ให้เพียงพอโดยไม่ต้องสั่งสินค้าสำเร็จรูปจากต่างประเทศมาใช้บริโภค ซึ่งเป็นการสงวนเงินตราต่างประเทศและรักษาดุลการชำระเงินของไทยให้มีเสถียรภาพ โดยใช้มาตรการทางด้านพิกัดเป็นตัวช่วยเสริมอีกทางหนึ่ง ซึ่งเมื่อผลิตได้เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศแล้วต่อไปก็เป็นการผลิตเพื่อการส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ แต่การที่สินค้าที่จะ

ส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ นอกจากจะต้องแข่งขันทางด้านคุณภาพสินค้าแล้ว ราคาจำหน่ายก็เป็นตัวแปรหนึ่งอีกเช่นกัน ฉะนั้นการที่ต้นทุนราคาสินค้าจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องนำมาพิจารณาในการส่งสินค้าไปจำหน่ายยังต่างประเทศ รัฐจึงได้มีมาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางผู้ส่งสินค้าที่ส่งไปจำหน่ายในต่างประเทศ ในรูปของเงินชดเชยภาษีอากร ซึ่งเริ่มขึ้นเมื่อ 1 มกราคม 2515 โดยออกประกาศกระทรวงการคลังกำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าว

การพัฒนาแนวความคิดในการส่งเสริมการส่งออกของรัฐ ได้รับการปรับปรุงให้เหมาะสมโดยลำดับมาก กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2515 ได้มีประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 329 ได้มีการแก้ไขบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยศุลกากร ในเรื่องเกี่ยวกับการคืนอากรของสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออก เพื่อให้สะดวกแก่การปฏิบัติและช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมสินค้าขาออก จึงได้มีการแก้ไข ปรับปรุง มาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น ซึ่งก็ได้ใช้บังคับมากระทั่งปัจจุบันนี้ และนอกจากนี้ยังได้กำหนดให้อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจในการอนุมัติจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน ประเภทร้านค้าปลอดอากร และโรงผลิตสินค้า ส่วนมาตรการทางด้านอื่นนั้นก็ได้มีมาตรการทางด้านการส่งเสริมการลงทุน การนิคมอุตสาหกรรมซึ่งได้บัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 และพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 เพื่อเป็นแรงจูงใจให้ชาวต่างชาติ ได้มาลงทุนผลิตสินค้าในประเทศไทย ยังผลให้การผลิตเพื่อส่งออกของไทยมีมูลค่าสูงขึ้นโดยลำดับ จนกระทั่งปัจจุบันมีมูลค่าล้นบาท และในขณะเดียวกันมาตรการทางด้านพิกัดฯ ก็ยังคงใช้ประโยชน์ได้เป็นอย่างดี เพราะแต่เดิมให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังในการลดอัตราอากรได้แล้ว ในปัจจุบันตามพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 ยังได้เปิดโอกาสให้รัฐมนตรีมีอำนาจในการตั้งกำแพงภาษี (Counter Value Duty) ได้อีกด้วยอันเป็นมาตรการตอบโต้ของประเทศไทยอย่างหนึ่งในการติดต่อดำขายกับต่างประเทศ และหากรัฐเห็นว่าแนวทางใดที่จะเป็นการช่วยส่งเสริมผู้ประกอบการที่สินค้าส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศแล้ว ก็อาจใช้มาตรการทางด้านพิกัดฯ มาช่วยเสริมการออกประกาศกระทรวงการคลัง ที่ ศก. 7/2538 ที่ลดอัตราอากรกึ่งหนึ่งสำหรับผู้ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออกโดยมีเงื่อนไขตามที่ระบุไว้ในประกาศกระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นแนวทางที่ชี้ให้เห็นว่ารัฐสามารถนโยบายนโยบายทางด้านพิกัดฯ มาช่วยเสริมในการส่งเสริมการส่งออกได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้การที่รัฐได้มีการนำระบบภาษีมูลค่าเพิ่มมาใช้บังคับแทนระบบภาษีการค้าแบบเดิม ก็เป็นหนทางหนึ่งในการส่งเสริมการส่งออก โดยจัดเก็บอัตราภาษีเท่ากับศูนย์ สำหรับสินค้าส่งออก ทำให้สินค้าส่งออกของไทยสามารถเครดิตภาษีสำหรับสินค้าส่งออกได้อันเป็นการลดต้นทุนการผลิตได้อีกทางหนึ่ง ที่จะให้ราคาสินค้าของไทยสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ (ประจักษ์, 2539 : 8-9)

2.1.3 มาตรการส่งเสริมการส่งออก

มาตรการส่งเสริมการส่งออกที่เป็นมาตรการทางภาษีอากร ซึ่งทางรัฐบาลมอบหมายให้กรมศุลกากร มุ่งเน้นในการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามกฎหมาย ว่าด้วยศุลกากรและ

กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร โดยให้สิทธิพิเศษทางภาษีอากรแก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะผู้ผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก เพื่อเป็นการบรรเทา หรือแบ่งเบาภาระค่าภาษีอากรที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตสินค้า เพื่อส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ซึ่งจะมีส่วนช่วยลดต้นทุนการผลิตสินค้าได้ด้วยสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร ที่รัฐบาลมอบให้แก่ผู้ประกอบการ ได้แก่ การคืนหรือยกเว้นหรือลดหย่อนค่าภาษีอากรแก่ของที่นำเข้า และส่งออก การชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร การยกเว้นหรือลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลแก่ผู้ประกอบการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นต้น การให้สิทธิประโยชน์ต่างๆ ดังกล่าวก็เพื่อลดต้นทุนในการผลิตสินค้า ให้แก่ผู้ส่งออกสามารถผลิตสินค้าได้โดยมีต้นทุนที่ต่ำ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศได้ และเพื่อเป็นการส่งเสริมการลงทุน แก่ผู้เข้ามาลงทุนประกอบอุตสาหกรรมในประเทศ มาตรการที่สำคัญที่กรมศุลกากรเข้าไปเกี่ยวข้องทั้งโดยทางตรงและทางอ้อมมีดังนี้ คือ (สุภรณ์, 2548 : 2-3)

2.1.3.1 ยกเว้นภาษีอากรตามมาตรา 12 ของกระทรวงการคลัง

2.1.3.2 การงดเว้นการเก็บอากรสำหรับของที่นำเข้า เพื่อการส่งออกตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของคลังสินค้าทัณฑ์บน ซึ่งตั้งขึ้นตามมาตรา 8 และ 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

2.1.3.3 การงดเว้นการเก็บอากรสำหรับของที่นำเข้า เพื่อการส่งออกตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขของเขตปลอดอากร ตามความในหมวด 10 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ซึ่งเพิ่มโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543

2.1.3.4 การชดเชยค่าภาษีอากรตามพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากร สินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ.2524

2.1.3.5 การยกเว้นอากรสำหรับเขตอุตสาหกรรมส่งออก (Export Processing Zone : EPZ) ตามพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522

2.1.3.6 การยกเว้นหรือลดหย่อนอากร ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

มาตรการทั้ง 6 ประการดังกล่าว มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรที่แตกต่างกันไป ตามเงื่อนไขและกฎหมายที่ใช้บังคับ ตลอดจนประเภทของสินค้าที่จะผลิตส่งออก ทั้งนี้ผู้ประกอบการต้องทำความเข้าใจ ในขั้นตอนรายละเอียดของแต่ละมาตรการ เพื่อประกอบการตัดสินใจในการเลือกใช้แต่ละมาตรการดังกล่าว ให้เป็นไปอย่างได้ประโยชน์สูงสุดแก่กิจการของผู้ประกอบการ รวมทั้งเพื่อประโยชน์ต่อการส่งสินค้าออก ของไทยเช่นกัน

สำหรับ 4 มาตรการแรก กรมศุลกากรเกี่ยวข้องโดยตรงในการพิจารณาคืนอากร งดเว้นการเก็บอากรและชดเชยค่าภาษีอากร ส่วนมาตรการที่ 5 และ 6 การพิจารณายกเว้นหรือลดหย่อนอากร เป็นหน้าที่ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนตามลำดับ กรมศุลกากรเกี่ยวข้องเฉพาะการให้บริการด้านการปฏิบัติพิธีการศุลกากร และการควบคุมการนำเข้า/ส่งออก เท่านั้น

2.1.3.7 คลังสินค้าทัณฑ์บน

การงดเว้นการเก็บอากร สำหรับของที่นำเข้าเพื่อการส่งออกตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของคลังสินค้าทัณฑ์บนซึ่งตั้งขึ้น ตามมาตรา 8 และ 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 เป็นการงดเว้นการเก็บอากรขาเข้า และอากรขาออกแก่ของที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ และเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ไม่ว่าจะส่งออกในสภาพเดิมที่นำเข้าหรือในสภาพที่ได้ผลิต หรือผสม หรือประกอบเป็นของอื่น ตามความในมาตรา 88 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469

กรมศุลกากรประกาศกำหนดให้มีการจัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 และ 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 ประกอบด้วยคลังสินค้าทัณฑ์บน 7 ประเภทและเขตคลังสินค้าทัณฑ์บนอีก 1 ประเภท ดังนี้

1. คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า
2. คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไป
3. คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับจัดแสดงสินค้าหรือนิทรรศการ
4. คลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับอยู่ซ่อมหรือสร้างเรือ
5. คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับเก็บน้ำมัน
6. คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร
7. เขตคลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับประกอบการค้าเสรี ที่ปลอดจากภาระทางภาษีอากร

ก) คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า

เป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทหนึ่งซึ่งอธิบดีมีอำนาจอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น ตามความในมาตรา 8 ทวิ (2) แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 ซึ่งผู้ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งคลังสินค้าทัณฑ์บน ประเภทโรงผลิตสินค้าสามารถนำวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาทำการผลิต หรือผสมหรือประกอบ เป็นสินค้าสำเร็จรูปส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ โดยงดเว้นการเก็บอากรขาเข้าและอากรขาออก แก่ของที่ปล่อยออกไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บน เพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักร ทั้งนี้ไม่ว่าจะส่งออกในสภาพเดิมที่นำเข้ามาหรือในสภาพที่ได้ผลิต หรือผสม หรือประกอบเป็นของอื่นตามมาตรา 88 วรรค 2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 แก้ไขเพิ่มเติมโดย พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ.2543

ข) คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไป

คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไป เป็นคลังสินค้าทัณฑ์บน ซึ่งผู้ได้รับอนุมัติให้จัดตั้งต้องจัดสร้างและรักษาไว้ด้วยทุนทรัพย์ของตนเอง เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษาของที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ การบรรจุหรือแหล่งบรรจุ การกระจายสินค้าเพื่อกิจการอื่นๆ ที่อธิบดีกรมศุลกากรเห็นสมควร อันจะเป็นการสนับสนุนการผลิต การประกอบอุตสาหกรรม และการค้าระหว่างประเทศให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ค) คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับจัดแสดงสินค้าหรือนิทรรศการ

คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับจัดแสดงสินค้าหรือนิทรรศการ (คสท.) เป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ในการนำของที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ หรือของที่นำเข้ามาผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุภายในประเทศ ซึ่งมีเงื่อนไขการได้รับยกเว้นอากร ตามกฎหมายศุลกากร หรือกฎหมายอื่นๆ หรือของประเทศ ซึ่งไม่มีอากรขาเข้ามาจัดแสดงสินค้าหรือนิทรรศการ และ/หรือจำหน่าย หรือเพื่อกิจการอื่นๆ อันจะเป็นการช่วยสนับสนุนการผลิต การประกอบอุตสาหกรรมและการค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนการจูงใจให้มีการลงทุนในประเทศเพิ่มมากขึ้น

ง) คลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับอู่ซ่อมหรือสร้างเรือ

คลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับอู่ซ่อมหรือสร้างเรือ เป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทหนึ่งซึ่งอธิบดีมีอำนาจอนุมัติให้จัดตั้งตามมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 329 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 เพื่อใช้เก็บส่วนประกอบ อุปกรณ์ประกอบและวัสดุสำหรับซ่อมหรือสร้างเรือ ที่ได้รับยกเว้นอากรตามประเภทที่ 7 ภาค 4 แห่งกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

จ) คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับเก็บน้ำมัน

คลังสินค้าทัณฑ์บนทั่วไปสำหรับเก็บน้ำมัน (คสน.) เป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนที่มีวัตถุประสงค์ให้ใช้เป็นสถานที่เก็บน้ำมันที่นำเข้าภายในประเทศ หรือส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศเพื่อส่งเสริมการค้าน้ำมันทั้งภายในและระหว่างประเทศ โดยการผ่อนคลายภาระการชำระภาษีอากรของผู้นำเข้า รวมทั้งการสนับสนุน การสำรองน้ำมัน เพื่อความมั่นคงด้านพลังงานประเทศ โดยสามารถเก็บน้ำมันได้รายละเอียดไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันนำเข้า

ฉ) คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร

คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร เป็นคลังสินค้าทัณฑ์บนที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา 8 ทวิ (1) แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 สำหรับแสดงและขายของที่เก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บนนั้น เพื่อให้ได้ออกไปนอกราชอาณาจักร โดยได้รับงดเว้นการเก็บอากรขาเข้าและขาออก

คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร หมายถึง คลังสินค้าทัณฑ์บนกลาง และคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อขาย

1. คลังสินค้าทัณฑ์บนกลาง หมายความว่ารวมถึงคลังสินค้าทัณฑ์บน ที่ให้บริการสาธารณะสำหรับเก็บของเพื่อนำไปแสดงและขายในคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อขาย

2. คลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อขาย หมายความว่ารวมถึงคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทร้านค้าปลอดอากร ที่จัดตั้งขึ้น ณ ท่าอากาศยานนานาชาติหรือในเมือง สำหรับแสดงและขายของเพื่อนำออกไปนอกราชอาณาจักร หรือขายแก่ผู้ซื้อที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักร ไม่เกินปริมาณที่กฎหมายกำหนดให้ได้รับการยกเว้นอากร ประกอบด้วย 3 ประเภท ได้แก่ คลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับผู้โดยสารขาเข้า คลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับผู้โดยสารขาออก และคลังสินค้าทัณฑ์บนในเมือง

ช) เขตคลังสินค้าทัณฑ์บนสำหรับประกอบการค้าเสรี ที่ปลอดจากภาระทางภาษีอากร

เพื่อสนับสนุนการพัฒนาพื้นที่เฉพาะ สำหรับประกอบกิจการอุตสาหกรรมหรือการค้าระหว่างประเทศ เช่น การผลิต การค้า และการกระจายสินค้า คลังสินค้า การบรรจุหรือแบ่งบรรจุ การขนถ่ายสินค้า การแสดงสินค้าและนิทรรศการ การบำรุงรักษาและงานด้านวิศวกรรม การวิจัยและพัฒนาโดยการจัดตั้งเขตคลังสินค้าทัณฑ์บน สำหรับประกอบการค้าเสรีที่ปลอดภาระทางภาษีอากร อธิบดีกรมศุลกากรอาจสั่งอำนาจตามความในมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 และมาตรา 8 และมาตรา 8 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 ทั้งนี้มีสาระสำคัญคือ เป็นที่รวมของคลังสินค้าทัณฑ์บน 2 ประเภท คือ

1. คลังสินค้าทัณฑ์บนที่อธิบดีกรมศุลกากรอนุมัติให้จัดตั้ง โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 329 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 เพื่อประโยชน์ในการเก็บรักษาของที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ หรือของที่มิใช่ทัณฑ์บนเพื่อรอการกระจายสินค้า การบรรจุหรือแบ่งบรรจุ การขนถ่ายสินค้า การแสดงสินค้าและนิทรรศการ การบำรุงรักษาและงานด้านวิศวกรรม การวิจัยและพัฒนา หรืองานอื่นที่คล้ายกันหรือกิจการอื่นๆ ที่อธิบดีกรมศุลกากรเห็นสมควร

2. คลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า ซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรอนุมัติให้จัดตั้งขึ้น โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 8 ทวิ (2) แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 เพื่อประโยชน์ในการนำวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือกระทำการใดๆ ให้เกิดเป็นสินค้าสำเร็จรูปส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

2.1.3.8 เขตปลอดอากร

“เขตปลอดอากร” หมายความว่า เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ โดยของที่นำเข้าไปในเขตดังกล่าวจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางอากรตามที่กฎหมายบัญญัติตามคำนิยามในมาตรา 2 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 ซึ่งเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543

อธิบดีกรมศุลกากรเป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ที่จะอนุมัติให้เขตพื้นที่ใดเป็นเขตปลอดอากรได้โดยเบ็ดเสร็จ ไม่ต้องเป็นภาระผู้ประกอบการในการติดต่อกับราชการหลายหน่วยงานอีกต่อไป โดยมีอำนาจที่จะกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอและการอนุมัติให้จัดตั้ง ผู้ซึ่งได้รับอนุมัติให้จัดตั้งเขตปลอดอากรต้องเสียค่าธรรมเนียมประจำปี ตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยกฎกระทรวง

ก) สิทธิประโยชน์ของเขตปลอดอากร

1. สิทธิประโยชน์ตามมาตรา 9 เบญจ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากรพุทธศักราช 2469 เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543

1.1 ยกเว้นอากรขาเข้าแก่เครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ รวมทั้ง ส่วนประกอบของของดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือ กิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ ที่ได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อนำเข้าไปในเขตปลอดอากร

1.2 ยกเว้นอากรขาเข้าแก่ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และนำเข้าไปในเขตปลอดอากร สำหรับใช้ในการประกอบอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม หรือกิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ

1.3 ยกเว้นอากรขาเข้าแก่ของที่ปล่อยออกมาจากเขตปลอดอากรอื่น

1.4 ยกเว้นอากรขาออกสำหรับของที่ปล่อยออกไปจากเขตปลอดอากร เพื่อส่งออกนอกราชอาณาจักร

2. สิทธิประโยชน์ตามมาตรา 88 วรรคสาม วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 คือ ยกเว้นอากรขาเข้า แก่ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และได้ปล่อยออกมาจากคลังสินค้าทัณฑ์บนเพื่อโอนเข้าเขตปลอดอากร โดยถือว่าเขตปลอดอากร ได้นำของที่ได้รับโอนเข้ามาในราชอาณาจักร หรือนำเข้าสำเร็จในเวลาปล่อยของนั้นออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน เนื่องจากกฎหมายบัญญัติว่าของที่ปล่อยออกไปจากคลังสินค้าทัณฑ์บน เพื่อโอนหรือจำหน่ายให้แก่ผู้มีสิทธิยกเว้นอากร ถือว่าผู้มีสิทธิได้รับยกเว้นอากรได้นำของที่รับโอนเข้ามาในราชอาณาจักร หรือนำเข้าสำเร็จในเวลาปล่อยของออกจากคลังสินค้าทัณฑ์บน

3. สิทธิประโยชน์ตามมาตรา 97 จ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 เพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 เป็นการยกเว้นภาษีของกรมสรรพสามิต คือ

3.1 ยกเว้นภาษีสรรพสามิต สำหรับของต้องภาษีสรรพสามิตที่นำเข้า และการผลิตขึ้นในเขตปลอดอากร

3.2 ยกเว้นภาษีสุรา การปิดแสดมปี และค่าธรรมเนียมสำหรับสุรา ยาสูบ และไฟที่นำเข้าและทำการผลิตขึ้นในเขตปลอดอากร

4. สิทธิประโยชน์ตามมาตรา 97 สัตต แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 คือได้รับยกเว้นไม่อยู่ภายในบังคับของกฎหมาย ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมมาตรฐานหรือคุณภาพ การประทับตรา หรือเครื่องหมายใดๆ แก่ของที่นำเข้าไปในเขตปลอดอากรเพื่อผลิต ผสม ประกอบ บรรจุ หรือดำเนินการอื่นใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งออกนอกนอกราชอาณาจักร

5. สิทธิประโยชน์ตามมาตรา 10 ทวิ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 ว่าด้วยการคำนวณค่าภาษีสำหรับของที่ปล่อยออกไปจากเขตปลอดอากร เพื่อใช้หรือจำหน่ายภายในราชอาณาจักร ให้คำนวณตามสภาพของ ราคาของ และพิกัดอัตราศุลกากรที่เป็นอยู่ ในเวลาที่ปล่อยของออกไปจากเขต

ปลอดอากร โดยนอกจากได้บัญญัติไว้ชัดเจนตามมาตรา 10 ทวิ วรรคสามนี้แล้ว ยังสามารถตีความตามมาตรา 97 นว วรรคแรกที่จะกล่าวต่อไปได้ด้วย กล่าวคือ ให้ถือว่าของที่นำออกจากเขตปลอดอากร เพื่อใช้หรือจำหน่ายภายในราชอาณาจักร ได้นำเข้ามาในราชอาณาจักรหรือนำเข้าสำเร็จ ในเวลาที่นำออกจากเขตปลอดอากร แต่ในการคำนวณค่าภาษีสำหรับของที่นำออกจากเขตปลอดอากรเช่น ถ้าสภาพของที่ปล่อยออกมานั้น ได้มีการนำของที่มีอยู่ในราชอาณาจักรซึ่งไม่มีสิทธิ ได้รับการคืนหรือยกเว้นอากรเข้าร่วมทำการผลิตด้วย จะได้รับการหักราคาของของนั้นออกเสียก่อน ที่จะนำมาเป็นฐานในการคำนวณค่าภาษี

6. สิทธิประโยชน์ตามมาตรา 97 นว วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร พุทธศักราช 2469 เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 18) พ.ศ. 2543 ให้เขตปลอดอากรสามารถกำจัดหรือทำลายเศษวัสดุ ของเสียหาย ของที่ใช้ไม่ได้ หรือของที่ไม่ได้ใช้ที่อยู่ในเขตปลอดอากร โดยได้รับยกเว้นอากรได้ ทั้งนี้ เพราะกฎหมายบัญญัติว่า การนำของออกจากเขตปลอดอากรเพื่อกำจัดหรือทำลาย ไม่ถือว่าเป็นการนำเข้าสำเร็จ ภาระค่าภาษีอากรจึงไม่เกิดขึ้น และตัวของนั้นยังคงได้รับการยกเว้นอากรอยู่ ตามมาตรา 97 เบญจ

ข) การชดเชยค่าภาษีอากร

การชดเชยค่าภาษีอากร เป็นมาตรการช่วยเหลือทางภาษีอากรของรัฐ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ทำให้สามารถส่งสินค้าไปขายแข่งขันกับสินค้าของต่างประเทศ ทั้งในตลาดโลกและตลาดในประเทศได้ ในกรณีที่การขายนั้นถือเป็นการส่งออกตามกฎหมาย ทั้งนี้การจ่ายเงินดังกล่าวต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติชดเชยค่าภาษีอากร สินค้าส่งออกที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ. 2524

การชดเชยค่าภาษีอากร หมายถึง การที่รัฐบาลจ่ายเงินให้แก่ผู้ส่งออกในรูปของ “บัตรภาษี” สำหรับสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักร ซึ่งคลุมถึงการขายสินค้าภายในประเทศ ให้แก่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามโครงการเงินกู้ หรือเงินช่วยเหลือจากต่างประเทศ และคลุมถึงการขายสินค้าให้แก่องค์การระหว่างประเทศ หรือหน่วยงานที่มีสิทธินำสินค้าเข้ามา โดยได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร เป็นการทดแทนค่าภาษีอากรที่ผู้ผลิตได้เสียไป ในทุกขั้นตอนของการผลิตอันได้แก่ บรรดาภาษีอากรที่มีอยู่ในมูลค่าของวัตถุดิบ อะไหล่ เครื่องจักร เชื้อเพลิง พลังงานอย่างอื่นที่ใช้ในการผลิตสินค้า แต่ไม่รวมถึงภาษีเงินได้ ค่าภาคหลวง ภาษีอากรที่ขอคืนตามกฎหมายอื่นแล้ว ภาษีอากรส่วนท้องถิ่น และภาษีอากรตามที่คณะกรรมการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออก ที่ผลิตในราชอาณาจักรกำหนด

2.1.3.9 เขตอุตสาหกรรมส่งออก

พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 จัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยขึ้นเป็นรัฐวิสาหกิจ สังกัดกระทรวงอุตสาหกรรมมีชื่อย่อว่า “กนอ.” มีวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งหลายประการ โดยเริ่มจากการจัดหาที่ดินที่เหมาะสม เพื่อจัดตั้งหรือขยายนิคมอุตสาหกรรม หรือเพื่อดำเนินธุรกิจอื่นที่จะเป็นประโยชน์ดำเนินการปรับปรุงที่ดิน เพื่อให้บริการตลอดจนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการ รวมทั้งสาธารณูปโภค ต่างๆ

ให้แก่ ผู้ประกอบกิจการอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรม นอกจากนั้นการนิคมอุตสาหกรรมยังดำเนินการให้เช่า ให้เช่า ซื้อขายอสังหาริมทรัพย์ในนิคมอุตสาหกรรม หรือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่กิจการของนิคมอุตสาหกรรมโดยตรง ดำเนินธุรกิจที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการอันอยู่ ในวัตถุประสงค์ของการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ร่วมดำเนินการกับบุคคลอื่นรวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิด ในหุ้นส่วนจำกัดหรือหุ้นในนิติบุคคลใดๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ หรือประโยชน์เกี่ยวเนื่องกับกิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของการนิคมอุตสาหกรรม พร้อมทั้งส่งเสริม และควบคุมนิคมอุตสาหกรรมทั้งของเอกชนและหน่วยงานของรัฐ

2.1.3.10 พื้นที่เขตนิคมอุตสาหกรรมแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

- ก) พื้นที่เขตอุตสาหกรรมทั่วไป อันเป็นเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม และกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม
- ข) พื้นที่เขตอุตสาหกรรมส่งออก อันเป็นเขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรม เพื่อส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ กิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมการค้า หรือบริการเพื่อส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยบริหารงานโดยผู้ว่าการ ทั้งนี้ อยู่ภายใต้นโยบาย และการควบคุมดูแลของคณะกรรมการการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบคนรวมทั้งผู้ว่าการซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง

ตารางที่ 2-1 แสดงการเปรียบเทียบมาตรการด้านภาษีอากรเพื่อส่งเสริมการส่งออก

มาตรการทางภาษีอากร	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร
การคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ แห่ง พ.ร.บ.ศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2482	กรมศุลกากร	คืนอากรขาเข้าที่ได้ชำระไว้แล้ว แก่ผู้นำวัตถุดิบเข้ามาผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเป็น สินค้าออกไป จำหน่ายยังต่างประเทศ
การจัดตั้งสินค้าทัณฑ์บน ประเภทโรงผลิตสินค้า ตาม มาตรา 8 ทวิ (2) แห่ง พ.ร.บ.ศุลกากร พ.ศ. 2469	กรมศุลกากร	ผู้นำเข้าไม่ต้องชำระภาษีอากร ในขณะที่จัดทำใบขนสินค้าผ่าน พิธีการศุลกากร เพื่อนำวัตถุดิบ เข้ามาเก็บ เพื่อทำการผลิตหรือ ผสม หรือประกอบ ในคลังสินค้า ทัณฑ์บนฯ โดยวัตถุดิบเหล่านี้จะ ได้รับงดเว้นอากร เก็บอากรขาเข้า และอากรขาออกเมื่อได้ปล่อยไป จากคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ เพื่อ ส่งออกนอกราชอาณาจักร

ตารางที่ 2-1 (ต่อ)

มาตรการทางภาษีอากร	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากร
การชดเชยค่าภาษีอากรแก่ผู้ส่งออก ตาม พ.ร.บ. ชดเชยค่าภาษีอากรสินค้าส่งออก ที่ผลิตในราชอาณาจักร พ.ศ.2524	กรมศุลกากร	จ่ายเงินชดเชยค่าภาษีอากร แก่ ผู้ส่งสินค้าที่ผลิตในราชอาณาจักรออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ตาม พ.ร.บ. ชดเชยค่าภาษีอากร โดยจ่ายให้แก่ผู้ส่งออกในรูปของ "บัตรภาษี" ซึ่ง ผู้ส่งออกสามารถนำไปใช้ชำระค่าภาษีอากร ที่จะต้องเสียแทนการจ่ายเป็นตัวเงิน ต่อกรมสรรพากร กรมศุลกากร หรือกรมสรรพสามิต
การจัดตั้งเขตอุตสาหกรรมส่งออก ตามกฎหมายการนิคมอุตสาหกรรม	การนิคมอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย	ผู้ประกอบการ ที่อยู่ในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า สำหรับเครื่องจักร และวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าเพื่อส่งออก
การยกเว้นหรือลดหย่อนอากรขาเข้า ตามกฎหมายส่งเสริมการลงทุน	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน	ยกเว้น หรือลดหย่อน อากร ขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ และ วัสดุจำเป็นที่ต้องนำมาจากต่างประเทศ เพื่อใช้ผลิต ผสม หรือประกอบเป็นผลิตภัณฑ์ หรือผลิตผลเฉพาะที่ใช้ในการส่งออก รวมทั้งของที่ผู้ได้รับการส่งเสริมฯ นำเข้ามาเพื่อ ส่งกลับออกไป

ที่มา : ประจักษ์, 2539 : 80.

2.1.4 การขอคืนอากรตามมาตรา 19

พระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 บัญญัติว่า มาตรา 19 ของใดที่พิสูจน์เป็นที่พอใจอธิบดี หรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายว่า เป็นของรายเดียวกันกับที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร และเสียอากรแล้ว ถ้าส่งกลับออกไปยังเมืองต่างประเทศหรือส่งกลับไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทางไปเมืองต่างประเทศ ให้คืนอากรขาเข้าให้แก่ผู้นำของเข้าไว้ในสิบส่วน หรือส่วนที่เกินหนึ่งพันบาทของจำนวนที่ได้เรียกเก็บไว้ โดยคำนวณตามใบขนสินค้าขาออกแต่ละฉบับ แล้วแต่จำนวนใดจะสูงกว่า ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ (สุภรณ์, 2548 : 4)

1. ระหว่างที่อยู่ในราชอาณาจักร ของนั้นมิได้ใช้ประโยชน์ด้วยประการใด ๆ เว้นแต่เพื่อวัตถุประสงค์ในการส่งของนั้นกลับออกไป และมีได้เปลี่ยนแปลงรูปลักษณะใด ๆ
2. ของนั้นได้ส่งกลับออกไปทางท่าหรือที่สำหรับการส่งออกซึ่งของที่ขอคืนอากรขาเข้า
3. ของนั้นได้ส่งกลับออกไปภายในหนึ่งปี นับแต่วันนำเข้าและ
4. ต้องขอคืนเงินอากรภายในหกเดือนนับแต่วันที่ส่งของนั้นกลับออกไป

อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับ ว่าด้วยการพิสูจน์ของการส่งของกลับออกไป การจัดทำและยื่นเอกสารต่าง ๆ การคำนวณเงินอากรที่พึงคืนให้ และวิธีการอื่น ๆ เกี่ยวกับการขอคืนเงินอากรนี้

2.1.4.1 ความหมายของการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ หมายถึง การคืนอากรขาเข้าให้แก่ผู้นำของเข้ามาจากต่างประเทศแล้วนำของนั้นไปใช้ในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุสินค้าส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยใช้สูตรการผลิตที่กรมศุลกากรอนุมัติหรือตามสูตรมาตรฐานที่กรมศุลกากรประกาศกำหนด โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องส่งออกไปภายใน 1 ปี นับแต่วันที่นำของนั้นเข้ามาและขอคืนอากรภายใน 6 เดือน นับจากวันส่งออก ตามพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 ดังนี้ (ล้วน, 2545 : 4-5)

กฎหมายมาตรา 19 ทวิ บัญญัติว่า ของที่ส่งออกไปยังเมืองต่างประเทศหรือส่งไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือ เดินทางไปเมืองต่างประเทศ ถ้าพิสูจน์เป็นที่พอใจอธิบดีหรือผู้ที่อธิบดีมอบหมายว่าได้ผลิตหรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุ ด้วยของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ให้คืนอากรขาเข้าสำหรับของดังกล่าวที่ได้เรียกเก็บไว้แล้วให้แก่ผู้นำของเข้า ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. ของที่นำเข้ามานั้นมิใช่ของที่กฎหมายระบุนำเข้าห้ามคืนเงินอากร
2. ปริมาณของที่นำเข้าซึ่งใช้ในการผลิต หรือผสม หรือประกอบ หรือบรรจุเป็นของที่ส่งออกไปให้ถือตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีเห็นชอบหรือประกาศกำหนด
3. ของนั้นได้ส่งออกไปทางท่าหรือที่สำหรับการส่งออกซึ่งของที่ขอคืนอากรขาเข้า
4. ของนั้นได้ส่งออกไปภายในหนึ่งปี นับแต่วันที่นำของซึ่งใช้ในการผลิต ผสม หรือประกอบเป็นของที่ส่งออกไป หรือใช้บรรจุของที่ส่งออกไป เข้ามาในราชอาณาจักร เว้นแต่ในกรณีมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่อาจส่งออกไปภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ อธิบดีอาจขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหกเดือนและ

5. ต้องขอคืนอากรภายในหกเดือนนับแต่วันที่ส่งของนั้นออกไป แต่อธิบดีจะขยายเวลาออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้อธิบดีมีอำนาจออกข้อบังคับ ว่าด้วยการพิสูจน์ของการส่งออกไป การจัดทำและยื่นเอกสารต่าง ๆ การคำนวณเงินอากรที่พึงคืนให้ และวิธีการอื่น ๆ เกี่ยวกับการขอคืนเงินอากรนี้

การส่งออกไปยังเมืองต่างประเทศตามความในมาตรา 19 ทวิ วรรคแรก นอกจากจะมีการส่งออกไปยังเมืองต่างประเทศตามความเป็นจริงแล้ว ผู้นำเข้ายังสามารถขอคืนอากรได้แม้จะไม่ได้ส่งออกไปแต่ได้ดำเนินการดังนี้ ซึ่งถือว่าของนั้นได้ส่งออกไปตามความหมายของการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ด้วย คือ

1. โอนเข้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บน หรือจำหน่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับยกเว้นอากรของ ที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุตามมาตรา 19 ทวิ ก่อนครบกำหนด 1 ปี สามารถโอนเข้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภทโรงผลิตสินค้า หรือจำหน่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมาย ว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรหรือกฎหมายอื่น ให้ถือว่าของนั้นได้ส่งออกตามมาตรา 19 ทวิ ในเวลาที่โอนหรือจำหน่ายของเช่นนั้น ทั้งนี้โดย ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดตามประกาศกรมศุลกากรที่ 25/2542 และประกาศกระทรวง การคลังที่ ศก. 1/2542 ข้อ 3.3.5 ทั้งนี้ตามมาตรา 19 จัตวา แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ.2482 บัญญัติไว้ ดังนี้

มาตรา 19 จัตวา ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อใช้ในการผลิต ผสม ประกอบหรือ บรรจุตามมาตรา 19 ทวิ หากโอนเข้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บน หรือจำหน่ายให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับ ยกเว้นอากรตามกฎหมาย ว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรหรือกฎหมายอื่น ให้ถือว่าของนั้นได้ส่งออก ตามมาตรา 19 ทวิ ในเวลาที่โอนหรือจำหน่ายของเช่นนั้น ทั้งนี้โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดี กำหนด

การรับของที่ได้โอนหรือจำหน่ายตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการนำเข้ามาในราชอาณาจักร หรือนำเข้าสำเร็จในเวลาที่โอนหรือจำหน่ายของเช่นนั้น โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดี กำหนด

2. โอนเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก (EPZ) ของที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อ ขนส่งหรือการตามตรา 19 ทวิ หากโอนเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก (EPZ) ภายใน กำหนดเวลาโดยปฏิบัติพิธีการจัดทำใบขนสินค้าขาออก เช่นเดียวกับการส่งออกไปนอกราชอาณาจักร เหมือนสินค้าทั่วไป

เนื่องจากตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2534 กำหนดให้ของที่นำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออกจะได้รับยกเว้นอากรหรือคืนค่าภาษีอากร เมื่อได้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร แม้มิได้ส่งออกแต่ได้นำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก โดยถือเสมือนว่าได้ส่งออกไปนอกราชอาณาจักร ในวันที่นำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก

ทั้งนี้ ของที่โอนเข้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บนฯ หรือโอนเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ที่จะได้รับการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ นี้ จะอยู่ในสภาพเดิมที่นำเข้าหรือสภาพที่ผ่าน กระบวนการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุแล้วก็ได้ (ประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก.3/2542 ข้อ 5)

มาตรา 52 ของที่มีบัญญัติแห่งกฎหมายให้ได้รับยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากร เมื่อได้ส่งออก ไปนอกราชอาณาจักร แม้มิได้ส่งออกแต่ได้นำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้ตามมาตรา 48 หรือมาตรา 49 ให้ได้รับยกเว้นหรือคืนค่าภาษีอากรโดยถือเสมือนว่าได้ส่งออกไปนอก ราชอาณาจักร ในวันที่นำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก

2.1.4.2 การใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารแทนการชำระอากร

สำหรับค่าภาษีอากรของของที่นำเข้ามาเพื่อทำการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเป็นสินค้าเพื่อส่งออกดังกล่าวข้างต้น ผู้นำเข้าสามารถใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารค้ำประกันแทนการชำระอากรที่ต้องเสียได้ โดยอธิบดีกรมศุลกากรอาจกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้ เมื่อมีการส่งออกซึ่งของที่จะได้คืนเงินอากรตามมาตรา 19 ทวิ แล้วก็ให้คืนหนังสือค้ำประกันฯ ให้แก่ผู้นำของเข้าโดยถือเสมือนว่าเป็นการคืนเงินอากร ตามมาตรา 19 ทรี แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 ดังนี้

มาตรา 19 ทรี เมื่อผู้นำของเข้าแสดงความจำนงว่าของที่นำเข้าจะใช้เฉพาะในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุ เพื่อการส่งออกไปยังเมืองต่างประเทศ หรือส่งไปเป็นของใช้สิ้นเปลืองในเรือเดินทางไปเมืองต่างประเทศ อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายจะอนุญาตให้รับการค้าประกันของกระทรวงการคลังหรือธนาคาร หรือหลักประกันอื่น แทนการชำระอากรขาเข้าที่ต้องเสีย โดยอาจกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรก็ได้ เมื่อมีการส่งออกซึ่งของที่จะได้คืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ก็ให้คืนหลักประกัน โดยถือเสมือนว่าเป็นการคืนเงินอากร

กรณีใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารแทนการชำระอากรขณะนำเข้า หากไม่ส่งออกภายในหนึ่งปี ต้องชำระค่าภาษีอากรพร้อมเงินเพิ่มร้อยละ 1 ต่อเดือน นับจากวันที่รับของออกจากอากรขาศุลกากร

ของที่มีสิทธิได้รับคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ (ประกาศกรมศุลกากรที่ 89/2540)

1. วัตถุดิบที่เห็นได้ชัดเจนว่ามีอยู่ในของที่ผลิตเพื่อส่งออก เช่น ผ้า กระดุม ชิป ด้าย ในการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูป เม็ดพลาสติก แผ่นพลาสติกในการผลิตสินค้าทำด้วยพลาสติก

2. วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตโดยตรงที่มีอยู่ในของที่ผลิตเพื่อส่งออก แต่ไม่ปรากฏให้เห็นได้อย่างชัดเจน เช่น เคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาสภาพอาหารในผลิตภัณฑ์ประเภทอาหารกระป๋อง เคมีภัณฑ์ชนิดสเปรย์ที่ฉีดคอเสื้อให้แข็งในผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูป ตัวทำละลาย (Solvent) ที่ใช้ผสมกาวในผลิตภัณฑ์เซลโลเฟน (Cellophane) น้ำยากันสนิมในผลิตภัณฑ์ประเภททองไฟฟ้า เป็นต้น

3. วัตถุดิบจำเป็นที่ใช้ในการผลิต เช่น เคมีภัณฑ์ที่ทำให้เส้นด้ายเหนียว (Sizing Material) เคมีภัณฑ์ที่ใช้ในการชักฟอก (Bleaching Agent) ในผลิตภัณฑ์ประเภทสิ่งทอ กระดาษทราย ผงขัด น้ำยาขัดเงา สักหลาด น้ำยาผสมที่ใช้ในการขัด สิ่งที่ใช้ในการขัดต่างๆ ซอสค์ กระดาษคาร์บอน และแบบ (Pattern) เป็นต้น

2.1.4.3 ของที่ไม่มีสิทธิได้รับคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

1. เครื่องจักร เครื่องมือ แม่พิมพ์ (Mould) เครื่องใช้ในการผลิตชนิดต่างๆ เช่น ลูกกลิ้งบดแร่ (Grinding Ball) ที่ใช้ในการผลิตแร่ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทำจากทังสเทนคาร์ไบด์ (Tungsten Carbide) ซึ่งใช้ในการผลิตนาฬิกา เป็นต้น

2. เชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิต เช่น น้ำมัน ไม้ ฟืน ถ่านหิน เป็นต้น

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

1. ผู้นำเข้าเพื่อขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ผลิตหรือผู้ส่งออก

2. ขณะนำวัตถุดิบเข้ามา จะต้องชำระอากรขาเข้าและภาษีมูลค่าเพิ่มก่อน เมื่อส่งออกแล้ว จึงจะขอคืนอากรขาเข้าได้ ส่วนภาษีมูลค่าเพิ่มสามารถไปเครดิตภาษีคืนในเดือนถัดจากที่ชำระไว้ จากกรมสรรพากร

3. การชำระอากรขาเข้า สามารถใช้หนังสือธนาคารค้ำประกันแทนการชำระเงินได้ แต่ภาษีมูลค่าเพิ่มไม่สามารถค้ำประกันได้จะต้องชำระก่อน

4. วัตถุดิบที่นำเข้ามาต้องใช้เพื่อผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเป็นสินค้าแล้วส่งออก ภายใน 1 ปี นับแต่วันนำเข้า หากเกินกำหนดเวลาดังกล่าวจะขอคืนอากรหรือขอขยายเวลาต่อไปอีกไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีมีเหตุสุดวิสัยทำให้ไม่อาจกำหนดเวลาดังกล่าวได้ อธิบดีอาจขยายเวลาออกไปได้อีกไม่เกินอีกไม่เกินหกเดือน เช่น ขอโอนวัตถุดิบเข้าเก็บในคลังสินค้าทัณฑ์บนประเภท โรงผลิตสินค้าก่อนครบกำหนด 1 ปี

5. ของที่นำเข้ามาก่อนครบกำหนด 1 ปี หากโอนเข้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บน หรือจำหน่าย ให้แก่ผู้มีสิทธิได้รับยกเว้นอากรตามกฎหมาย ว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากรหรือกฎหมายอื่นให้ถือว่า ของนั้นได้ส่งออกตามมาตรา 19 ทวิ ในเวลาที่โอนหรือจำหน่ายของเช่นนั้น

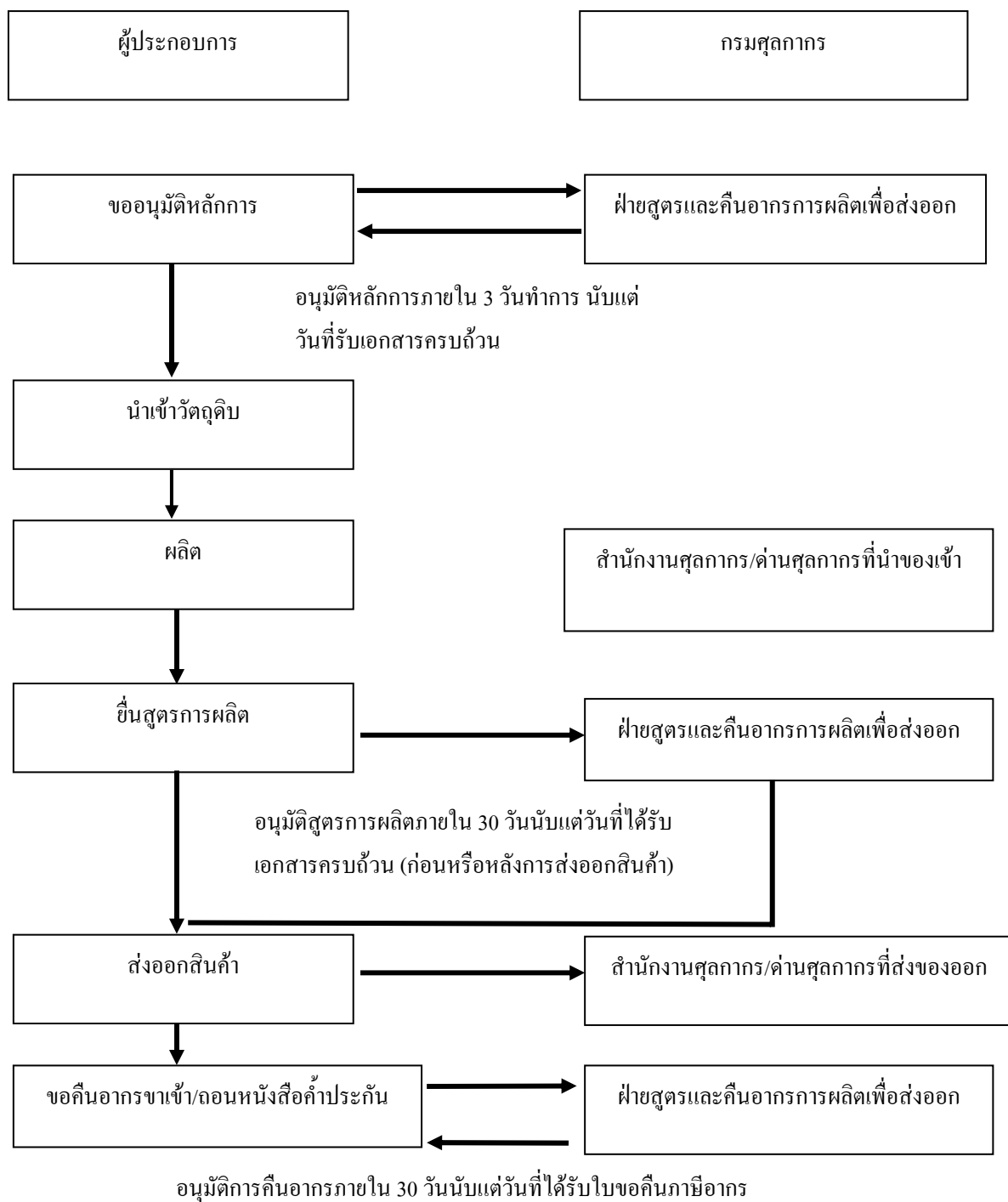
6. ก่อนการส่งออกจะต้องยื่นสูตรการผลิต หรือขอใช้สูตรมาตรฐานของกรมศุลกากร หรือขอใช้สูตรการผลิตร่วมกับสูตรการผลิตของผู้อื่นที่ได้รับอนุมัติแล้ว หรือขอแก้ไขเพิ่มเติมชื่อผลิตภัณฑ์ในสูตรการผลิตที่กรมศุลกากรอนุมัติแล้ว หรือขอแก้ไขเพิ่มเติมวัตถุดิบเข้าในสูตรการผลิตที่กรมศุลกากรอนุมัติแล้ว หรือขอผ่อนผันไม่ต้องยื่นสูตรการผลิตกรณีที่เห็นได้ชัดว่าเป็นการใช้วัตถุดิบหนึ่งหน่วยต่อผลิตภัณฑ์หนึ่งหน่วย หรือเป็นวัตถุดิบนับขึ้นได้

7. สูตรการผลิตเป็นการแสดงปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตต่อหน่วยของสินค้าสำเร็จรูป เพื่อให้ทราบปริมาณวัตถุดิบที่ใช้ไปทั้งหมดในการส่งสินค้าออก และคำนวณเป็นค่าอากรที่จะได้รับคืน

8. ถ้าขณะนำเข้าได้วางหนังสือค้ำประกันของธนาคารไว้หากไม่ส่งออกภายใน 1 ปี นับแต่วันนำเข้าต้องชำระค่าภาษีอากรพร้อมเงินเพิ่มร้อยละ 1 ต่อเดือน นับจากวันที่รับของไปจากกรมศุลกากร

2.1.4.4 ระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

กรมศุลกากรได้กำหนดระเบียบปฏิบัติ ว่าด้วยการขอคืนอากรขาเข้าแก่ของที่นำเข้ามาผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเพื่อส่งออกตามมาตรา 19 ทวิ ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 50/2540 ลงวันที่ 21 สิงหาคม 2540 ซึ่งสรุปขั้นตอนการดำเนินการได้ ดังนี้ (ล้วน, 2545 : 5-19)

ภาพที่ 2-1 แสดงขั้นตอนการขอกินอาคารตามมาตรา 19 ทวิ

1. ขออนุมัติหลักการ
2. นำเข้าวัตถุดิบ
3. ยื่นสูตรการผลิต
4. ส่งออกผลิตภัณฑ์
5. ตรวจวิเคราะห์ตัวอย่าง
6. ยื่นคำร้องขอคืนอากร
7. ขอชำระอากร (สำหรับวัตถุดิบที่ไม่ส่งออก)

1. การขออนุมัติหลักการ

ผู้ที่ประสงค์ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ จะต้องยื่นคำร้องขออนุมัติหลักการต่อกรมศุลกากร ตามแบบฟอร์มที่กรมศุลกากรกำหนด (กศก. 29) ต่องานหลักการ ส่วนคืนอากร สำนักงานศุลกากรส่งออกท่าเรือกรุงเทพ ชั้น 3 อาคาร 120 ปี กรมศุลกากร โดยแจ้งความจำนงค์ว่าจะนำเข้าวัตถุดิบชนิดใดเข้าเพื่อผลิตเป็นสินค้าชนิดใด และแนบเอกสารดังต่อไปนี้ประกอบยื่นหลักการ จำนวน 3 ชุด

1. ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ. 20)
2. ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล เช่น บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด (ถ้าเป็นห้างร้าน ให้ใช้ใบทะเบียนพาณิชย์แทน)
3. หนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งแสดงวัตถุประสงค์ของนิติบุคคล และผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทอายุไม่เกิน 6 เดือน

4. ใบอนุญาตตั้งโรงงาน (ร.ง.2)
5. ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ร.ง.4) ที่ยังไม่หมดอายุ
6. สำเนาบัตรลายมือชื่อผู้จัดการพร้อมตัวจริง

เอกสารทุกฉบับใช้สำเนาภาพถ่าย ซึ่งรับรองถูกต้องตรงตามต้นฉบับโดยประทับตราและลายมือชื่อผู้มีอำนาจ ตามหนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์ หรือลงลายมือชื่อผู้รับมอบอำนาจ โดยให้แสดงใบมอบอำนาจด้วย

กรณีผู้นำเข้ามิได้เป็นผู้ผลิต ต้องมีใบ ร.ง.2 และใบ ร.ง.4 ของผู้ผลิต พร้อมหนังสือสัญญาการว่าจ้างผลิต หรือหนังสือสัญญาการซื้อขายด้วย

กรณีเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน ไม่มีใบ ร.ง.2 และใบ ร.ง.4 ให้รับเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบสถานที่ผลิต โดยยื่นแบบฟอร์ม ขอรับเจ้าหน้าที่ของทางราชการ

เมื่อยื่นเอกสารครบถ้วนแล้ว เจ้าหน้าที่จะพิจารณาเสนอกองคืนอากรฯ เพื่อยื่นอนุมัติหลักการต่อไปโดยในขั้นแรกจะเสนอให้ชำระอากรก่อน เพื่อความรวดเร็วจนกว่าผู้นำของเข้ามีผลงานการส่งออกพอที่จะยื่นหนังสือขอใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารแทนการชำระอากร พร้อมหลักการประกอบการอนุมัติใช้ธนาคารค้ำประกัน แต่ในกรณีที่ผู้นำของเข้าเคยมีผลงานการส่งออกมาแล้ว หรือมีหลักฐานการสั่งซื้อที่เชื่อถือได้ ก็อาจจะขอใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารแทนเงินสดได้

การพิจารณาอนุมัติในหลักการ ต้องตรวจสอบว่าการนำเข้าและการผลิตสินค้าส่งออกของผู้นำเข้านั้น สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ตามหนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์หรือไม่ และของที่นำเข้าต้องไม่เป็นของที่ระบุห้ามคั้นเงินภาษีอากรตามประกาศกรมศุลกากรที่ 16/2528

การระบุประเภทของวัตถุดิบนำเข้า และประเภทสินค้าที่ส่งออกลงในแบบฟอร์มหนังสือแสดงความจำนงนั้นให้ระบุไว้อย่างกว้างๆ แต่ให้ครอบคลุมถึงวัตถุดิบและสินค้าที่จะผลิตทั้งหมด เพื่อมีต้องยื่นหนังสือแสดงความจำนงบ่อยครั้ง เนื่องจากรายละเอียดยังไม่ครบถ้วน

กรณีนำเข้าวัตถุดิบชนิดใหม่ หรือมีผลิตภัณฑ์ชนิดใหม่จะส่งออก หรือมีการขายวัตถุดิบให้โรงงานใหม่หรือว่าจ้างโรงงานใหม่ผลิตให้ยื่นหลักการเพิ่มเติม โดยใช้แบบฟอร์มเดิมแต่มีต้องยื่นเอกสารการประกอบอุตสาหกรรมอีก เว้นแต่หลักฐานเดิมหมดอายุหรือมีการเปลี่ยนแปลง

การอนุมัติในหลักการ กรณีที่ผู้นำของเข้าขอชำระอากรตามปกติจะใช้เวลาเพียง 3 วันทำการ หลังจากได้รับเอกสารครบถ้วน แต่กรณีผู้นำเข้าขอใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารจะใช้เวลาในการพิจารณาประมาณ 3 ถึง 7 วันทำการ หลังจากที่ได้รับเอกสารครบถ้วน

กรมศุลกากรจะมีหนังสือแจ้งให้ผู้นำเข้าทราบ ว่าได้อนุมัติในหลักการพร้อมทั้งแจ้งรหัสผู้นำเข้าให้ทราบเพื่อใช้ในการขอคืนอากรต่อไป โดยจะจัดส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือผู้นำเข้าจะรับหนังสือด้วยตนเองเพื่อความรวดเร็วก็ได้

เมื่อผู้นำเข้าที่ได้ขอยื่นหนังสือแสดงความจำนงขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ได้รับอนุมัติโดยหลักการแล้ว ผู้นำเข้าก็สามารถยื่นใบขนสินค้าขาเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ได้ โดยให้ยื่นต่องานหลักการและสูตรฝ่ายคืนอากรการผลิตเพื่อส่งออก กองคืนอากรฯ ก่อนที่จะนำใบขนสินค้าไปผ่านพิธีการตามปกติ สำหรับการนำเข้าทางท่าอากาศยานนคร หากผู้นำเข้ายังไม่ได้อนุมัติในหลักการก็ไม่สามารถที่จะยื่นใบขนสินค้าและผ่านพิธีการใบขนสินค้าขาเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ได้ ดังนั้นผู้นำเข้าจึงควรยื่นขออนุมัติในหลักการเสียแต่เนิ่นๆ ก่อนที่จะนำสินค้าเข้ามาในราชอาณาจักร ทั้งนี้เพื่อมีต้องเสียเวลาในการอนุมัติ ซึ่งจะทำให้เสียค่าเช่าโกดังเก็บสินค้าโดยไม่จำเป็น

2. การนำเข้าวัตถุดิบ

ในการยื่นใบขนสินค้าขาเข้าเพื่อผ่านพิธีการสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้า ผู้นำของเข้าดำเนินการตามปกติและเพิ่มเติมข้อความ "ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ" ด้วยอักษรสีแดงขนาดเขียนไว้ตรงมุมบนด้านขวาของใบขนสินค้าขาเข้าด้วย โดยการประทับตราหรือเขียนตัวบรรจง ทั้งในต้นฉบับและสำเนาของใบขนสินค้า เพื่อเป็นการแก้ปัญหาความล่าช้าในการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ อันเนื่องมาจากเอกสารประกอบการคืนอากรสูญหาย กรมศุลกากรได้กำหนดให้มีใบแนบใบขนสินค้าขาเข้า สำหรับใบขนสินค้าขาเข้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เพิ่มเติมจากใบขนสินค้าขาเข้าอีก 1 ฉบับ และให้ผู้นำของเข้าสามารถรับใบแนบใบขนสินค้าขาเข้า จากหน่วยงานที่ตรวจปล่อยสินค้าของผู้นำของเข้า ได้ทันทีหลังปฏิบัติพิธีการตรวจปล่อยสินค้าเสร็จสิ้นแล้ว ในกรณีที่วัตถุดิบที่นำเข้ารายได้ต้องส่งตัวอย่างด้วย สามารถขอรับจากหน่วยงานที่ตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างทันทีหลังเสร็จสิ้นการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างแล้ว ให้ใช้ใบแนบใบขนสินค้าขาเข้าในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ แทนต้นฉบับใบขนสินค้าได้

ในการนำวัตถุดิบเข้า ผู้นำของเข้าต้องชำระอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีสรรพสามิต (ถ้ามี) ตามปกติในส่วนของอากรขาเข้าและภาษีสรรพสามิต ถ้าผู้นำของเข้ามีความประสงค์จะใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคาร แทนการชำระอากรขาเข้า ผู้นำของเข้าต้องมีหลักฐานแสดงสถานภาพของกิจการเพื่อขออนุมัติต่อกรมศุลกากรก่อน สำหรับภาษีมูลค่าเพิ่มผู้นำเข้า วัตถุดิบจะต้องชำระด้วยเงินสดอย่างเดียวนั่น จะใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารแทนเงินสดหาได้ไม่เนื่องจากความตามมาตรา 83/8 วรรค 2 แห่งประมวลรัษฎากร กำหนดให้ค้ำประกันภาษีมูลค่าเพิ่มได้เฉพาะกรณีนำเข้าสินค้าไปในคลังสินค้าทัณฑ์บน ตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือในกรณีนำเข้าเครื่องจักร หรือวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตเพื่อส่งออก ของผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมาย ว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนเท่านั้น

ดังนั้น เมื่อผู้นำเข้าได้รับอนุมัติในหลักการดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว สามารถนำเข้าสินค้าตามมาตรา 19 ทวิ ได้ โดยจัดทำใบขนสินค้าขาเข้า 19 ทวิ ซึ่งมีข้อควรสนใจ ดังนี้

1. ของที่นำเข้าทุกรายการจะต้องเป็นของที่นำเข้าเพื่อใช้ในการผลิตส่งออกและมีสิทธิขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เท่านั้น จะเป็นของที่ห้ามคืนอากรตามประกาศกรมศุลกากร
2. ใบขนสินค้าขาเข้าฉบับเดียวหากมีหลายรายการ ถ้าจะใช้ธนาคารค้ำประกันต้องได้รับสิทธิค้ำประกันสำหรับวัตถุดิบทุก ๆ รายการเสียก่อน หากมีสิทธิได้รับค้ำประกันเฉพาะบางรายการจะแยกเป็นค้ำประกันบางส่วนและชำระอากรบางส่วนก็ได้ หากประสงค์ใช้ค้ำประกันจะต้องแยกใบขนสินค้า เป็นใบขนสินค้า Pack in Case มิฉะนั้นจะต้องชำระอากรทั้งหมด
3. ใบขนสินค้าขาเข้ามาตรา 19 ทวิ ต้องมีใบแนบใบขนสินค้าขาเข้า พร้อมสำเนาตามแบบฟอร์มกำหนด มีบัญชีบรรจุหีบห่อ และบัญชีราคาสินค้า (Packing List และ Invoice) แนบติดกับชุดใบสินค้าตามปกติ
4. ต้องสำแดงข้อความว่า “ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ” หรือ “ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยวิธีค้ำประกัน” ด้วยอักษรสีแดงขนาดช่อง ว่างตรงมุมบนขวาของใบขนสินค้าและใบแนบทุกฉบับ
5. ผู้นำเข้าต้องสำแดงรายละเอียดในใบแนบใบขนสินค้าให้ครบถ้วน เช่น รหัสผู้นำเข้าและรหัสวัตถุดิบตามที่ได้รับแจ้งจากกรมศุลกากร โดยสำแดงแยกแต่ละรายการตามรหัสวัตถุดิบ ชื่อของต้องสำแดงให้สอดคล้องกับสูตรการผลิตคือ มีชื่อตรงกันอีกทั้งสำแดงหน่วยของสินค้าให้ตรงกับที่ระบุไว้ในสูตรการผลิต เช่น ในสูตรการผลิตใช้หน่วยเป็นพื้นที่ ในใบขนสินค้าขาเข้าก็ต้องสำแดงหน่วยปริมาณในรูปพื้นที่ด้วย มิใช่สำหรับแดงต่อหน่วยน้ำหนัก เป็นต้น
6. ใบขนสินค้าขาเข้า 19 ทวิ ที่นำเข้าทางท่ากรุงเทพฯ ให้ยื่นต่อฝ่ายคืนอากรการผลิตเพื่อส่งออก เพื่อตรวจสอบก่อนที่จะไปผ่านพิธีการตามปกติ โดยจะตรวจสอบว่าได้รับอนุมัติในหลักการหรือไม่ ได้สำแดงรายละเอียดในใบแนบถูกต้องหรือไม่ หากยังมีได้รับอนุมัติต้องยื่นหลักการเพิ่มเติมจนกว่าได้รับอนุมัติเสียก่อน จึงจะผ่านพิธีการได้
7. กรณีใช้ธนาคารค้ำประกัน โดยกองฯ อนุมัติให้เฉพาะกรณีมีหลักฐานการสั่งซื้อมาแสดง ผู้นำเข้าจะต้องยื่นหลักฐานการสั่งซื้อของลูกค้านี้จากต่างประเทศ ประกอบการพิจารณาก่อน

หากหลักฐานไม่เพียงพอจะใช้ธนาคารค้ำประกันได้ แต่ผู้นำเข้ายินยอมชำระอากรก็จะผ่านพิธีการไปได้ กรณีมีสิทธิใช้ธนาคารค้ำประกัน โดยเงื่อนไขที่ต้องวางประกันให้ค้ำค่าภาษีอากรพร้อมเงินเพิ่มฝ่ายค้ำประกันการผลิตเพื่อส่งออก จะบันทึกในใบขนสินค้าขาเข้าให้เจ้าหน้าที่ประเมินอากรทราบ

การลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ

เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระค่าภาษีอากรรวมทั้งภาระค่าใช้จ่าย ในการใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารไปวางที่กรมศุลกากร แทนการชำระอากรด้วยเงินสดให้แก่ผู้ประกอบการตามมาตรา 19 ทวิ กระทรวงการคลังได้มีประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก.1/2542 ลงวันที่ 1 มกราคม 2542 ลดอัตราอากรศุลกากรสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ที่ได้ผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุและส่งออกนอกราชอาณาจักรภายใน 1 ปี นับแต่วันนำเข้าดังนี้

1. ลดลงเหลือกึ่งหนึ่งของอัตราอากรที่เรียกเก็บเป็นการทั่วไป ผู้นำของเข้าที่จะขอใช้สิทธิลดอัตราอากรลงเหลือกึ่งหนึ่งของอัตราอากรที่เรียกเก็บเป็นการทั่วไป จะต้องเป็นนิติบุคคล ไม่มีหนี้สินค้างชำระต่อกรมศุลกากร ไม่มีประวัติที่กรมศุลกากรว่าเคยทุจริตในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ และต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ด้วย

1.1 เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

1.2 เป็นบริษัทมหาชนจำกัด

1.3 เป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และได้รับการรับรองจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ว่ามีฐานะการเงินมั่นคงเป็นที่น่าเชื่อถือได้ ตามหลักเกณฑ์ที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำหนด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

1.4 เป็นสมาชิกสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และได้รับการรับรองจากสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย กำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

1.5 ได้นำส่งงบการเงินต่อกระทรวงพาณิชย์ตามข้อกำหนด ของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งผู้ตรวจสอบบัญชีได้รับรองว่า เป็นกิจการที่มีกำไรย้อนหลังไม่ต่ำกว่าสองปีบัญชีติดต่อกัน และไม่เคยได้รับการปฏิเสธการรับรองฐานะการเงิน จากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

2. ลดลงเหลือร้อยละ 5 ของอัตราอากรที่เรียกเก็บเป็นการทั่วไป

ผู้นำของเข้าที่จะใช้สิทธิขอลดอัตราอากรลงเหลือร้อยละ 5 ของอัตราอากรที่เรียกเก็บเป็นการทั่วไป จะต้องเป็นผู้นำของเข้าที่ได้รับการจัดระดับเป็นผู้ส่งออกระดับพิเศษจากกรมศุลกากร

3. การยื่นสูตรการผลิต

เนื่องจากความตามมาตรา 19 ทวิ บัญญัติให้อธิบดีกรมศุลกากรมีอำนาจออกข้อบังคับว่าด้วยการพิสูจน์ การส่งออกไป การจัดทำ และยื่นเอกสารต่างๆ การคำนวณเงินอากรที่พึงคืนให้ และพิธีการอื่นๆ เกี่ยวกับการขอคืนอากรซึ่งในส่วนของการพิสูจน์ของที่ส่งออกซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรได้กำหนดระเบียบปฏิบัติ ว่าให้ใช้สูตรการผลิตสำหรับผลิตของผู้ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เป็นหลักเกณฑ์ในการคำนวณและพิสูจน์ของที่ส่งออก

การยื่นสูตรการผลิตผู้นำของเข้า จะต้องยื่นให้กรมศุลกากรพิจารณาอนุมัติภายในระยะเวลาอันสมควร ก่อนการยื่นใบขนสินค้าขาออก โดยจะต้องยื่นรายชื่อวัตถุดิบ รายชื่อสินค้าที่ผลิต (ผลิตภัณฑ์) กรรมวิธีการผลิต และปริมาณการใช้วัตถุดิบในการผลิตสินค้านั้นๆ จำนวน 2 ชุด พร้อมตัวอย่างวัตถุดิบ และสินค้าที่จะผลิตหรือคำร้องขอผ่อนผันไม่ยื่นสูตรการผลิต

เจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาสูตรการผลิต ปัจจุบันจะอยู่แต่ละฝ่ายของส่วนคินอากร สำนักงานศุลกากรส่งออกท่าเรือกรุงเทพ ซึ่งหากผู้ขออนุมัติสูตรการผลิตยื่นเอกสารตัวอย่างวัตถุดิบ หรือตัวอย่างผลิตภัณฑ์ครบถ้วน เจ้าหน้าที่จะพิจารณาอนุมัติสูตรการผลิตให้ภายใน 30 วัน นับแต่วันรับเรื่อง

ข้อสำคัญในการยื่นสูตรการผลิตคือ วัตถุดิบต้องมีชื่อตรงกับที่ระบุตามใบ ขนสินค้าขาเข้า และสินค้าที่ผลิตต้องมีชื่อ และรายละเอียดตรงกับชนิดของที่สำแดงในใบขนสินค้าขาออก ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการพิจารณาคินอากร

เมื่อยื่นสูตรการผลิตแล้ว กองวิเคราะห์สินค้าหรือกองวิเคราะห์ราคาจะนัดผู้นำเข้าเพื่อดำเนินการพิสูจน์สูตรการผลิตตามขั้นตอนการผลิตที่โรงงานของผู้ผลิต โดยผู้นำเข้าต้องรับเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบตามวัน และเวลาที่ได้มีการนัดหมาย เมื่อกองวิเคราะห์สินค้าหรือกองวิเคราะห์ราคาได้พิสูจน์เป็นที่พอใจแล้ว จะส่งผลการพิจารณาให้ฝ่ายคินอากรการผลิตเพื่อส่งออก เพื่อเสนอกรมอนุมัติลงไป โดยจะกำหนดรหัสวัตถุดิบ เลขที่สูตรการผลิต และทำหนังสือแจ้งสูตรการผลิตให้ผู้นำเข้าทราบ พร้อมทั้งสำเนาสูตรการผลิตให้กองวิเคราะห์สินค้า หรือกองวิเคราะห์ราคาและกองศุลกากร

สูตรการผลิตที่อนุมัติแล้วจะถูกป้อนข้อมูลลงบนแผ่นจานแม่เหล็กตาม Format ที่กรมศุลกากรกำหนด หากผู้นำเข้ารายใดมีสูตรการผลิตจำนวนมากประสงค์จะป้อนข้อมูลสูตรฯ ลงบนแผ่นจานแม่เหล็กเองเพื่อความรวดเร็วก็สามารถทำได้ โดยให้ติดต่อกับงานหลักการและสูตรฝ่ายคินอากรการผลิตเพื่อส่งออก

กรณีการเปลี่ยนแปลงชนิดของวัตถุดิบ ชื่อวัตถุดิบ ชนิดของสินค้าที่จะส่งออก ชื่อสินค้าที่ส่งออก หรือยื่นสูตรการผลิตใหม่ ต้องแจ้งให้กองวิเคราะห์สินค้าหรือกองวิเคราะห์ราคา และฝ่ายคินอากรการผลิต เพื่อส่งออกทราบก่อนที่จะยื่นใบขนสินค้าขาออกทุกครั้ง หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับสูตรการผลิต การยื่นสูตรไว้เพียงครั้งเดียวก็สามารถทำการส่งออกได้ตลอดไปจนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

สินค้าบางประเภท กรมศุลกากรได้ประกาศเป็นสูตรมาตรฐานเพื่อให้ผู้นำเข้าทุกๆ รายสามารถขออนุมัติใช้สูตรมาตรฐานได้โดยมิต้องยื่นสูตรการผลิตเพียง แต่ยื่นหนังสือขอใช้สูตรมาตรฐานเลขที่ใดบ้างเท่านั้น โดยยื่นต่อฝ่ายคินอากร การผลิตเพื่อส่งออกและเมื่อกรมอนุมัติให้ใช้สูตรมาตรฐานก็จะแจ้งให้ผู้นำเข้าทราบเช่นกัน และผู้นำเข้าก็สามารถส่งออกโดยใช้สูตรมาตรฐานนั้นได้

กรณีผู้ซื้อสินค้ากรมตามมาตรา 19 ทวิ ที่ดำเนินการคืนอากรโดยวิธีวางประกันเลย และ ผู้ที่มอบหมายให้ Customs Broker ดำเนินการแทนหรือเป็นผู้ส่งออกระดับบัตรทอง จะได้รับ อนุมัติสูตรการผลิตภายใน 10 วัน ทำการนับแต่วันยื่นเรื่อง

รายละเอียดของเอกสารในการยื่นสูตรการผลิต มีดังนี้

1. หนังสือคำร้องแสดงวัตถุประสงค์ขอยื่นสูตรการผลิตโดยระบุชื่อผลิตภัณฑ์ แบบหรือ ชนิด ซึ่งจะต้องตรงกับใบขนสินค้าขาออกด้วย

2. รายชื่อวัตถุดิบที่นำเข้ามาผลิตเพื่อส่งออก โดยจะต้องมีชื่อให้ตรงกับใบขนสินค้าขาเข้า และหากมีชื่อที่เรียกได้หลายชื่อให้ระบุมาในคำร้องด้วย

3. กรรมวิธีการผลิต ในกรณีที่เป็นผลิตภัณฑ์ประเภทสิ่งทอหรือรองเท้าให้จัดเตรียมแบบ (Pattern) ประกอบการพิจารณาด้วย

4. ปริมาณการใช้วัตถุดิบในแต่ละแบบหรือชนิดของผลิตภัณฑ์นั้น โดยให้ระบุด้วยว่า ปริมาณการใช้วัตถุดิบดังกล่าว ได้รวมการสูญเสียที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง ในระหว่างการผลิต สินค้าหรือไม่ระบุให้ละเอียดทุกขั้นตอน

5. หน่วยของวัตถุดิบควรจะต้องตรงกับที่สำแดงในใบขนสินค้าขาเข้า เพื่อสะดวกในการ พิจารณาคืนอากรหรือตัดบัญชีวัตถุดิบ

6. Specification ของวัตถุดิบที่เป็นเคมีภัณฑ์

7. ตัวอย่างของวัตถุดิบที่ขอคืนอากร

8. ตัวอย่างของผลิตภัณฑ์

9. หากมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เกี่ยวกับวัตถุดิบ ผลิตภัณฑ์ กรรมวิธีการผลิต ที่ได้ยื่นสูตร การผลิตไว้แล้ว ให้ทำหนังสือยื่นต่อฝ่ายหลักการ และสูตรการผลิตทราบล่วงหน้า ก่อนการส่งออก ทุกครั้ง

4. การส่งออกผลิตภัณฑ์

วัตถุดิบนำเข้าที่จะได้รับการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ วัตถุดิบนั้นจะต้องใช้ในการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุเป็นผลิตภัณฑ์และส่งออกภายใน 1 ปี นับแต่วันนำเข้า หากไม่ส่งออก ภายในกำหนดดังกล่าว จะสิ้นสิทธิในการได้รับคืนอากรเว้นแต่ได้รับอนุมัติ ให้ขยายเวลาออกไปได้ เนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยไม่อาจส่งออกได้ภายใน 1 ปี

ในการส่งออกผลิตภัณฑ์ผู้ส่งออกต้องยื่นใบขนสินค้าขาออกและต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ต้องมีใบแนบใบขนสินค้าขาออกตามแบบ กศก. 113 ยื่นพร้อมกับชุดใบขนสินค้า โดยเย็บแนบกับต้นฉบับใบขนสินค้า

2. รายการในใบแนบใบขนสินค้า ให้สำแดงรหัสผู้ส่งออก เลขที่สูตรการผลิตตามที่ได้รับแจ้ง จากกรมศุลกากร (กรณีที่ยังไม่ได้รับอนุมัติสูตรการผลิตให้สำแดงเลขที่รับคำร้อง ของกรมศุลกากร ที่รับเรื่องของอนุมัติสูตรการผลิตของผู้ซื้อคืนอากร) และสำแดงชนิดของผลิตภัณฑ์ตามที่แจ้งไว้ใน สูตรการผลิต และแยกสำแดงปริมาณแต่ละชนิดไว้ (ถ้ามี)

3. ต้องมีบัญชีบรรจุหีบห่อ (Packing List) และบัญชีราคาสินค้าแนบติดใบแนบใบขนสินค้า เช่นเดียวกับต้นฉบับใบขนสินค้าขาออก

4. ต้องสำแดงข้อความ "ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ" ด้วยอักษรสีแดงขนาดเขียนได้ตรงมุมขวามือของใบขนสินค้าขาออก และใบแนบใบขนสินค้าขาออก

5. กรณีผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์มีผู้นำของเข้าและประสงค์ จะโอนสิทธิการคืนอากรให้แก่ผู้นำเข้าวัตถุดิบรายใด จะต้องสำแดงชื่อผู้นำเข้าวัตถุดิบที่จะโอนสิทธิให้คืนอากรด้วย

6. ในการส่งออกผลิตภัณฑ์ เจ้าหน้าที่ศุลกากรผู้ตรวจปล่อยจะชักตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกให้หน่วยงานที่พิจารณาคืนอากร เพื่อตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก เว้นแต่ผู้ส่งออกที่ได้รับการผ่อนผันการชักตัวอย่างสินค้า เช่น ผู้ส่งออกระดับบัตรทอง ผู้ส่งออกที่มอบหมายให้ Customs Broker ผ่านพิธีการส่งออกแทน หรือที่ผู้ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ที่ได้รับอนุมัติให้ผ่อนผันจากกรมศุลกากรให้ไม่ต้องชักตัวอย่าง เป็นต้น

5. การตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้า

ผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้รับการผ่อนผันชักตัวอย่างสินค้า หน่วยงานที่ตรวจปล่อยสินค้า จะจัดส่งใบแนบใบขนสินค้าพร้อมตัวอย่างสินค้า ไปให้หน่วยงานที่พิจารณาคืนอากรตามมาตรา 198 ทวิ ทำการตรวจวิเคราะห์ว่าตรงตามสูตรการผลิตที่ได้รับอนุมัติจากกรมศุลกากรหรือไม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่จะทำการตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้าให้เสร็จสิ้นภายใน 7 วัน นับแต่วันรับใบแนบฯ และตัวอย่างสินค้าสำหรับตัวอย่างผู้ส่งออก จะต้องยื่นคำร้องเพื่อขอรับคืนภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ส่งสินค้าออก หากพ้นกำหนดเวลาดังกล่าว กรมศุลกากรจะดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไป

6. การยื่นคำร้องขอคืนอากร

เมื่อมีการผลิต ผสม ประกอบหรือบรรจุสินค้าและส่งออกภายใน 1 ปี นับแต่วันนำวัตถุดิบเข้าแล้ว ผู้นำวัตถุดิบเข้าต้องยื่นคำร้องขอคืนค่าภาษีอากรตามมาตรา 19 ทวิ หรือผู้ขอคืนค่าประกันตามมาตรา 19 ตี ภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่ส่งของออก (เวลา 6 เดือนนี้สามารถขอขยายจากกรมศุลกากรได้) โดยต้องยื่นคำร้องตามแบบ กศก.111 ตามรายการและปริมาณที่กำหนดไว้ในสูตรการผลิต ใบขอคืนอากร 1 ชุด จะมีใบขนสินค้าจำนวนเท่าใดก็ได้ และให้ยื่นได้ที่ฝ่ายสูตรและคืนอากรการผลิตเพื่อส่งออก 1-5 หรือที่หน่วยคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ สำหรับตัวแทนออกของรับอนุญาต (กรณี Customs Broker ยื่นคำร้องขอคืนอากรแทน) หรือที่หน่วยคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยวิธีวางประกันลอย (สำหรับผู้ประกอบการที่ค้าประกัน ค่าภาษีอากรด้วยวิธีวางประกันลอย) ส่วนคืนอากร สำนักงานศุลกากรส่งออกท่าเรือกรุงเทพ ณ ชั้น 2-3 อาคาร 120 ปี กรมศุลกากร

เมื่อผู้นำของเข้ายื่นคำร้องขอคืนอากร กรณีใบขนสินค้าครบถ้วน และเอกสารสำแดงถูกต้อง หน่วยงานที่พิจารณาคืนอากรได้ตรวจสอบตามระเบียบแล้ว จะออกไปส่งจ่ายเงินตามแบบ กศก. 108 หรือหนังสือแจ้งคืนค่าประกันตามส่วนที่ส่งออกตามแบบ กศก. 109 ระยะเวลาในการพิจารณาอนุมัติให้คืนค่าภาษีอากรหรือคืนค่าประกัน กรมศุลกากรได้กำหนดไว้ดังนี้

1. ภายใน 30 วัน นับแต่วันรับใบขอคืนค่าภาษีอากร สำหรับผู้ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ทั่วๆ ไป ที่ชุดคำขอคืนมีจำนวนใบขนสินค้าทั้งสิ้นไม่เกิน 50 ฉบับต่อชุด กรณีชุดคำขอคืนที่มีจำนวนใบขนสินค้าเกินกว่า 50 ฉบับ กรมศุลกากรจะเร่งพิจารณาอนุมัติให้เสร็จภายในระยะเวลาอันสมควร

2. ภายใน 1 วันทำการนับแต่วันรับเรื่องสำหรับผู้ขอคืนอากรที่เป็นผู้ส่งออกระดับบัตรทอง (Gold Card) และเจ้าหน้าที่ต้องตรวจเอกสารให้เสร็จสิ้นภายใน 30 วัน นับแต่วันรับเรื่อง

3. คืนก่อนตามจำนวนที่ขอภายใน 1 วันนับแต่วันได้รับคำขอ สำหรับ ผู้ขอคืนอากรที่ให้ตัวแทนออกของระดับพิเศษยื่นคำร้องขอคืนแทน และเจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารภายหลังให้เสร็จสิ้น ภายใน 30 วัน นับแต่วันรับเรื่อง

4. คืนก่อนตามจำนวนที่ขอภายในไม่เกิน 15 นาที นับแต่วันรับคำขอสำหรับผู้ขอคืนค่าภาษีอากร ตามมาตรา 19 ทวิ โดยวิธีวางประกันลอย

7. การดำเนินการสำหรับวัตถุดิบที่ไม่ส่งออก

วัตถุดิบนำเข้ามาเพื่อผลิต ผสม ประกอบเพื่อบรรจุส่งออกตาม

มาตรา 19 ทวิ หากส่งออกไม่หมดภายใน 1 ปี นับแต่วันนำเข้าวัตถุดิบดังกล่าวจะต้องถูกดำเนินการดังนี้

1. ไม่ได้รับคืนค่าภาษีอากร กรณีได้ชำระอากรด้วยเงินสดไว้ตอนนำเข้า

2. ต้องชำระค่าภาษีพร้อมเงินเพิ่มร้อยละ 1 ต่อเดือนโดยไม่คิดทบต้น กรณีใช้หนังสือคำประกันของธนาคารวางประกันค่าภาษีอากรตอนนำเข้า

3. ไม่ได้รับสิทธิลดอัตราอากรลงเหลือกึ่งหนึ่งหรือร้อยละ 5 ของอัตราอากรปกติ ตามประกาศกระทรวงการคลัง ที่ ศก. 2/2542 ลงวันที่ 1 มกราคม 2542

มาตรการพิเศษเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

เนื่องจากปัญหาต่างๆ ที่มีอยู่ในระบบการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ อันได้แก่ การพิจารณาอนุมัติสูตรการผลิตซ้ำ การอนุมัติคืนอากรซ้ำ ตลอดจนเอกสารที่ประกอบการขอคืนอากรสูญหาย เป็นต้น กรมศุลกากรจึงได้กำหนดมาตรการพิเศษเพื่อแก้ปัญหาและปรับปรุงระบบการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ดังกล่าว ให้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

1. ปรับปรุงหน่วยงานที่มีหน้าที่คืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ให้สามารถให้บริการแบบเบ็ดเสร็จ (One Stop Service) อย่างแท้จริง โดยการนำงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ มารวมอยู่ในสถานที่แห่งเดียวกันทั้งหมด โดยแบ่งกลุ่มงานออกเป็นกลุ่มย่อยจำนวน 7 กลุ่ม ทำให้เกิดความชัดเจนในการให้บริการคืนอากรยิ่งขึ้น

2. กำหนดระเบียบปฏิบัติให้เพิ่มใบแนบใบขนสินค้าขาเข้าขึ้นมาอีก 1 ฉบับ แล้วให้ผู้นำเข้าสามารถรับมอบใบแนบใบขนสินค้าขาเข้า ที่เพิ่มขึ้นมาได้จากหน่วยงานที่ตรวจปล่อยสินค้าเพื่อนำมาขอคืนอากร ได้แทนต้นฉบับใบขนสินค้า และผู้ส่งออกสามารถรับมอบใบแนบใบขนสินค้าขาออก เพื่อขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ได้ทันทีที่หน่วยงานตรวจปล่อยสินค้า หรือ

หน่วยงานที่ตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างสินค้า ซึ่งจะเป็นการแก้ปัญหาเรื่องเอกสารที่ใช้คืนอากรสูญหายได้ (ประกาศกรมฯ ที่ 66/2540, คำสั่งกรมฯ ที่ 160/2541)

3. คื่นอากรตามมาตรา 19 ทวิ สำหรับวัตถุดิบที่เป็นของใช้สิ้นเปลืองได้ โดยเดิมกรมฯ เห็นว่าไม่เป็นของที่ติดไปกับสินค้าส่งออกจึงไม่คืนอากรให้ แต่ปัจจุบันพิจารณาเห็นว่าเป็นของ ที่นำเข้ามาเพื่อผลิตสินค้าส่งออก สามารถขอคืนอากรได้ เช่น กระดาษทราย ผงขัด น้ำยาขัดเงา สลักพลาสติก น้ำยาผสมที่ใช้ในการขัด สิ่งที่ใช้ในการขัดต่างๆ ซอส์ กระดาษคาร์บอน และแบบ (Pattern) เป็นต้น (ประกาศกรมฯ ที่ 89/2540)

4. ผ่อนผันการชักตัวอย่างสินค้าให้แก่ผู้ประกอบการตามมาตรา 19 ทวิ ที่เป็นส่งออก ระดับบัตรทอง หรือผู้ที่มอบให้ตัวแทนออกของระดับพิเศษผ่านพิธีการแทน (ประกาศกรมฯ ที่ 8/2542 และ ที่ 69/2543)

5. นำระบบการคืนอากรโดยวิธีวงประกันลดยมาใช้ ทำให้การคืนอากรรวดเร็วภายใน 5 นาที และคืนได้ทุกครั้งที่ส่งออก ซึ่งจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายเรื่องการใช้หนังสือค้ำประกันของ ธนาคาร ค้ำประกันค่าภาษีอากรลงได้มาก ก่อให้เกิดสภาพคล่องแก่ผู้ประกอบการตามมาตรา 19 ทวิ ยิ่งขึ้น (ประกาศกรมฯ ที่ 74/2540)

6. จัดตั้งหน่วยบริการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ สำหรับ Customs Broker ขึ้นเพื่อ บริการคืนอากรแก่ผู้ประกอบการที่มอบให้ Customs Broker ดำเนินการแทน ซึ่งจะคืนอากรให้ ภายใน 1 วัน สำหรับตัวแทนออกของระดับพิเศษ รวมทั้งอนุมัติหลักการรวดเร็วภายใน 1 วัน สำหรับตัวแทนออกของระดับพิเศษ รวมทั้งอนุมัติหลักการรวดเร็วภายใน 1 วัน และอนุมัติสูตร การผลิตภายใน 10 วันเท่านั้น

7. ลดอัตราอากรสำหรับวัตถุดิบที่นำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ลงเหลือกึ่งหนึ่งหรือเหลือ ร้อยละ 5 ของอัตราที่เรียกเก็บเป็นการทั่วไป สำหรับผู้ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ที่มี คุณสมบัติตามที่กำหนดในประกาศกระทรวงการคลังที่ ศก.1/2542 ซึ่งจะช่วยให้ลดภาระของ วงเงินค้ำประกันของธนาคาร ที่นำมาวางประกันค่าภาษีอากรที่กรมศุลกากร (ไม่ให้ลดอัตราอากร กรณีที่ชำระอากรด้วยเงินสด)

8. ผู้ที่ได้รับการจัดระดับเป็นผู้นำของเข้า/ส่งออกระดับบัตรทอง (Gold Card) และ ผู้ส่งออกที่ผ่านพิธีการศุลกากรโดยตัวแทนออกของรับอนุญาต (Customs Broker) จะได้รับสิทธิ ประโยชน์ไม่ต้องเปิดตรวจของที่ส่งออกโดยเจ้าหน้าที่ศุลกากรในขณะส่งออก

การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยระบบบัญชี

การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยระบบบัญชี คุณสมบัติของผู้นำของเข้าที่จะใช้ระบบบัญชี ในการขอคืนเงินอากรตามมาตรา 19 ทวิ

1. มีโรงงานผลิตเป็นของตนเอง และเป็นผู้นำของเข้า ผู้ผลิต และผู้ส่งออกเอง
2. มีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจไม่น้อยกว่า 2 ปี นับแต่วันเริ่มดำเนินการผลิต
3. มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองรายงานทางบัญชีที่จัดทำขึ้น ตามหลักเกณฑ์ที่กรมศุลกากร กำหนด

4. มีการจัดทำบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และมีงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองแบบไม่มีเงื่อนไข ในรายการที่มีผลกระทบต่อการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

5. ไม่มีหนี้สินค้างชำระต่อกรมศุลกากร

6. ไม่มีประวัติที่กรมศุลกากรว่าเคยทุจริตในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

7. มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

7.1 ได้จดทะเบียนซื้อขายหลักทรัพย์ของนิติบุคคลนั้น ไว้กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

7.2 เป็นบริษัทมหาชน จำกัด

7.3 เป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยและ คณะกรรมการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยรับรองว่ามีฐานะการเงินมั่นคง เป็นที่น่าเชื่อถือตามหลักเกณฑ์ที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย กำหนดโดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมศุลกากร

7.4 เป็นสมาชิกสภาหอการค้าไทย และคณะกรรมการสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยรับรองว่ามีฐานะการเงินมั่นคงเป็นที่น่าเชื่อถือตามหลักเกณฑ์ ที่สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย กำหนด โดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมศุลกากร

7.5 ได้นำส่งงบการเงินต่อกระทรวงพาณิชย์ ตามข้อกำหนดของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับรองว่าเป็นกิจการที่มีกำไรย้อนหลัง ไม่ต่ำกว่า 2 ปีบัญชีติดต่อกัน
ขั้นตอนการปฏิบัติของผู้นำของเข้าในการขอใช้ระบบบัญชี เพื่อขอคืนเงินอากรตามมาตรา 19 ทวิ

1. ให้ผู้นำของเข้ายื่นขออนุมัติผู้สอบบัญชี ต่อหน่วยงานที่พิจารณาคืนอากรของแต่ละสำนักงานศุลกากร และเมื่อกรมศุลกากรอนุมัติ แล้วจะออกหนังสือแจ้งให้ผู้ขอคืนอากรทราบตามแบบฟอร์มแนบท้ายประมวลฯ นี้

2. ผู้นำของเข้ายื่นคำร้องขอใช้ระบบบัญชีเพื่อขอคืนเงินอากร ต่อหน่วยงานที่พิจารณาคืนอากรของแต่ละสำนักงานศุลกากรพร้อมหลักฐาน ดังนี้

2.1 หนังสืออนุมัติผู้สอบบัญชี ตามแบบที่กำหนด

2.2 หนังสือแสดงว่าเป็นผู้ได้รับอนุมัติในหลักการให้ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

2.3 ใบอนุญาตจัดตั้งโรงงาน (แบบ ร.ง.2) และใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (แบบ ร.ง.4)

2.4 งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองแล้วไม่ต่ำกว่า 2 ปี บัญชีย้อนหลัง

2.5 หลักฐานต้นฉบับพร้อมสำเนาที่รับรองถูกต้องอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

2.5.1 หนังสือรับรอง การจดทะเบียนซื้อขายหลักทรัพย์ของนิติบุคคลนั้น ไว้กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.5.2 ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนเป็น บริษัท มหาชน จำกัด

2.5.3 หนังสือรับรอง การเป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และ คณะกรรมการสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยรับรองว่ามีฐานะการเงินมั่นคง เป็นที่น่าเชื่อถือ

ได้ตามหลักเกณฑ์ที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำหนด โดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมศุลกากร

2.5.4 หนังสือรับรอง การเป็นสมาชิกสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และคณะกรรมการของสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย รับรองว่ามีฐานะการเงินมั่นคงเป็นที่น่าเชื่อถือได้ตามหลักเกณฑ์ที่สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยกำหนด โดยความเห็นชอบของอธิบดีกรมศุลกากร

2.5.5 งบการเงินตามข้อกำหนดของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับรองว่า เป็นกิจการที่มีกำไรย้อนหลังไม่ต่ำกว่า 2 ปี บัญชีติดต่อกัน เมื่อกรมศุลกากรหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายพิจารณาอนุมัติให้ผู้นำของเข้า ใช้ระบบบัญชีในการขอคืนอากรแล้วจะออกหนังสือแจ้งให้ผู้นำของเข้าทราบ และให้ใช้ระบบบัญชีในการขอคืนอากรนับแต่วันที่กรมศุลกากรอนุมัติ

การจัดทำบัญชีวัตถุดิบและการรายงาน

เมื่อผู้นำของเข้าได้รับอนุมัติใช้ระบบบัญชีแล้วให้ปฏิบัติดังนี้

1. เมื่อมีการนำเข้าวัตถุดิบ ผู้นำของเข้าจะต้องจัดทำบัญชีวัตถุดิบนำเข้าตามแบบ กศก.153
2. เมื่อมีการผลิตสินค้า ผู้นำของเข้าจะต้องจัดทำบัญชีการผลิตสินค้าสำเร็จรูป ที่ผลิตจากวัตถุดิบที่นำเข้า ตามแบบ กศก.154 บัญชีทั้งสองแบบนี้ให้เก็บไว้เป็นหลักฐาน ในการจัดทำรายงานรายเดือน เพื่อส่งส่วนคืนอากร สำนักงานศุลกากรส่งออกท่าเรือกรุงเทพหรือหน่วยงานที่พิจารณาคืนอากร ดังนี้

2.1 รายงานวัตถุดิบนำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ตามแบบ กศก.155

2.2 รายงานสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตจากวัตถุดิบนำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ตามแบบ กศก.156

2.3 รายงานการคำนวณวัตถุดิบนำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ที่ใช้ผลิตรายเดือน ตามแบบ กศก.157

รายงานประจำเดือนที่จัดทำทั้ง 3 แบบ ผู้นำของเข้าจะต้องส่งหน่วยงาน ที่พิจารณาคืนอากรของแต่ละสำนักงานศุลกากรภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป

การยื่นคำร้องขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

เมื่อผู้นำของเข้าประสงค์จะขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ให้ยื่นคำร้องขอคืนอากร (ตามแบบ กศก.111) พร้อมด้วยรายงานสรุปการคำนวณวัตถุดิบนำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ที่ใช้ผลิตสินค้า (ตามแบบ กศก.158) และรายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ตามแบบที่กรมศุลกากรอนุมัติแนบท้าย ต่อหน่วยงาน ที่มีการคืนอากรของแต่ละสำนักงานศุลกากร และกรมศุลกากรจะพิจารณาคืนอากรภายใน 7 วันทำการ นับแต่วันที่รับคำร้องขอคืนอากร

การสำแดงใบขนสินค้าขาเข้า ใบขนสินค้าขาออก ใบแนบใบขนสินค้าขาออก

ให้ผู้ส่งของออกสำแดงข้อความว่า " ใช้ระบบบัญชี" ด้วยอักษรสีแดงขนาดเชื้อง โดยใช้วิธีประทับตราหรือเขียนตัวบรรจงไว้ตรงมุมบนขวา ทั้งในต้นฉบับใบขนสินค้าขาเข้า และสำเนาใบขนสินค้าขาออก ใบแนบใบขนสินค้าขาออกและสำเนา

กรณีที่มีการผลิตครั้งใด มีการใช้วัตถุดิบเป็นปริมาณที่แตกต่างจากการผลิตตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญหรือมีส่วนสูญเสียที่ผิดปกติเกิดขึ้นโดยมิได้มาจากการผลิต ให้ผู้นำของเข้าทำหนังสือชี้แจงต่อหน่วยงานที่พิจารณาคืนอากรของแต่ละสำนักงานศุลกากรภายใน 7 วันทำการ นับจากวันที่ผลิตครั้งนั้นเสร็จสิ้น หรือมีส่วนสูญเสียผิดปกติเกิดขึ้นโดยต้องผ่านการตรวจสอบและรับรองจากผู้สอบบัญชี และปริมาณที่แตกต่างจากการผลิตตามปกติ กรมศุลกากรพิจารณาให้เป็นจริง

คำว่า "ส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นปกติ" ให้ความความถึง ส่วนของวัตถุดิบนำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ที่ใช้กระบวนการผลิตและได้มีเศษ หดหาย เหือดหาย ขาดจำนวน สูญเสียไปอันเกิดจากกรรมวิธีการผลิต ส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นตามปกติให้ถือเป็นส่วนส่วนสูญเสียที่รวมอยู่ในวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต โดยไม่ต้องแยกแสดงไว้ต่างหากจากบัญชีวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปกติ

คำว่า "ส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นผิดปกติ" ให้ความความถึง ส่วนของวัตถุดิบนำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้มีสาเหตุมาจากการผลิต เช่นความเสียหายที่เกิดจากภัยธรรมชาติ ความล้าสมัย การเสื่อมคุณภาพของวัตถุดิบ การโจรกรรม ความด้อยประสิทธิภาพของเครื่องจักรการผลิต และการควบคุมการผลิตขาดประสิทธิภาพ ส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นผิดปกตินี้ให้แยกไว้ต่างหาก จากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตปกติ และต้องแจ้งให้กรมศุลกากรทราบภายในกำหนดเวลาตามที่กำหนดในวรรคแรก

นอกจากความที่กล่าวมาข้างต้นส่วนสูญเสียใด จะถือว่าเป็นส่วนสูญเสียปกติหรือส่วนสูญเสียที่ผิดปกติ ให้หน่วยงานที่พิจารณาคืนอากร ของแต่ละสำนักงานศุลกากรพิจารณาเสนอกรมฯ ทั้งนี้ การตัดบัญชีให้กระทำเฉพาะส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นปกติเท่านั้น

กรณีเจ้าหน้าที่ศุลกากรจำเป็นต้องตรวจสอบระบบบัญชีที่เกี่ยวข้องกับการผลิต ผู้นำของเข้าจะต้องยินยอมและให้ความสะดวกเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตลอดเวลา ทั้งนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการสำนัก สำนักงานศุลกากรส่งออกท่าเรือกรุงเทพฯ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าผู้นำของเข้าได้รับเงินอากร และหรือหนังสือค้ำประกันที่ขอคืนผิดไปจากจำนวนที่พึงได้รับตามกฎหมายภายหลังจากผู้นำของเข้าได้รับเงินอากร และ/หรือหนังสือค้ำประกันจากกรมศุลกากรไปแล้ว หากเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบพบว่า ผู้นำของเข้า ได้รับเงินอากรและ/หรือหนังสือค้ำประกันที่ขอคืนผิดไป จากจำนวนที่พึงได้รับตามกฎหมาย และระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร เป็นเหตุให้กรมศุลกากรคืนเงินอากร และ/หรือหนังสือค้ำประกันเกินกว่าที่ควรได้รับ ผู้นำของเข้าต้องนำเงินส่วนที่เกิน พร้อมจำนวนเงินเพิ่มมาชำระให้กรมศุลกากรภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากกรมศุลกากร

ผู้นำของเข้าที่ประสงค์จะยกเลิกการใช้ระบบบัญชี การขอคืนอากรให้แจ้งต่อหน่วยงานที่มี การคืนอากรของแต่ละสำนักงานศุลกากรเพื่ออนุมัติ และมีผลนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติ

การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยวิธีวางประกันลอย

มาตรการส่งเสริมการส่งออกโดยการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 นั้น ที่ผ่านมาผู้ประกอบการจะต้องชำระภาษีอากร หรือวางประกันค่าภาษีอากรก่อนทุกครั้งที่มีการนำของเข้าหรือทุก Shipment และจะขอคืนอากรหรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารได้ ภายหลังจากที่ได้ส่งผลิตภัณฑ์ที่ผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุด้วยของที่นำเข้านั้นออกไปต่างประเทศภายใน 1 ปี นับแต่วันนำเข้า โดยจะต้องขอคืนภายใน 6 เดือนนับแต่วันส่งออกด้วย ทำให้ผู้ประกอบการมีภาระด้านการค้ำประกันค่าภาษีอากรในวงเงินที่สูงขาดความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ ดังนั้นเพื่อเป็นการลดภาระของผู้ผลิตเพื่อการส่งออกโดยขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ กรมศุลกากรจึงได้เพิ่มมาตรการช่วยเหลือผู้ส่งออกด้วยการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยวิธีวางประกันลอย

หลักการของระบบการคืนอากรโดยวิธีวางประกันลอย

1. ผู้นำของเข้าสามารถนำวัตถุดิบเข้าโดยไม่ต้องไปขอหนังสือค้ำประกัน ของธนาคาร ตราบใดที่ค่าภาษีอากรของของที่นำเข้า ยังไม่เกินวงเงินค้ำประกันลอยที่ได้รับอนุมัติจากธนาคาร
2. ธนาคารจะลดวงเงินค้ำประกันลงเท่ากับค่าภาษีอากร ของวัตถุดิบที่นำเข้าแต่ละครั้ง
3. ธนาคารคิดค่าธรรมเนียมเฉพาะวงเงินค้ำประกันที่ลดลง เนื่องจากการค้ำประกันวัตถุดิบที่นำเข้าแต่ละครั้ง ไม่ได้คิดจากยอดรวมของวงเงินค้ำประกันที่ปล่อยให้ผู้ขอคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ
4. ผู้ขอคืนอากรสามารถขอคืนอากรได้ทุกครั้งที่ส่งออก และจะได้รับการคืนอากรทันทีที่ยื่นคำร้องขอคืนอากร จะเป็นการเพิ่มวงเงินที่ได้รับคืนกลับเข้าไปในวงเงินค้ำประกันลอย ไม่ได้คืนหนังสือค้ำประกันของธนาคารหรือคืนเป็นเงินสดแต่อย่างใด

ขั้นตอนดำเนินการของระบบการคืนอากรโดยวิธีวางประกันลอย

1. ผู้ประกอบการติดต่อธนาคาร เพื่อขอให้ค้ำประกันค่าภาษีอากร ต่อกรมศุลกากรในวงเงินที่ผู้ประกอบการพิจารณาเห็นสมควร
2. ธนาคารออกเอกสารค้ำประกัน พร้อมแจ้งให้กรมศุลกากรทราบทางคอมพิวเตอร์ระบบออนไลน์
3. ผู้ประกอบการขอหลักการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยวิธีวางประกันลอย พร้อมมอบหนังสือประกันของธนาคาร ให้ต่อหน่วยคืนอากรโดยวิธีวางประกันลอย สำนักงานศุลกากรส่งออกท่าเรือกรุงเทพ กรมศุลกากร
4. หน่วยคืนอากรโดยวิธีวางประกันลอย ลงทะเบียนรับหนังสือค้ำประกัน เก็บหนังสือค้ำประกันไว้ที่หน่วยฯ พร้อมอนุมัติหลักการ
5. ผู้ประกอบการนำของเข้าและยื่นใบขนสินค้าตามปกติ แต่ก่อนการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มต้องนำ ใบขนสินค้าฯ ไปยื่นให้หน่วยคืนอากร โดยวิธีวางประกันลอยเพื่อบันทึกวงเงินประกันก่อน และลดวงเงินประกันตามจำนวนของค่าภาษีอากรวัตถุดิบที่นำเข้า
6. ผู้ประกอบการทำการผลิต ผสม ประกอบ หรือบรรจุสินค้า

7. ยื่นสูตรการผลิต และรหัสสินค้าต่อหน่วยคีนอากร โดยวิธีวางประกันลอยภายในเวลาอันสมควร ก่อนการยื่นใบขนสินค้าขาออก

8. ส่งออกสินค้าโดยยื่นใบขนสินค้าขาออกตามพิธีการปกติ

9. ขอคีนอากรโดยสามารถขอคีนได้ทันทีหลังวันเรือออก และขอคีนได้ทุกครั้งที่มีการส่งออก ไม่ต้องรองให้ส่งออกครบทั้งจำนวนที่นำเข้า

10. หน่วยคีนอากรโดยวิธีวางประกันลอย จะพิจารณาคีนอากรให้ได้ภายในเวลาไม่เกิน 15 นาที นับแต่การรับคำร้องของผู้ขอคีนอากร

11. ผู้ประกอบการจัดทำบัญชีวัตถุดิบที่นำเข้า เพื่อขอคีนอากรตามมาตรา 19 ทวิ แสดงการนำเข้า การส่งออก ยอดคงเหลือ ของวัตถุดิบแยกตามใบขนสินค้า แต่ละฉบับให้กรมศุลกากรทราบเป็นรายเดือน

การนำระบบการคีนอากรโดยวิธีวางประกันลอย มาใช้ในการค้าประกันค่าภาษีอากรสำหรับของที่นำเข้าตามมาตรา 19 ทวิ จะเป็นการช่วยเหลือให้แก่ผู้ประกอบการตามมาตรา 19 ทวิ ให้เกิดสภาพคล่องมากยิ่งขึ้น เพราะจะเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายในการที่จะต้อง ไปติดต่อขอหนังสือค้ำประกันจากธนาคาร รวมถึงคีนอากรก็จะเกิดความสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น กรมศุลกากรจึงได้ขอความร่วมมือกับ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อเข้าร่วมโครงการนี้เป็นการนำร่องก่อน และได้นำระบบนี้มาใช้เป็นทางการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2541 เป็นต้นมา ขณะนี้มีผู้ประกอบการที่ขอคีนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ให้ความสนใจเข้ามาเข้าระบบการคีนอากรโดยวิธีวางประกันลอยเพิ่มมากขึ้น กรมศุลกากรจึงได้ขยายระบบให้ธนาคารพาณิชย์อีก 10 ธนาคาร ซึ่งสามารถเข้าร่วมโครงการนี้ได้

ขั้นตอนการคีนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

โดยวิธีวางประกันลอย

1. การวางค้ำประกัน

1.1 ผู้นำของเข้าต้องวางประกันค่าภาษีอากร โดยใช้การประกันจาก ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ในจำนวนเงินที่ผู้นำเข้ากำหนด

1.2 ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จะเริ่มคิดค่าธรรมเนียมการค้ำประกันเมื่อมีการนำเข้าวัตถุดิบ

1.3 ใช้คอมพิวเตอร์ระหว่างธนาคาร และกรมศุลกากรดำเนินการตรวจสอบการค้ำประกันและการคีนอากร

2. ขออนุมัติหลักการ

2.1 ยื่นคำร้องขออนุมัติหลักการคีนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ตามแบบ กศก.29 พร้อมเอกสารประกอบ

2.1.1 ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนนิติบุคคล

2.1.2 ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม

2.1.3 หนังสือรับรองของกระทรวงพาณิชย์

2.1.4 ใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงาน (ถ้ามี)

2.2 สำนักงานศุลกากรส่งออกท่าเรือกรุงเทพ มีหนังสือแจ้งการอนุมัติหลักการ ให้ผู้ขอทราบภายใน 3 วัน นับแต่วันยื่นคำขอ

3. การนำเข้าวัตถุดิบ

3.1 ยื่นใบขนสินค้าขาเข้าแนบสำเนาแบบ กศก. 99ก. และสำแดงข้อความ "คืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยวิธีวางประกันลอย"

3.2 หลังการผ่านพิธีการใบขนฯ ตามปกติ ก่อนการชำระภาษีมูลค่าเพิ่มผู้นำเข้าต้องนำใบขนสินค้าไปยื่นยังหน่วยคืนอากร โดยวิธีวางประกันลอยก่อนเพื่อบันทึกการวางค้ำประกัน

3.3 ผู้นำของเข้าสามารถรับใบแนบใบขนฯ แบบ กศก.99ก. จากหน่วยที่ตรวจปล่อยสินค้า หรือหน่วยงานที่ตรวจวิเคราะห์สินค้า เพื่อใช้ประกอบการคืนอากรแทนต้นฉบับใบขนฯ ได้

4. การยื่นสูตรการผลิต

4.1 ยื่นสูตรการผลิตต่อหน่วยคืนอากรโดยวิธีวางประกันลอย

4.2 ขอใช้สูตรมาตรฐาน

4.3 ขอใช้สูตรการผลิตร่วมกับผู้นำเข้ารายอื่น

4.4 ผู้นำเข้ากำหนดรหัสวัตถุดิบที่นำเข้า และแจ้งให้กรมศุลกากรทราบพร้อมการยื่นสูตรฯ

4.5 ให้ใช้สูตรการผลิตตัดบัญชีวัตถุดิบได้หลัง 10 วันนับแต่วันยื่น

5. การส่งออกผลิตภัณฑ์

5.1 ส่งสินค้าออกภายใน 1 ปี นับแต่วันนำวัตถุดิบเข้า

5.2 มีใบแนบใบขนสินค้าขาออกตามแบบ กศก.113 สำแดงข้อความคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยวิธีการประกันลอย

5.3 สามารถรับใบแนบฯ แบบ กศก.113 จากเจ้าหน้าที่ศุลกากรไปใช้ประกอบการคืนอากรได้

6. การขอคืนอากร

6.1 คืนอากรได้ทันทีทุกครั้งที่ส่งออก

6.2 คืนตามแบบ กศก.113 พร้อมเอกสาร

6.2.1 ใบแนบฯ แบบ กศก.113

6.2.2 ใบแนบฯ แบบ กศก.99ก.

6.2.3 รายงานคอมพิวเตอร์แสดงยอดอากรที่ขอคืนตัดบัญชีวัตถุดิบ ตามหลักเข้าก่อนออกก่อน

6.2.4 กรมศุลกากรจะบันทึกการคืนอากรในคอมพิวเตอร์ พร้อมยอดหลักฐานให้ผู้นำเข้า

7. การจัดทำรายงาน

7.1 กรมศุลกากรจะจัดทำรายงานความเคลื่อนไหวของวงเงินค้ำประกัน เป็นรายเดือน
แจ้งผู้นำเข้าธนาคารทราบ

7.2 ผู้นำเข้าต้องจัดทำบัญชีวัตถุดิบเป็นรายเดือน แจ้งกรมศุลกากรตามแบบ กศก.168

ตารางที่ 2-2 แสดงการเปรียบเทียบการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ด้วยวิธีชำระอากร
แบบธรรมดา กับวิธีการวางประกันลอย

วิธีชำระอากรแบบธรรมดา	วิธีวางประกันลอย
1. ต้องใช้หนังสือค้ำประกันของธนาคารมาวาง ประกันค่าภาษีอากรทุกครั้งที่นำวัตถุดิบเข้า	1. ธนาคารค้ำประกันค่าภาษีอากร ยอดรวม ครั้งเดียว แล้วสามารถนำของเข้าได้ หลายครั้ง
2. ขอคืนอากรเมื่อได้ส่งออกหมดทั้งจำนวน ที่นำเข้าแล้ว	2. สามารถคืนอากรได้ทันที ทุกครั้งที่ได้ส่ง สินค้าออก ไม่ต้องรอให้ส่งออกหมดจำนวน
3. การคืนอากรมีความยุ่งยาก เนื่องจากต้อง รวบรวมหลักฐานการส่งออก ทุกครั้งที่ ส่งออกมายื่นประกอบการขอคืนอากร	3. ขอคืนอากรไม่ยุ่งยาก เพราะขอคืนในแต่ละ ครั้งที่ส่งออก
4. มีความล่าช้าในการพิจารณาคืนอากรของ กรมศุลกากร เนื่องจากต้องตรวจสอบ เอกสารมาก และเอกสารบางรายการ สูญหายหรือล่าช้า	4. คืนอากรรวดเร็วภายใน 5 นาที นับแต่ได้ รับคำร้องขอ
5. ผู้ประกอบการได้รับเงินอากร หรือหนังสือ ค้ำประกันของธนาคารคืน	5. คืนโดยการเพิ่มยอดวงเงินค้ำประกัน ไม่ได้ คืนเงินอากร หรือหนังสือค้ำประกันของ ธนาคาร

ที่มา : ประจักษ์, 2539 : 80

2.1.5 ระบบ EDI

EDI (Electronic Data Interchange) คือการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการรับ ส่งเอกสาร
ธุรกิจระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไปที่มีมาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับร่วมกัน โดยผ่าน
เครือข่ายสื่อสาร เช่น สายโทรศัพท์ สัญญาณดาวเทียม เป็นต้น หรืออีกนัยหนึ่ง คือ การใช้สื่อ
หรือรูปแบบทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือเอกสารธุรกิจ เช่น ใบสั่งซื้อสินค้า
บัญชีราคาสินค้า ใบส่งของ รายงาน ฯลฯ ภายใต้มาตรฐานที่กำหนดไว้

การรับ/ส่งเอกสารข้อมูลดังกล่าว จะถูกกระทำภายใต้มาตรฐานความปลอดภัยระดับหนึ่ง เพื่อป้องกันมิให้คู่แข่งทางการค้า สามารถดึงข้อมูลของตนเองไปใช้ได้ ซึ่งหากมีการใช้ EDI ในกิจกรรมต่างๆ อย่างครบวงจรแล้ว จะช่วยให้ไม่ต้องอาศัยเอกสารต้นฉบับที่ต้องตรวจสอบ โดยพนักงานหรือป้อนข้อมูลซ้ำอีก ซึ่งสามารถสนับสนุนให้องค์กรธุรกิจเปลี่ยนแปลงเป็นขั้นตอน การทำธุรกิจที่ต้องใช้เอกสารเป็นพื้นฐานไปสู่การทำธุรกิจภายใต้สื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยไม่จำเป็นต้องใช้กระดาษอีกต่อไป

ในการทำงานตามขั้นตอนของระบบ EDI นี้จำเป็นอย่างยิ่งที่ระบบคอมพิวเตอร์ขององค์กร ต่างๆ จะต้องมีส่วนการสื่อสารเป็นระบบเปิด คือเป็นระบบซึ่งใช้ฮาร์ดแวร์ (Hardware) และ ซอฟต์แวร์ (Software) ที่ไม่ปิดกั้นการติดต่อจากโลกภายนอก โดยการใช้มาตรฐานที่เป็นสากล เช่น UN/EDIFACT , IEEE , ACM , ISO เป็นต้น ซึ่งได้กำหนด และวางกฎเกณฑ์ของการส่งผ่าน หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ไว้อย่างชัดเจน เพื่อให้คอมพิวเตอร์ของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สามารถติดต่อ และรับ/ส่งข้อมูลกันได้โดยไม่จำกัดยี่ห้อของอุปกรณ์ (อัจฉริยา และพัชรภรณ์, 2537 : 57)

2.1.5.1 การทำงานของระบบอีดีไอ

การแลกเปลี่ยนเอกสารธุรกิจในระบบอีดีไอ มีขั้นตอนการทำงานระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ ของผู้ส่งกับเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้รับ ดังนี้ (อัจฉริยา และพัชรภรณ์, 2537 : 57-60)

ก) ผู้ส่งเอกสารอีดีไอ (Sending System)

1. เริ่มต้นผู้ส่งต้องมีโปรแกรม (In House Application) สำหรับบันทึกข้อมูลของเอกสาร ต่างๆ เช่น Invoice ใบขนส่งสินค้า เป็นต้น โปรแกรมนี้ผู้ส่งอาจจะพัฒนาเองหรือซื้อที่เขาพัฒนา เสร็จแล้วก็ได้
2. ผู้ส่งบันทึกรายละเอียดของเอกสารต่างๆ เข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์
3. ผู้ส่งตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน ของข้อมูลที่บันทึกเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์อีกครั้ง ก่อนที่จะส่งไปให้เครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้รับ
4. ผู้ส่งสั่งให้เครื่องคอมพิวเตอร์ของตนส่งข้อมูลไปให้เครื่องคอมพิวเตอร์ ของผู้รับเมื่อ ได้รับคำสั่ง เครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งก็จะทำการคัดแยกข้อมูล ที่ต้องการส่ง (Extracted Data) จากฐานข้อมูล (DB file) ให้อยู่ในรูปที่พร้อมจะถูกแปลงเป็นเอกสารอีดีไอ
5. ซอฟต์แวร์อีดีไอ (Translation Software) จะทำการแปลงข้อมูลที่ต้องการส่งให้อยู่ในรูป ของเอกสารอีดีไอหรือที่เรียกว่าเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เช่น EDIFACT Format
6. จากนั้นก็เป็นหน้าที่ของชุดคำสั่งสำหรับการติดต่อสื่อสารข้อมูล (Communication Protocol เช่น VAN Protocol หรืออื่นๆ) ที่จะส่งข้อมูลไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการ อีดีไอ

ข) ผู้ให้บริการอีดีไอ (VANS: Value added Network System) เครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ให้บริการอีดีไอจะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบสิทธิการใช้งานอีดีไอของผู้ส่ง เช่น ตรวจสอบรหัสผ่าน เป็นต้น
2. เมื่อได้รับข้อมูลจากผู้ส่งแล้วทำการแปลงข้อมูลจากมาตรฐานหนึ่ง ไปเป็นอีกมาตรฐานหนึ่งในกรณีที่ผู้ส่ง และผู้รับใช้มาตรฐานอีดีไอแตกต่าง (Optional)
3. ตรวจสอบข้อมูลว่าตรงตามมาตรฐานหรือไม่ (Optional)
4. นำเอกสารอีดีไอที่ได้รับจากผู้ส่ง ไปเก็บไว้ใน Mailbox (ตู้ไปรษณีย์) ของผู้รับ

ค) ผู้รับเอกสารอีดีไอ (Receiving System) เครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้รับ จะดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้รับติดต่อมายังเครื่องของผู้ให้บริการอีดีไอผ่านเครือข่ายสื่อสาร เช่น โทรศัพท์ เพื่อรับเอกสารที่อยู่ใน Mailbox ของตน
2. อ่านเอกสารอีดีไอ (ในรูปของ EDIFACT Format) จาก Mailbox ของตน และส่งข้อความตอบรับแจ้งให้ผู้ส่งทราบว่าได้รับข้อมูลเรียบร้อยแล้ว
3. ซอฟต์แวร์อีดีไอ (Translation Software) จะทำการแปลงเอกสารอีดีไอให้อยู่ในรูปแบบที่ผู้รับเอาไปใช้งานภายในองค์กรได้
4. เครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้รับจะนำข้อมูลที่ได้ผ่านการแปลงเรียบร้อยแล้ว (Deformed Data) มาทำการประมวลผล และจัดเก็บลงในฐานข้อมูล (DB File)

2.1.5.2 ประโยชน์โดยทั่วไปของระบบ EDI

ปัจจุบันได้มีการนำระบบ EDI มาใช้กันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นระบบที่สามารถให้ประโยชน์สูงในการแข่งขันทางธุรกิจ ประโยชน์โดยทั่วไปของ EDI สามารถแบ่งได้เป็น 3 ระดับ คือ (อังฉรียา และพัชรภรณ์, 2537 : 60-63)

ก) ประโยชน์ทางตรง

ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการเอกสาร EDI ทำให้ธุรกิจสามารถลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดการเอกสาร ซึ่งเกิดขึ้นในระบบการค้าแบบเดิมที่ทำการติดต่อกันด้วยเอกสารได้ ค่าใช้จ่ายส่วนที่ลดได้ อาทิ

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดทำเอกสารโดยตรง เช่น ค่าใช้จ่ายสำหรับเอกสาร และพนักงานในกระบวนการรับเอกสาร การจับคู่เอกสาร การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลในเอกสาร การคัดลอกเอกสาร การประมวลผล การออกเอกสารต่อเนื่อง การจัดเก็บเอกสาร และการส่งเอกสารไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกองค์กร

ค่าใช้จ่ายสำหรับความผิดพลาดที่เกิดขึ้นในระบบเอกสาร เช่น ค่าใช้จ่ายอันเนื่องมาจากการสูญหายของเอกสารระหว่างการเดินทาง และจากความผิดพลาดในการบันทึกข้อมูลจากเอกสารต้นฉบับ

ค่าใช้จ่ายสำหรับเวลาที่ใช้ในกระบวนการส่งข้อมูลด้วยเอกสาร เช่น เวลาที่ต้องรอในแต่ละขั้นของการทำงาน ในขบวนการจัดการเอกสาร และเวลาที่ใช้ในการส่งเอกสารระหว่างองค์กร

ข) ประโยชน์ทางอ้อม

เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทางธุรกิจ ความถูกต้องของข้อมูลจากการใช้ EDI รวมทั้งวงจรธุรกิจที่สั้นลง สำหรับทุกขบวนการทางธุรกิจตั้งแต่การซื้อ การขาย จนกระทั่งถึงการรับเงิน และจ่ายเงิน จะทำให้เกิดการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทางธุรกิจ ในส่วนต่างๆ เช่น

1. ลดจำนวนสินค้าคงคลัง
2. กระชับความสัมพันธ์ระหว่างคู่ค้าทางธุรกิจและสนับสนุนการใช้ระบบ Just in Time
3. พัฒนาศักยภาพลูกค้า
4. พัฒนาการใช้เงินทุนหมุนเวียน
5. พัฒนาระบบข้อมูลเพื่อการบริหาร และเพิ่มประโยชน์จากการใช้ฐานข้อมูลเดียวกัน

ค) ประโยชน์ทางกลยุทธ์

เป็นเครื่องมือสนับสนุนในการบรรลุถึงเป้าหมายองค์กร ประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นในกระบวนการทางธุรกิจ จากการใช้ EDI สามารถใช้เป็นเครื่องมือ ในการสนับสนุนให้เกิดผลตามเป้าหมายขององค์กรที่วางไว้ได้ เช่น การสร้างพันธมิตรทางการค้าใหม่ๆ การเข้าสู่ตลาดใหม่ การออกผลิตภัณฑ์/บริการใหม่ การเป็นผู้นำในตลาด และความอยู่รอดขององค์กร

2.1.5.3 ประโยชน์ที่ได้รับของการนำระบบ EDI มาใช้ในการปฏิบัติพิธีการศุลกากร

ก) ช่วยลดระยะเวลาในการเดินพิธีการศุลกากร เช่น ไม่ต้องผ่านขั้นตอนการออกเลขที่ใบขนสินค้าหรือเลขที่ยกเว้นอากร เพราะเครื่องคอมพิวเตอร์จะออกเลขที่ใบขนสินค้าหรือเลขที่ยกเว้นอากรให้

ข) ช่วยลดความผิดพลาดในการคำนวณค่าภาษีอากร เพราะโปรแกรมคอมพิวเตอร์ได้ตรวจสอบการคำนวณแล้ว

ค) กรณีใบขนสินค้าขาเข้า เจ้าหน้าที่ไม่ต้องบันทึกข้อมูลใบขนสินค้าทั้งฉบับ จะบันทึกข้อมูลบางไฟล์เท่านั้น เพราะใบขนสินค้าได้ถูกส่งมายังกรมศุลกากรในระบบ EDI แล้ว

ง) กรณีใบขนสินค้าขาออก จะลดเจ้าหน้าที่ตรวจสอบลง

จ) มีระบบข้อมูลที่ Update ตลอดเวลา

ฉ) ลดต้นทุนในการบริหารระบบคลังสินค้า

ช) กรมศุลกากรสามารถให้บริการระบบ EDI ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

ข) ระบบ EDI จะมีบริการให้ผู้ส่งออกสอบถามข้อมูล จากเครื่องคอมพิวเตอร์ ของกรมศุลกากรได้อัตโนมัติ เพื่อตรวจเช็คสินค้าที่นำเข้า และส่งออกว่าได้รับอนุมัติหรือยัง

ตารางที่ 2-3 แสดงข้อแตกต่างระหว่างพิธีการแบบ Manual กับ EDI

พิธีการแบบ Manual	พิธีการแบบ EDI
ตัวแทนออกของรับข้อมูล Invoice และเอกสารประกอบอื่นๆ จากผู้นำเข้า/ส่งออก เพื่อจัดทำใบขนสินค้า	ตัวแทนออกของรับข้อมูล Invoice และเอกสารประกอบอื่นๆ จากผู้นำเข้า/ส่งออกเพื่อจัดทำใบขนสินค้า โดยป้อนข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ของตนเอง หรือใช้บริการ Service Counter
ยื่นใบขนสินค้าต่อเจ้าหน้าที่พิธีการ ตรวจสอบบัตรตัวอย่างลายมือชื่อเจ้าของหรือผู้จัดการ หรือผู้รับมอบอำนาจ ออกเลขที่ใบขนสินค้า ตรวจสอบเอกสาร และลงนามรับรอง	ส่งข้อมูลผ่านสายโทรศัพท์ไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ ของกรมศุลกากร โดยผ่านผู้ให้บริการ EDI (VAN) คอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร จะตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น เช่น เลขประจำตัวผู้นำเข้า/ส่งออก ชื่อเรือ เทียบเรือ โดยจะออกเลขที่ใบขนสินค้าให้
เจ้าหน้าที่ประเมินอากร ตรวจสอบพิกัดอัตราอากรประเมินอากร คำนวณ และสั่งการตรวจ	การตรวจสอบพิกัดอัตรา และประเมินอากรกระทำโดยตัวแทนออกของ ก่อนส่งข้อมูลไปยังเครื่องคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร
นำใบขนสินค้าที่ผ่านพิธีการ และชำระอากร หรือเงินประกัน ณ ที่ทำการศุลกากร	นำใบขนสินค้าที่ผ่านพิธีการแล้ว ไปชำระอากร หรือเงินประกัน ณ ที่ทำการศุลกากร หรือชำระเงินด้วยระบบ EFT
นำใบขนสินค้าที่ผ่านพิธีการ และชำระอากร หรือเงินประกันแล้วไปที่คลังสินค้า ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรกำหนดชื่อ เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจปล่อยสินค้า	นำใบขนสินค้าที่ผ่านพิธีการ และชำระอากร หรือเงินประกันแล้วไปที่คลังสินค้า ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรกำหนดชื่อเจ้าหน้าที่ผู้ตรวจสินค้า ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยอัตโนมัติ
เจ้าหน้าที่ศุลกากรทำการตรวจปล่อยสินค้าตามปกติ	เจ้าหน้าที่ศุลกากรทำการตรวจปล่อยสินค้าตามปกติ หรือส่งมอบสินค้า หรือสักรายการรับบรรทุก กรณีผู้นำเข้า/ส่งออก เป็นระดับบัตรทอง (Gold Card)

ที่มา : กองศุลกากรและส่งเสริมการส่งออก. 2531 : 33)

2.1.5.4 ขอบเขตการใช้งานระบบ EDI

EDI จะมีประโยชน์มากขึ้น ถ้าคู่ค้าทางธุรกิจทุกฝ่ายใช้ EDI ในการติดต่อสื่อสารกัน เช่น ในกรณีที่ผู้ส่งออกซึ่งมีการติดต่อกับลูกค้าในต่างประเทศ ผู้ผลิต ธนาคาร บริษัทตัวแทนขนส่งกรมศุลกากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ หากมีเพียงผู้ส่งออกและผู้ผลิตเท่านั้นที่ใช้ระบบ EDI ในการติดต่อกัน ประโยชน์การใช้ EDI ก็ไม่ได้เต็มที่เนื่องจากผู้ส่งออกยังต้องติดต่อกับองค์กร

อื่นๆ โดยการส่งเอกสารตามระบบการค้ำแบบเดิม และองค์กรเหล่านั้นก็ต้องบันทึกเอกสารระบบคอมพิวเตอร์ ของตนเองอีกครั้งหนึ่ง แต่ถ้าทุกฝ่ายติดต่อกันโดยใช้ระบบ EDI ผู้ส่งก็จะสามารถนำข้อมูล เข้าระบบคอมพิวเตอร์ของหน่วยงานอื่นได้โดยตรง โดยที่หน่วยงานเหล่านั้นไม่จำเป็นต้องบันทึกข้อมูลที่ได้รับมานี้ เข้าระบบคอมพิวเตอร์ของตนใหม่อีกครั้ง (อัจฉริยา และ พิชราภรณ์, 2537 : 63-67)

กลุ่มผู้ใช้งานระบบ EDI ด้านการค้าระหว่างประเทศหลักๆ จะประกอบไปด้วยองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า/ส่งออกซึ่งสามารถนำระบบ EDI ไปประยุกต์ใช้ได้ตามความจำเป็น และตามลักษณะงานของตน เช่น

กรมศุลกากร	พิธีการทางศุลกากร (Customs Formality)
ธนาคาร	การโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Fond Transfer : EFT)
ธุรกิจขนส่ง	การส่งรายละเอียดของของที่ส่งให้ลูกค้า (Manifest, Bill of Lading, Airway Bill)
ผู้นำเข้า/ส่งออก	กระบวนการนำเข้าและส่งออก (Letter of Credit, Invoice, Packing List)
การทำเรือ	การควบคุมการไหลเวียนของสินค้า ระหว่างท่าเรือ และการติดต่อกับผู้ขนส่งสินค้าในประเทศ และระหว่างประเทศ (Bay Plans)
ผู้ค้าส่ง/ผู้ค้าปลีก	กระบวนการสั่งซื้อและการขาย (Purchase Order Invoice) เป็นต้น

2.1.5.5 ทางเลือกในการเข้าสู่ระบบ EDI ของกรมศุลกากร

ผู้นำเข้า/ส่งออกหรือตัวแทนออกของสามารถเข้าสู่ระบบ EDI กับกรมศุลกากรโดยมีทางเลือกอยู่ 3 วิธีด้วยกัน คือ

ก) เป็นผู้ใช้ EDI โดยตรง (EDI Direct User)

วิธีนี้เหมาะสำหรับผู้นำเข้า/ส่งออกรายใหญ่ ซึ่งมีปริมาณการนำเข้าและ/หรือส่งออกเดือนละไม่ต่ำกว่า 50 ใบขนสินค้า ที่มีระบบคอมพิวเตอร์ภายในของตนเองแล้ว ผู้ประกอบการที่เลือกใช้วิธีนี้จะต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์สื่อสารครบชุด พร้อมกับ EDI Software และ Software สำหรับบันทึกข้อมูล Invoice , ข้อมูลใบขนสินค้า ฯลฯ โดยจัดหาได้จาก Software House นอกบันทึกข้อมูล EDI ผ่านผู้ให้บริการ EDI รายใด (VAN Provider) ผู้ใช้บริการจะต้องมาจดทะเบียนเป็น EDI User ตามประกาศกรมศุลกากรที่ 12/2541 ก่อน และจะต้องทดสอบการรับ/ส่งข้อมูล EDI กับกรมศุลกากรก่อนที่จะใช้จริง

ข) ใช้บริการของ Customs Broker ที่ให้บริการด้วยระบบ EDI โดยผู้นำเข้า/ส่งออกไม่ต้องจัดหาอะไรพิเศษเลย เพียงแต่ติดต่อ Customs Broker หรือตัวแทนออกของที่เป็นสมาชิก EDI และผ่านการทดสอบการรับส่งข้อมูล EDI กับกรมศุลกากรแล้วว่าการใช้ระบบ EDI ในการปฏิบัติพิธีการศุลกากร Customs Broker หรือตัวแทนออกของก็จะเป็น

ผู้ดำเนินการให้ตามต้องการ เพียงแต่ผู้นำเข้า/ส่งออกจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นค่าบริการให้แก่ Customs Broker หรือตัวแทนออกของตามที่ตกลงกันไว้เท่านั้น

ค) ใช้บริการของ Service Counter เอกชน

Service Counter เอกชน คือบริษัทเอกชนที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้บริการรับ-ส่งข้อมูล EDI แก่ลูกค้ารายย่อยที่ไม่เป็นผู้ใช้ EDI โดยตรง หรือไม่ประสงค์จะใช้บริการ EDI ของ Customs Broker ผู้นำเข้า/ส่งออก ต้องนำ Invoice และเอกสารอื่นๆ มาให้ที่จุด Service Counter เอกชน พนักงาน ณ ที่จุดบริการดังกล่าวก็จะบันทึกข้อมูลจาก Invoice และเอกสารของลูกค้าลงในเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วส่งข้อมูล EDI ไปยังกรมศุลกากรโดยผ่านผู้ให้บริการ EDI (VAN) เมื่อเครื่องคอมพิวเตอร์ของกรมศุลกากร ตรวจสอบแล้วถูกต้องและแจ้งผลการตรวจมาให้ทราบ Service Counter เอกชน ก็จะพิมพ์ใบขนสินค้า ให้แก่ผู้ให้บริการ เพื่อนำไปยื่นต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรต่อไป โดย Service Counter เอกชนจะคิดค่าบริการจากผู้ให้บริการเป็นรายใบขนฯ ตามที่ตกลงกัน

2.1.6 การจัดระดับตัวแทนออกของรับอนุญาต (Licensed Customs Broker)

การการจัดระดับตัวแทนออกของรับอนุญาต (Licensed Customs Broker) เป็นมาตรการหนึ่งของกรมศุลกากรเพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า โดยทำการคัดเลือกตัวแทนออกของรับอนุญาตที่มีความรู้ประสบการณ์ เข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบพิธีการศุลกากรแทนกรมศุลกากร เพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระและลดขั้นตอนพิธีการศุลกากรให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

2.1.6.1 คุณสมบัติของตัวแทนออกของรับอนุญาต

- ก) เป็นนิติบุคคล มีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้ว ไม่ต่ำกว่า 1 ล้านบาท
- ข) มีผู้ชำนาญการศุลกากร ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรผู้ชำนาญการศุลกากรจากกรมศุลกากรตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กรมศุลกากรกำหนดอย่างน้อย 1 คน โดยจะต้องจัดให้มีภายใน 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่กรมศุลกากรอนุมัติให้เป็นตัวแทนออกของรับอนุญาต
- ค) ต้องวางหลักประกันเป็นหนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือหลักทรัพย์อื่นใดที่กรมศุลกากรเห็นชอบ ในวงเงินไม่ต่ำกว่า 2 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท
- ง) มีความพร้อมในการผ่านพิธีการศุลกากร ด้วยระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange: EDI) ตามหลักเกณฑ์ที่กรมศุลกากรกำหนด
- จ) ไม่มีประวัติการกระทำความผิดตามกฎหมายศุลกากร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร โดยการตรวจสอบประวัติย้อนหลัง 2 ปี นับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอเว้นแต่กรณีที่เป็นความผิดเล็กน้อย หรือความผิดที่กรมศุลกากรเห็นควรให้ได้รับการผ่อนผัน

2.1.6.2 เอกสารที่ใช้ในการสมัครเป็นตัวแทนออกของรับอนุญาต

- ก) คำร้องขอสมัครเป็นตัวแทนออกของรับอนุญาต
- ข) หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล พร้อมการรับรองเอกสารจากกรมทะเบียนการค้าไม่เกิน 30 วันนับแต่วันที่กรมทะเบียนการค้ารับรอง

ค) ใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม (ภ.พ. 20)

ง) บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น พร้อมการรับรองเอกสารจากกรมทะเบียนการค้า ไม่เกิน 30 วันนับแต่วันที่กรมทะเบียนการค้ารับรอง

จ) บัญชีรายชื่อลูกค้า พร้อมสำเนาบัตรตัวอย่างลายมือชื่อเจ้าของหรือผู้จัดการ หรือหนังสือรับรองการจดทะเบียน หรือหนังสือรับรองการว่าจ้าง หรือหลักฐานที่มีการว่าจ้าง

ฉ) ยอดประมาณการที่จะขอรับชดเชยค่าภาษีอากร ยอดเงินคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ และยอดเงินวางประกันค่าภาษีอากรกรณีขอรับของไปก่อนในช่วง 3 เดือนก่อนยื่นคำร้องขอรวมกัน

2.1.6.3 ขั้นตอนการรับสมัครคัดเลือกผู้ชำนาญการศุลกากร

ก) ผู้ประกอบการที่ประสงค์จะสมัครเข้ารับการคัดเลือก เป็นตัวแทนออกของรับอนุญาต ยื่นคำร้องพร้อมเอกสารประกอบทั้งหมดที่ส่วนหลักเกณฑ์สิทธิประโยชน์ สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร อาคาร 120 กรมศุลกากร

ข) กรมศุลกากรจะพิจารณาคุณสมบัติ และยื่นทะเบียนรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก

ค) ผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดเลือก เป็นตัวแทนออกของรับอนุญาต จะต้องทำสัญญาประกันและทันทันต่อกรมศุลกากรภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งโดยการลงทะเบียนตอบรับทางไปรษณีย์ กรณีผู้ประกอบการที่ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนออกของรับอนุญาตมิได้มาทำสัญญาประกันและทันทันต่อกรมศุลกากร ภายในเวลาที่กำหนดดังกล่าวจะถือว่าสละสิทธิ์

2.1.6.4 หลักประกัน

เพื่อเป็นหลักประกันค่าภาษีอากรที่กรมศุลกากรอาจเรียกเก็บเพิ่มเติม จากตัวแทนออกของรับอนุญาตหลังจากที่ได้ส่งมอบของออกไปนอกราชอาณาจักรแล้ว หรือเรียกเงินชดเชยค่าภาษีอากรหรือเงินอากรที่รับไปแล้วคืน หรือในกรณีที่ตรวจพบการกระทำความผิดซึ่งอาจต้องชำระค่าปรับ ตัวแทนออกของรับอนุญาตจะต้องทำสัญญาประกันทันทันตามแบบที่กรมศุลกากรกำหนด โดยจัดให้มีหนังสือค้ำประกันของธนาคาร หรือหลักทรัพย์อื่นใดที่กรมศุลกากรเห็นชอบในวงเงินร้อยละ 25 ของประมาณการที่จะขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร ยอดคืนเงินอากรตามมาตรา 19 ทวิ และยอดเงินวางประกันค่าภาษีอากรกรณีขอรับของไปก่อนช่วง 3 เดือนก่อนยื่นคำร้องขอรวมกัน ทั้งนี้วงเงินค้ำประกันต้องไม่ต่ำกว่า 2 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 10 ล้านบาท ยกเว้นตัวแทนออกของรับอนุญาตปฏิบัติพิธีการและตรวจปล่อยของเร่งด่วน ณ สนามบินศุลกากร โดยไม่มีธุรกรรมเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ และการชดเชยค่าภาษีอากรวางหลักประกันไม่ต่ำกว่า 2 ล้านบาท

2.1.6.5 สิทธิพิเศษที่ตัวแทนออกของรับอนุญาตจะได้รับ

ก) สิทธิพิเศษในการนำของเข้า

1. ให้ผ่านการตรวจสอบใบขนสินค้าขาเข้าโดยไม่ต้องตรวจสอบพิธีการ (Green Line) ของระบบ EDI โดยกรมศุลกากรจะตรวจสอบราคาประเมิน พิกัดอัตราศุลกากร และการคำนวณ หลังจากที่ได้ส่งมอบของออกไปจากอารักขาของศุลกากรแล้ว เว้นแต่หน่วยงานตรวจสอบปล่อยตรวจพบความผิดก็ให้ ดำเนินการไปตามปกติ

2. กรณีสินค้าที่นำเข้าต้องส่งตัวอย่างเพื่อทำการวิเคราะห์ หรือเจ้าหน้าที่ประเมินอากร ต้องตรวจสอบตัวอย่าง ให้ส่งตัวอย่างภายหลังจากที่ได้ส่งมอบของออกไปจากอารักขาของศุลกากร แล้วเว้นแต่มีระเบียบกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น หรือเป็นของที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้ส่งตัวอย่าง ก่อนส่งมอบ

3. กรณีสินค้าที่นำเข้าในลักษณะ Bulk Cargo ไม่ต้องคำนวณปริมาณ เว้นแต่เป็นเงื่อนไขของหน่วยงานอื่น

4. การตรวจสอบสินค้าขาเข้าให้ใช้อัตราเปิดตรวจกึ่งหนึ่ง ของอัตราเปิดตรวจตามปกติ เว้นแต่จะมีระเบียบกรมศุลกากรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

ข) สิทธิพิเศษในการส่งออก

1. ให้ผ่านการตรวจสอบใบขนสินค้าขาออกโดยไม่ต้องตรวจสอบพิธีการ (Green Line) ของระบบ EDI โดยกรมศุลกากรจะตรวจสอบราคาประเมิน พิกัดอัตราศุลกากร และการคำนวณ หลังจากที่ได้ส่งออกไปแล้ว

2. ให้สั่งการตรวจว่า “ตัวแทนออกของรับอนุญาต ให้สลักรายการบรรทุก” เว้นแต่ กรมศุลกากรจะสุ่มตรวจตามสมควร กรณีที่ต้องมีการดำเนินการอื่นใดตามเงื่อนไขที่กฎหมายอื่น กำหนดไว้ให้ดำเนินการไปตามนั้น

ค) การตรวจของส่งออก

1. ให้ส่งตรวจการตรวจของ เว้นแต่จะสุ่มตรวจโดยระบบ Profile หรือมีคำสั่งพิเศษ ให้ตรวจของ

2. ให้ส่งตรวจดำเนินการขึ้นตอนควบคุมการบรรทุกเข้าคอนเทนเนอร์ การร้อยแถบเหล็ก RTC และการออกไปกำกับคอนเทนเนอร์ ให้เป็นหน้าที่ของตัวแทนออกของรับอนุญาตดำเนินการเอง

3. การชักตัวอย่าง ให้ส่งตรวจการชักตัวอย่างของที่ส่งออก เว้นแต่กรณีที่กรมศุลกากรเห็นว่า มีเหตุอันสมควร หรือเป็นของที่มี กฎหมายอื่นกำหนดให้ส่งตัวอย่าง สามารถชักตัวอย่าง หรือ รับตัวอย่างไว้ภายหลังจากที่ได้ตรวจสอบปล่อยของไปแล้ว

2.1.6.6 สิทธิพิเศษในการชดเชยค่าภาษีอากร

ก) ฝ่ายชดเชยอากร ส่วนคืนอากรฯ สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร จะจัดพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้โดยเฉพาะ เพื่อรับคำร้อง ขอรับเงินชดเชยค่าภาษีอากรที่มีเอกสาร ครบถ้วน ซึ่งยื่นโดยตัวแทนออกของรับอนุญาต โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะจัดพิมพ์บัตร ตามจำนวนเงินที่ขอชดเชยค่าภาษีอากรและจ่ายบัตรภาษีให้ก่อนภายใน 1 วันทำการนับแต่วันที่ รับคำขอ

ข) การตรวจสอบภายหลังรับเงินชดเชยค่าภาษีอากร จะดำเนินการแล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการ นับแต่วันอนุมัติ หากมีการขอ ชดเชยค่าภาษีอากรเกินกว่าจำนวนที่ควรได้รับกรมศุลกากรจะรีบแจ้งผู้ส่งของออก และตัวแทนออกของรับอนุญาต เพื่อนำบัตรภาษีมาคืนหรือชดใช้เงินคืนพร้อมเงินเพิ่ม หากเพิกเฉยกรมศุลกากรจะบังคับสัญญาประกันและทันทันตัวแทนออกของรับอนุญาตต่อไป

ค) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก แก่ตัวแทนออกของรับอนุญาต ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากร และผู้ที่ได้รับมอบหมายที่ ดำเนินการพิจารณาชดเชยค่าภาษีอากรสามารถใช้ดุลยพินิจผ่อนผันระเบียบปฏิบัติ เกี่ยวกับการชดเชยค่าภาษีอากรที่เกิด ปัญหาในทางปฏิบัติเท่าที่ไม่ขัดกับหลักการชดเชยค่าภาษีอากร ในกรณีที่มีอาจดำเนินการได้ ก็จะเสนอกรมฯ สั่งการเป็นรายๆ ไป

2.1.6.7 สิทธิพิเศษในการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

ก) ตัวแทนออกของรับอนุญาต จะได้รับการพิจารณาอนุมัติหลักการให้เสร็จภายใน 1 วันทำการ นับแต่วันที่ยื่นคำขอพร้อมเอกสารครบถ้วน

ข) ตัวแทนออกของรับอนุญาตจะได้รับการพิจารณาอนุมัติ สูตรการผลิตให้เสร็จภายใน 10 วันทำการ นับแต่วันที่ยื่นคำขอพร้อม เอกสารครบถ้วน ได้รับการผ่อนผันไม่ต้องส่งตัวอย่างและรับรองสูตรการผลิตในใบแนบใบขนสินค้าขาออก หรือสำเนาใบขนสินค้าขาออก เว้นแต่เคมีภัณฑ์หรือของที่มีกฎหมายอื่นกำหนดให้ส่งตัวอย่าง

ค) ฝ่ายคืนอากรการผลิตเพื่อการส่งออก ส่วนคืนอากรฯ สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร จะจัดพนักงานเจ้าหน้าที่ไว้โดย เฉพาะเพื่อรับคำขอคืนเงินอากร ซึ่งยื่นโดยตัวแทนออกของรับอนุญาต โดยพนักงานเจ้าหน้าที่จะคืนเงินอากรหรือหนังสือค้ำ ประกันตามจำนวนที่ขอคืนให้ก่อนภายใน 1 วันทำการ นับแต่วันที่ได้รับคำขอพร้อมเอกสารครบถ้วน

ง) การตรวจสอบภายหลังคืนเงินอากร กรมศุลกากรจะดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 30 วันทำการนับแต่วันอนุมัติ หากมีการคืนเงินอากรเกินกว่าจำนวนที่ควรได้รับกรมศุลกากรจะรีบแจ้งผู้นำของเข้าและตัวแทนออกของรับอนุญาต เพื่อนำเงินมาคืน พร้อมเงินเพิ่ม หากเพิกเฉยกรมศุลกากรจะบังคับสัญญาประกันทันทัน ตัวแทนออกของรับอนุญาตต่อไป

จ) เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ตัวแทนออกของรับอนุญาต ผู้อำนวยการสำนักงานศุลกากร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ที่ ดำเนินการคืนอากร สามารถใช้ดุลยพินิจผ่อนผันระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการคืนอากรที่เกิดปัญหาในทางปฏิบัติเท่าที่ไม่ขัดกับหลักการคืนอากร ในกรณีที่มีอาจดำเนินการได้ ให้เสนอกรมฯ สั่งการเป็นรายๆ ไป

2.1.6.8 สิทธิพิเศษในการปฏิบัติพิธีการใบขนสินค้าของส่งกลับ (Re-Export)

ก) สินค้านำเข้าที่ได้ตรวจปล่อยจากอารักขาของศุลกากรแล้ว ให้สามารถใช้สำเนาใบขนสินค้าขาเข้าที่ผู้นำของเข้ารับรองแล้ว ปฏิบัติพิธีการได้

ข) สินค้านำเข้าที่อยู่ในอารักขาของศุลกากร แต่ส่งออกต่างหากกับที่นำเข้า ให้สามารถชำระอากร 1 ใน 10 ส่วน แต่ไม่เกิน 1,000 บาทได้

ค) ไม่ต้องผ่านการตรวจร่วมจากเจ้าหน้าที่ศุลกากร สำนักสืบสวนและปราบปราม เว้นแต่มีเหตุอันควรจึงทำการตรวจร่วม

2.1.6.9 สิทธิพิเศษในการปฏิบัติพิธีการถ่ายลำ (Transshipment) ตัวแทนออกของรับอนุญาตสามารถปฏิบัติพิธีการเกี่ยวกับของถ่ายลำ โดยใช้หลักประกันในการเป็นตัวแทนออกของรับอนุญาตแทนการค้ำประกันของผู้ขอถ่ายลำ

2.1.6.10 สิทธิพิเศษในการปฏิบัติพิธีการขอรับของไปก่อน ตัวแทนออกของรับอนุญาต สามารถยื่นคำร้องขอรับของไปก่อนสำหรับสินค้าที่ไม่ได้ขอสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรตามกฎหมายศุลกากรและกฎหมายอื่น โดยใช้หลักประกันในการเป็นตัวแทนออกของรับอนุญาตแทนการค้ำประกันของผู้นำของเข้าเฉพาะการปฏิบัติพิธีการขอรับของไปก่อน ณ สนามบินศุลกากร ทั้งนี้จะต้องยื่นใบขนสินค้าขาเข้าและปฏิบัติพิธีการ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ภายใน 10 วันนับแต่วันที่ได้นำของออกออกจากอารักขาของศุลกากรแล้ว

การพิจารณาความผิดของตัวแทนออกของรับอนุญาตและผู้ชำนาญการศุลกากร

กรณีตัวแทนออกของรับอนุญาตและผู้ชำนาญการศุลกากรกระทำผิด หรือฝ่าฝืนกฎระเบียบที่กำหนดไว้ใน การติดต่อกับกรมศุลกากร คณะทำงานพัฒนาตัวแทนออกของรับอนุญาต จะประมวลความผิดของตัวแทนออกของรับอนุญาต และผู้ชำนาญการศุลกากรเสนออธิบดีกรมศุลกากรเพื่อลงโทษ ตั้งแต่ ตักเตือน ภาคทัณฑ์ ระงับหรือเพิกถอนสิทธิ การเป็นตัวแทนออกของอนุญาต หรือผู้ชำนาญการศุลกากร

2.1.7 ผู้นำของเข้าผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง (Gold Card)

ผู้นำของเข้าผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง (Gold Card) เป็นอีกมาตรการหนึ่งของกรมศุลกากร เพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า โดยคัดเลือกผู้นำเข้าส่งออกที่มีประวัติดี และเชื่อถือได้ให้เป็นผู้นำของเข้าผู้ส่งของออก ระดับบัตรทองเพื่อรับสิทธิพิเศษต่างๆ ในการผ่านพิธีการศุลกากร

2.1.7.1 คุณสมบัติของผู้รับการคัดเลือกเป็นผู้นำของเข้าผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง

ก) เป็นนิติบุคคล

ข) มีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วไม่ต่ำกว่า 5 ล้านบาท

ค) นำของเข้าหรือส่งของออกมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 3 ปี และผ่านพิธีการศุลกากรด้วยระบบ EDI ด้วยตนเอง หรือใช้บริการตัวแทนออกของรับอนุญาต (Licensed customs Broker) หรือใช้บริการของหน่วยบริการส่งข้อมูลระบบ EDI (EDI Service Counter) ที่ได้จดทะเบียนเข้าสู่ระบบ EDI ตามหลักเกณฑ์ของกรมศุลกากรแล้ว

2.1.7.2 เป็นสมาชิกสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือสมาชิกสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือสมาชิกหอการค้าไทย หรือหรือสมาชิกสภาผู้ส่งสินค้าทางเรือแห่งประเทศไทย และองค์กร ดังกล่าวได้รับรองว่าผู้รับการคัดเลือกมีฐานะทางการเงินมั่นคงเป็นที่น่าเชื่อถือได้

2.1.7.3 ไม่มีประวัติการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากรย้อนหลังเป็นเวลา 3 ปี นับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอ เว้นแต่เป็นความผิดเล็กน้อย

2.1.7.4 เอกสารที่ควรจัดเตรียมการขอรับการคัดเลือก เป็นผู้นำของเข้าผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง

ก) คำร้องขอให้พิจารณาเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง (Gold Card) (แบบคำร้องขอท้ายประกาศกรมศุลกากรที่ 8/2542)

ข) หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคลของกระทรวงพาณิชย์ ฉบับปัจจุบัน

ค) หนังสือรับรองฐานะทางการเงินจากองค์กรตามข้อ 6.1

ง) ภพ.20 รง.4 หรือ กนอ. 08

จ) งบการเงินย้อนหลัง 3 ปี

ฉ) สำเนาบัตรผู้จัดการ

ช) รายชื่อผู้ถือหุ้น

ช) ปริมาณ มูลค่านำเข้า-ส่งออก และจำหน่ายภายในประเทศ

ณ) แผนผังการจัดเก็บวัตถุดิบ

2.1.7.5 ขั้นตอนการยื่นคำขอรับการคัดเลือกเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง

ก) ผู้ที่ประสงค์จะขอเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง ยื่นคำร้องขอพร้อมเอกสารประกอบต่อส่วนหลักเกณฑ์สิทธิประโยชน์ สำนักสิทธิประโยชน์ทางภาษีอากร อาคาร 120 ปี กรมศุลกากร

ข) กรมศุลกากรจะพิจารณาคัดเลือกให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง ตามจำนวนที่เห็นสมควร และจะแจ้งประกาศให้ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกทราบ

ค) ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกที่ได้รับอนุมัติจากกรมศุลกากร ให้เป็นผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทองจะได้รับหนังสือรับรองจาก กรมศุลกากร

2.1.7.6 หน้าที่ของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง

ก) ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนดไว้ ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ข) ต้องทำสัญญาประกันและทัณฑ์บน และวางหนังสือค้ำประกัน ของธนาคารหรือประกันอย่างอื่นจนเป็นที่พอใจของกรมศุลกากรในวง เงินไม่ต่ำกว่า 5 ล้านบาท

ค) ต้องเก็บรักษาต้นฉบับใบอนุญาตสินค้าพร้อมเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี

ง) ต้องยินยอมให้เจ้าหน้าที่ศุลกากร เข้าไปในสถานที่ประกอบการหรือสถานที่อื่นใดที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการตรวจสอบบัญชี เอกสารหลักฐาน และข้อมูลไม่ว่าสื่อรูปแบบใดๆ

ที่เกี่ยวข้อง ที่กำลังผ่านหรือได้ผ่านศุลกากร ต้องให้ความร่วมมือหรืออำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ศุลกากร

2.1.7.7 สิทธิพิเศษของผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง

ก) สิทธิพิเศษในการนำของเข้า

1. ให้ผ่านการตรวจสอบใบขนสินค้าโดยไม่ต้องตรวจสอบพิธีการ (Green Line) ของระบบ EDI

2. ให้ตัดบัญชีสินค้าสำหรับเรือ (Manifest) ภายหลังการปล่อยของ

3. ได้รับลดเว้นการตรวจของจากเจ้าหน้าที่ศุลกากร เว้นแต่การสุ่มตรวจ

ข) สิทธิพิเศษในการส่งของออก

1. ให้ผ่านการตรวจสอบใบขนสินค้าโดยไม่ต้องตรวจสอบพิธีการ (Green Line) ของระบบ EDI

2. ได้รับลดเว้นการตรวจของจากเจ้าหน้าที่ศุลกากร เว้นแต่การสุ่มตรวจ

3. สิทธิพิเศษในการคืนอากรหรือการชดเชยค่าภาษีอากร ได้รับอนุมัติการคืนอากรหรือชดเชยค่าภาษีอากรทันทีที่ยื่นคำร้องขอ

4. สิทธิอื่น ๆ อันจะพึงมีในอนาคตตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

2.1.7.8 การสิ้นสภาพ

ก) ศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

ข) กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากรอย่างร้ายแรง และคดีถึงที่สุดแล้ว

ค) กรมศุลกากรสั่งเพิกถอนสิทธิ

ง) ขาดคุณสมบัติตามประกาศกรมศุลกากรที่ 8/2542

2.1.7.9 การพิจารณาความผิด

ในกรณีที่ตรวจพบว่าผู้นำของเข้า ผู้ส่งของออกระดับบัตรทอง กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากรอย่างร้ายแรง หรือมีเจตนาฉ้อค่าภาษีอากร หรือมีเจตนาทุจริตในการขอคืนอากร หรือขอชดเชยค่าภาษีอากร กรมศุลกากรจะพิจารณาโทษตามกฎหมายในสถานหนัก

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤตติกา (2534 : บทคัดย่อ) ศึกษาการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร กับการลดอุปสรรคของการส่งออก โดยลดต้นทุนการผลิตสินค้าให้ต่ำลง ด้วยการขจัดภาษีให้สินค้าที่ส่งออกปราศจากภาษี โดยอาศัยหลักการจัดเก็บภาษีที่ปลายทาง ผลการศึกษาพบว่า ยังมีข้อขัดข้องในการใช้กฎหมายที่ผิดและความล่าช้าในการคืนอากรและได้ศึกษานำเสนอเพื่อเป็นแนวทางแก้ไข โดยศึกษา 2 กรณี คือ แนวทางการแก้ไขปัญหาในปัจจุบัน ได้แก่ การกำหนดจำนวนค่าภาษีที่จะได้คืนเป็นอัตราตายตัว (Fix Drawback Rate) การกำหนดให้มีการ

วางหลักทรัพย์ค้ำประกันค่าภาษีโดยวิธีค้ำประกันลอย (Standing Deposit) การออกกฎกระทรวง กำหนดให้วัตถุดิบนำเข้าบางชนิดไม่ได้รับการคืนอากรแต่อัตราภาษีนำเข้าจะลดลง และแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายและระเบียบปฏิบัติให้ลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ และเพิ่มบทลงโทษตัวแทน ให้ระมัดระวังการปฏิบัติงานมากขึ้น สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหในอนาคต คือ การลดอัตราอากร ขาเข้าสำหรับวัตถุดิบทุกชนิดในการผลิต ให้ลดลงจนถึงอัตราศูนย์ เพื่อจะไม่ต้องมีการคืนอากร ต่อไป และการนำคอมพิวเตอร์มาใช้อย่างเป็นระบบเพื่อลดงานเอกสาร

สถิต (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง รีเอนจิเนียริง การคืนอากรเพื่อการส่งออก ผลการศึกษา พบว่า ระบบพิธีการศุลกากรในการขอคืนอากรของไทยตามมาตรา 19 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร มีปัญหาความล่าช้า อันเนื่องมาจากพิธีการคืนอากรในปัจจุบัน และได้เสนอแนวทางแก้ไขโดยวิธีการรีเอนจิเนียริง (Reengineering) หรือที่เรียกว่า “การรื้อปรับระบบ” มาใช้ในการปรับปรุงระบบงานคืนอากร เพื่อให้เกิดความได้เปรียบทางการค้าในตลาดโลก และ พบว่า ระบบการคืนอากรปัจจุบัน (พ.ศ. 2540) มีลักษณะ 2 ประการ คือ มีการแบ่งงาน ตามความชำนาญ และมีการทำงานตามลำดับขั้นการบังคับบัญชา ซึ่งทำให้การคืนอากรต้องผ่าน สายงานและการบังคับบัญชาหลายขั้นตอน

อารีย์ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษามิติใหม่ในการคืนอากรการผลิตเพื่อส่งออกของ กรมศุลกากร ผลการศึกษา พบว่า วิฤติการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในปัจจุบันทำให้กรมศุลกากร ต้องปรับเปลี่ยน บทบาท ภารกิจ เป้าหมาย และทิศทางในการดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ดังกล่าว โดยมุ่งเน้นการอำนวยความสะดวกในด้านการส่งเสริมการส่งออกเป็นสำคัญ และมาตรการที่สำคัญประการหนึ่งคือ มาตรการคืนค่าภาษีอากรขาเข้าให้แก่ผู้นำสินค้าเข้ามาจาก ต่างประเทศ เพื่อผลิต ผสม ประกอบหรือบรรจุ เป็นสินค้าส่งออก ซึ่งระบบงานคืนอากรการผลิต เพื่อส่งออกของกรมศุลกากร ในปัจจุบันได้มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการใหม่ที่เน้นในเรื่อง คุณภาพการบริการ ความสะดวก รวดเร็วและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไขปัญห การคืนอากรที่ล่าช้า อันเนื่องมาจากขั้นตอนการพิจารณาที่ยุ่งยากซับซ้อน

ธีระ (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการให้บริการศุลกากร ในเขต อุตสาหกรรมส่งออก ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยจูงใจภายในมีความสำคัญอยู่ในระดับมากและ ปัจจัยจูงใจภายนอกมีความสำคัญ อยู่ในระดับปานกลางต่อการให้บริการศุลกากรในเขต อุตสาหกรรมส่งออก สำหรับปัญหาปัจจัยจูงใจภายใน และปัญหาปัจจัยจูงใจภายนอกมีปัญหา ระดับน้อยเกี่ยวกับการให้บริการศุลกากรในเขตอุตสาหกรรมส่งออก และ อายุ ระดับการศึกษา อายุราชการ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยจูงใจที่มีผลต่อการให้บริการศุลกากรในเขตอุตสาหกรรม ส่งออก

มานิต (2545 : 26 อ้างถึงใน สมใจนึก, 2536 : บทคัดย่อ) ศึกษามาตรการทางภาษี ศุลกากรเพื่อการพัฒนาการส่งออก ในประเด็นที่เกี่ยวกับการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เน้นการสนับสนุนและลดต้นทุนแก่สินค้าที่ผลิตเพื่อการส่งออก ให้สามารถแข่งขันในตลาดโลก ได้ผลการศึกษา พบว่า มีปัญหาที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานอันเนื่องมาจากระบบและบุคลากร

มานิต (2545 : 73-78) ศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลในการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ระหว่างระบบวางประกันลอยกับระบบการใช้หนังสือธนาคารค้ำประกัน หรือการชำระเป็นเงินสด ผลการศึกษา พบว่า ขั้นตอนการใช้หนังสือธนาคารวางประกัน และขั้นตอนการขอคืนอากรของระบบวางประกันลอย จะมีประสิทธิผลในการให้บริการที่ดีกว่า เช่น ความรวดเร็วในการทำงาน ความถูกต้องในการตรวจเอกสาร ความสะดวกจากขั้นตอนที่ลดลง สภาพคล่องทางการเงิน และการนำเทคโนโลยีมาใช้ และพบว่า ผู้ประกอบการหรือตัวแทนออกของมีความเห็นว่า การคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของระบบวางประกันลอย มีความสะดวกกว่าระบบการใช้หนังสือธนาคารค้ำประกัน หรือการชำระเงินสด

อุทัยวรรณ (2546 : 70-73) ศึกษาปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่ม และอุตสาหกรรมพลาสติก และยาง ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัญหาการขออนุมัติหลักการ อยู่ในระดับน้อย และพบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับกลาง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในส่วนการขออนุมัติหลักการมีการใช้ระบบสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการให้บริการ ผู้รับผิดชอบในการขอคืนอากรไม่เข้าใจในการกรอกรายละเอียดของวัตถุดิบที่นำเข้าสำหรับการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ในแบบฟอร์มตามที่กรมศุลกากรกำหนด ผู้รับผิดชอบในการขอคืนอากร ไม่เข้าใจในการกรอกรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ ที่จะส่งออกเพื่อขอใช้สิทธิการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ 2) ปัญหาในการนำเข้าวัตถุดิบ อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การสำแดงชื่อวัตถุดิบที่นำเข้าไม่ตรงกับสูตรการผลิตที่ให้ไว้กับกรมศุลกากร เนื่องจากการเรียกชื่อวัตถุดิบของแต่ละประเทศของผู้ขายวัตถุดิบอาจจะไม่ตรงกัน การประเมินพิกัดวัตถุดิบที่นำเข้าเพื่อการชำระภาษีมีความไม่แน่นอน เจ้าหน้าที่ในส่วนการนำเข้าวัตถุดิบมีการใช้ระบบสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการให้บริการ และเจ้าหน้าที่ในส่วนการนำเข้าวัตถุดิบมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ 3) ปัญหาในการผลิต อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ กิจการไม่สามารถใช้วัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อผลิตให้เสร็จภายใน 1 ปี ตามที่กรมศุลกากรกำหนด และกิจการไม่สามารถควบคุมสัดส่วนการผลิตให้ตรงกับสูตรการผลิตที่ให้กับกรมศุลกากรได้ 4) ปัญหาในการยื่นสูตรการผลิต อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การพิจารณาตรวจสอบสูตรการผลิตที่กิจการยื่นเพื่อการขอใช้สิทธิการขอคืนอากร การกำหนดรหัสวัตถุดิบ เจ้าหน้าที่ในส่วนการยื่นสูตรการผลิตมีการใช้ระบบสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการให้บริการ และมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ 5) ปัญหาในการส่งออกสินค้า อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การระบุรายละเอียดผลิตภัณฑ์ในเอกสารการส่งออกไม่ตรงตามที่ยื่นไว้กับกรมศุลกากร การระบุชื่อผลิตภัณฑ์ และระบุเลขที่สูตรการผลิตในเอกสารส่งออกไม่ตรงตามที่ยื่นไว้ และเจ้าหน้าที่ในส่วนการส่งออกสินค้ามีการใช้ระบบสารสนเทศไม่เพียงพอ และ 6) ปัญหาในการขอคืนอากรนำเข้าอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ในส่วนการขอคืนอากรนำเข้า มีการใช้ระบบสารสนเทศไม่เพียงพอต่อการให้บริการ และจำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอต่อการให้บริการ

2.3 สรุปเอกสารและงานวิจัยเข้าสู่ประเด็นปัญหาการวิจัย

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องข้างต้น จะเห็นได้ว่า การคืบอากรตามมาตรา 19 ทวิ เป็นการคืบอากรภาษีอากรนำเข้า ได้แก่ อากรขาเข้า ค่าธรรมเนียม ภาษีอื่น ภาษีสรรพสามิต ภาษีมหาดไทย ที่ธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออกได้เสียไว้ หรือได้วางประกันขณะนำเข้า และเมื่อได้นำวัตถุดิบนั้นไปผลิต ประกอบหรือบรรจุเป็นสินค้าส่งออก ก็จะได้รับ การคืบอากร โดยจะคำนวณค่าภาษีอากรที่คืบให้ตามสูตรการผลิต ทั้งนี้โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องผลิตส่งออกภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ได้นำเข้า ดังนั้น การคืบอากรให้แก่ธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออกจะเป็นประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติโดยส่วนรวมมากกว่า เพราะจะทำให้สินค้าที่ผลิตในประเทศไทยสามารถส่งออกไปแข่งขันจำหน่ายในตลาดต่างประเทศได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ได้รับเงินตรา ต่างประเทศและเป็นการลดการขาดดุลการค้าและดุลเงินบัญชีเดินสะพัด และที่สำคัญยังช่วยให้มีการลงทุนในประเทศเพิ่มมากขึ้น แต่ในปัจจุบันพบว่า มีธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออกประสบปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการขอคืบอากรตามมาตรา 19 ทวิ เป็นอย่างมาก ได้แก่ การได้รับเอกสารที่ใช้ในการขอคืบอากรล่าช้า การพิจารณาสูตรการผลิตล่าช้าเกินกว่า 30 วัน การไม่สามารถยื่นชุดขอคืบอากรให้กับกรมศุลกากรแบบต่อเนื่อง การพิจารณาการคืบอากรของเจ้าหน้าที่ใช้เวลาเกินกว่า 60 วัน มาตรฐานการตรวจสอบเอกสารในการคืบอากรมีหลากหลายขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ และจำนวนงานที่ยื่นขอคืบไม่เหมาะสมกับจำนวนเจ้าหน้าที่ที่พิจารณาการคืบอากร ฯลฯ เป็นต้น

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการช่วยเหลือในการขอคืบอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก โดยมีขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาวิจัยใน 6 ขั้นตอน คือ การขออนุมัติหลักการ การนำเข้าวัตถุดิบ การยื่นสูตรการผลิต การส่งออกสินค้าและการขอคืบอากร และการชำระภาษีอากรวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก ทั้งนี้ได้นำผลมาเป็นข้อมูลให้กับภาครัฐหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ใช้ในการแก้ไขปัญหาของผู้ประกอบธุรกิจนำเข้าและส่งออก และเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการออกกฎระเบียบ และกฎหมายของกรมศุลกากร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑลจำนวน 12,500 ราย (สำนักพัฒนาเทคโนโลยี กรมศุลกากร, 2547)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เจ้าหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล จำนวน 388 ราย โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากตารางสำเร็จรูปคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Taro Yamane ที่ระดับความคลาดเคลื่อนที่ $\pm 5\%$

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

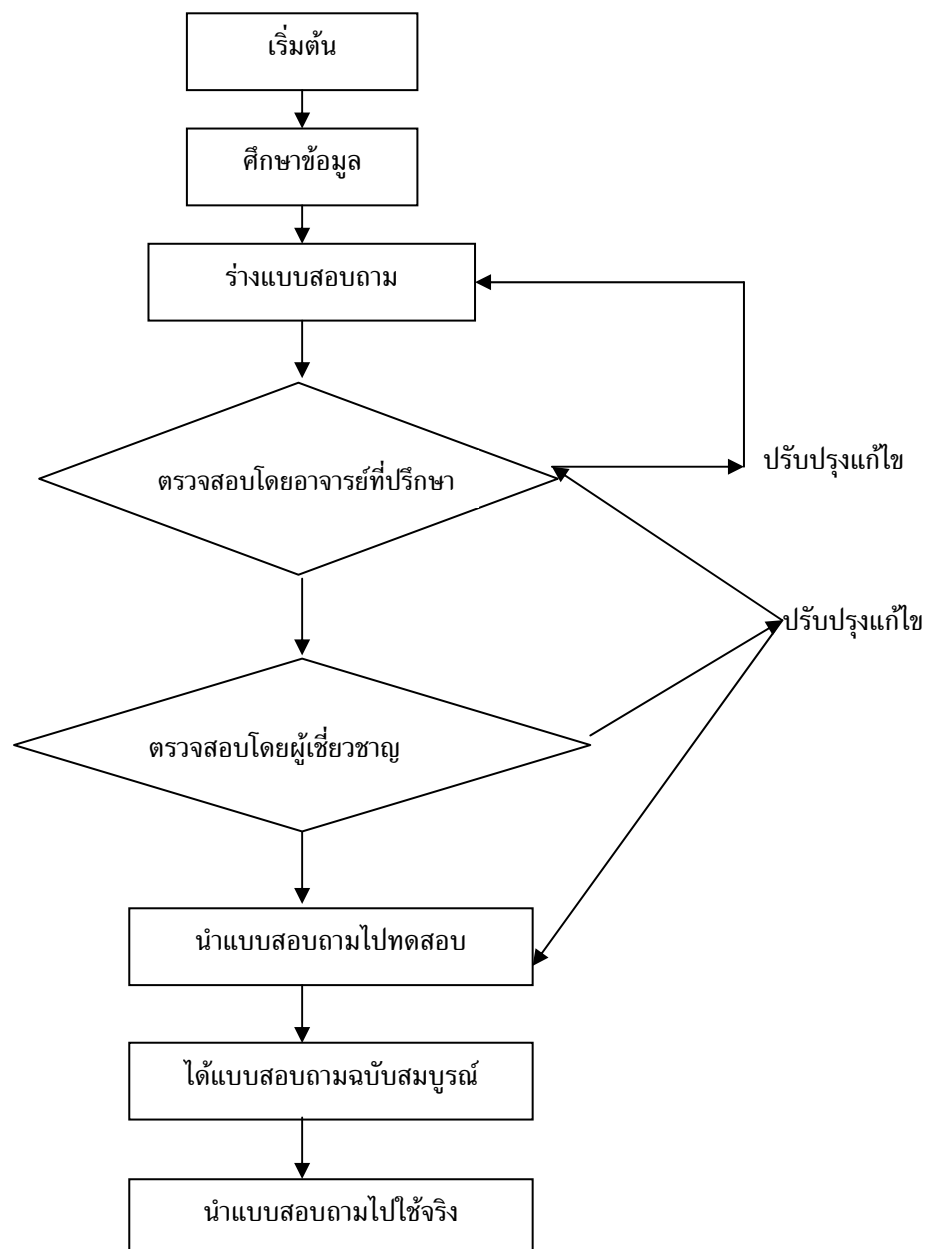
ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งออกเป็น 5 ระดับ (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open - ended Questionnaire) สอบถาม

3.2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างดังนี้

ภาพที่ 3-1 แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

3.2.2.1 ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

ก) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความ และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายนำเข้าและส่งออก และผู้ที่รับผิดชอบการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เพื่อเป็นแนวทางมาสร้างข้อคำถาม (Item) ของแบบสอบถาม และกำหนดกรอบแนวความคิดในการวิจัย โดยได้รับคำแนะนำจาก อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ข) ดำเนินการสร้างแบบสอบถามฉบับร่าง ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และประโยชน์ของการวิจัย

ค) นำแบบสอบถามฉบับร่างที่สร้างขึ้น ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบรายละเอียดความถูกต้องสมบูรณ์ และความครอบคลุมของเนื้อหาข้อคำถาม ทุกข้อหลังจากอาจารย์ที่ปรึกษาได้พิจารณา และตรวจสอบพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรับปรุงแก้ไข

ง) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีความรู้และประสบการณ์ทางด้านธุรกิจนำเข้าและส่งออกในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ พิจารณาแบบสอบถามจำนวน 5 ท่าน เพื่อเป็นการตรวจสอบความเที่ยงตรง ความครอบคลุมของเนื้อหา และความถูกต้องในสำนวนภาษา หลังจากผู้ทรงคุณวุฒิได้พิจารณาและตรวจสอบแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและทำการปรับปรุงแก้ไข

จ) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ไปทดสอบ (Try Out) กับเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการทำหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาหาความเที่ยงตรง ของแบบสอบถามโดยการหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามในส่วนที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถามมีอำนาจจำแนกระหว่าง 0.29-0.77 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.924

ฉ) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ไปทดสอบ และผลของการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามมาให้อาจารย์ที่ปรึกษาดู และปรับปรุงข้อคำถาม

ช) เมื่อทำการปรับปรุงแก้ไข และตรวจสอบความเรียบร้อยแล้ว ได้แบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ แล้วจึงนำแบบสอบถามไปใช้จริง

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

3.3.1 ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากสาขาธุรกิจอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ เพื่อขอความอนุเคราะห์ผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและส่งออกตอบแบบสอบถาม

3.3.2 ผู้วิจัยส่งแบบแบบสอบถามไปยังผู้รับผิดชอบในการทำหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา

19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ในเขตกรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล จำนวน 388 ชุด การเก็บข้อมูลหลายวิธีการ ได้แก่ การเก็บข้อมูลโดยใช้ตัวแทนออกของส่งและรับแบบสอบถาม ใช้การส่งทางเครื่องโทรสาร ทางไปรษณีย์ และทาง E-Mail ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 2 เดือน (มกราคม – กุมภาพันธ์)

3.3.3 นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

3.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูล ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package For The Social Science For Windows) ในแต่ละตอนของแบบสอบถาม ดังนี้

3.4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.4.2 ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

3.4.3 ตอนที่ 3 ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation:S.D.) ซึ่งกำหนดค่าระดับคะแนนความเป็นปัญหาดังนี้

- คะแนน 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุด
- คะแนน 2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
- คะแนน 3 หมายถึง เป็นปัญหปานกลาง
- คะแนน 4 หมายถึง เป็นปัญหามาก
- คะแนน 5 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) ของผลคะแนนที่คำนวณแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงของค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) เกี่ยวกับปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ตามแนวของเบสต์ (Best, 1989 : 196) ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนไว้คือ

ค่าเฉลี่ย	ระดับความสำคัญของปัญหา	
1.00 – 1.49	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อยที่สุด
1.50 – 2.49	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย
2.50 – 3.49	หมายถึง	เป็นปัญหปานกลาง
3.50 – 4.49	หมายถึง	เป็นปัญหามาก
4.50 – 5.00	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด

แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

3.4.4 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ จำแนกตามสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว Anova และเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้ Scheffe

3.4.5 แบบสอบถามตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และจัดลำดับความถี่ (Frequency)

บทที่ 4

ผลของการวิจัย

การวิเคราะห์และนำเสนอผลของการวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยจะนำเสนอในรูปแบบตาราง ภาพประกอบคำบรรยาย โดยนำเสนอไปตามตอนของแบบสอบถาม ซึ่งมี 4 ตอนดังนี้

4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยสรุปออกมาเป็นร้อยละ (Percentage)

4.2 ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยสรุปออกมาเป็นร้อยละ (Percentage)

4.3 ตอนที่ 3 ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

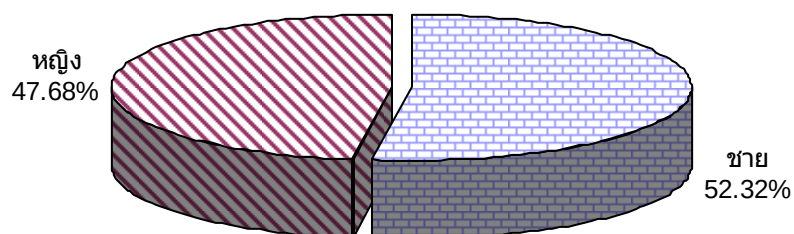
4.4 ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) โดยใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

4.1 ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ด้านเพศของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 4-1 และภาพที่ 4-1

ตารางที่ 4-1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	203	52.32
หญิง	185	47.68
รวม	388	100.00

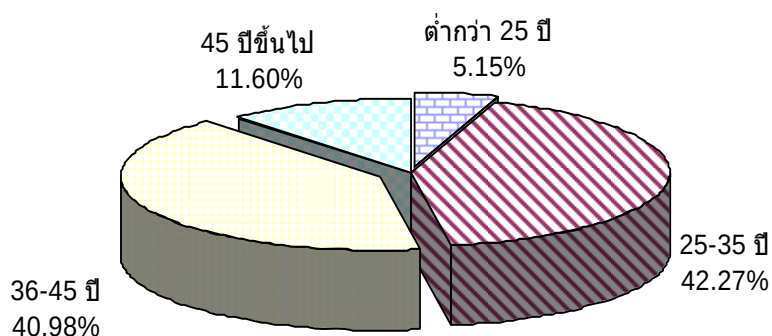
ภาพที่ 4-1 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ

จากตารางที่ 4-1 และภาพที่ 4-1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 52.32 ที่เหลือเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 47.68

4.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปใน ด้านอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 4-2 และภาพที่ 4-2

ตารางที่ 4-2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	20	5.15
25-35 ปี	164	42.27
36-45 ปี	159	40.98
45 ปีขึ้นไป	45	11.60
รวม	388	100.00

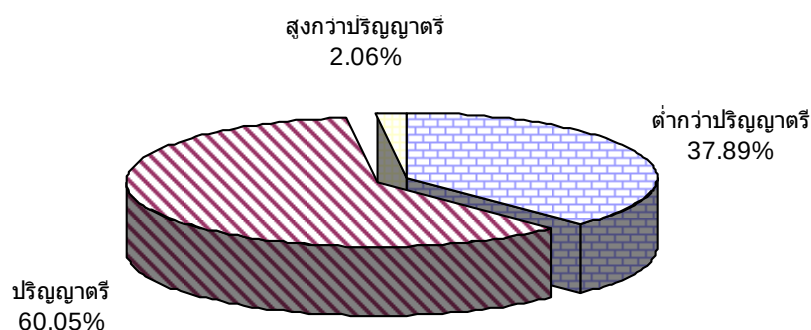
ภาพที่ 4-2 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ

จากตารางที่ 4-2 และภาพที่ 4-2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 25-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.27 รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 36-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.98 มีอายุ 45 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 11.60 และมีอายุต่ำกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 5.15 ตามลำดับ

4.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไป ด้านวุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 4-3 และภาพที่ 4-3

ตารางที่ 4-3 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	147	37.89
ปริญญาตรี	233	60.05
สูงกว่าปริญญาตรี	8	2.06
รวม	388	100.00

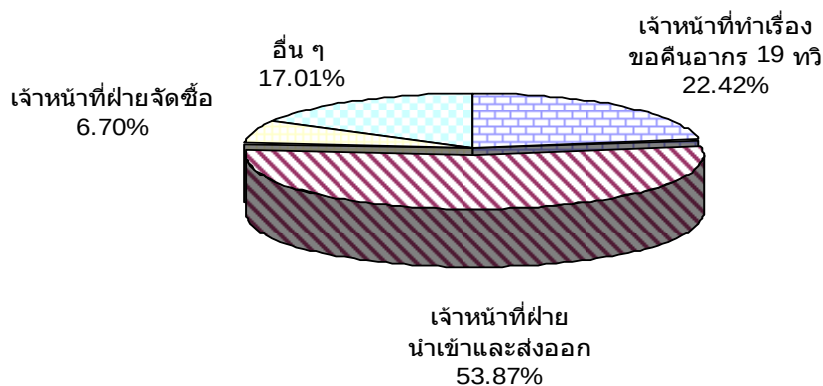
ภาพที่ 4-3 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา

จากตารางที่ 4-3 และภาพที่ 4-3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.05 รองลงมา ได้แก่ วุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็น ร้อยละ 37.89 และวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 2.06 ตามลำดับ

4.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปใน ด้านตำแหน่งงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 4-4 และภาพที่ 4-4

ตารางที่ 4-4 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงาน

ตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
เจ้าหน้าที่ทำเรื่องขอคืนอากร 19 ทวี	87	22.42
เจ้าหน้าที่ฝ่ายนำเข้าและส่งออก	209	53.87
เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อ	26	6.70
อื่นๆ ได้แก่ ผู้จัดการแผนก หัวหน้าแผนก หัวหน้างาน	66	17.01
รวม	388	100.00

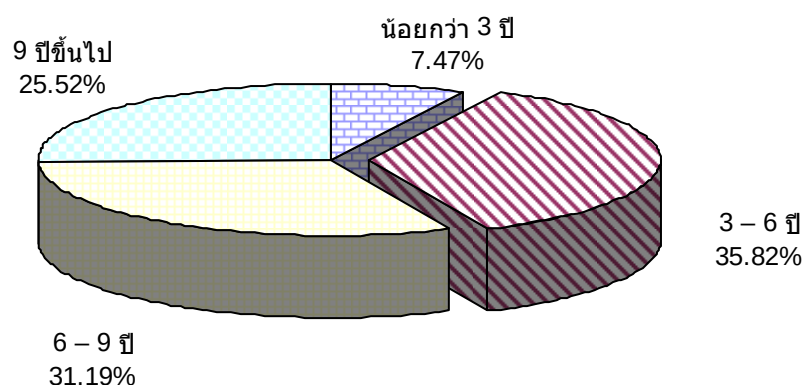
ภาพที่ 4-4 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามตำแหน่งงาน

จากตารางที่ 4-4 และภาพที่ 4-4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายนำเข้าและส่งออก คิดเป็นร้อยละ 53.87 รองลงมา ได้แก่ เจ้าหน้าที่ทำเรื่องขอคืนอากร 19 ทวี คิดเป็นร้อยละ 22.42 ตำแหน่งอื่นๆ ได้แก่ ผู้จัดการแผนก หัวหน้าแผนก หัวหน้างาน คิดเป็นร้อยละ 17.01 และเจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อ คิดเป็นร้อยละ 6.70 ตามลำดับ

4.1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพโดยทั่วไปใน ด้านประสิทธิภาพการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 4-5 และภาพที่ 4-5

ตารางที่ 4-5 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน

ประสิทธิภาพการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 3 ปี	29	7.47
3 – 6 ปี	139	35.82
6 – 9 ปี	121	31.19
9 ปีขึ้นไป	99	25.52
รวม	99	100.00

ภาพที่ 4-5 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสิทธิภาพการทำงาน

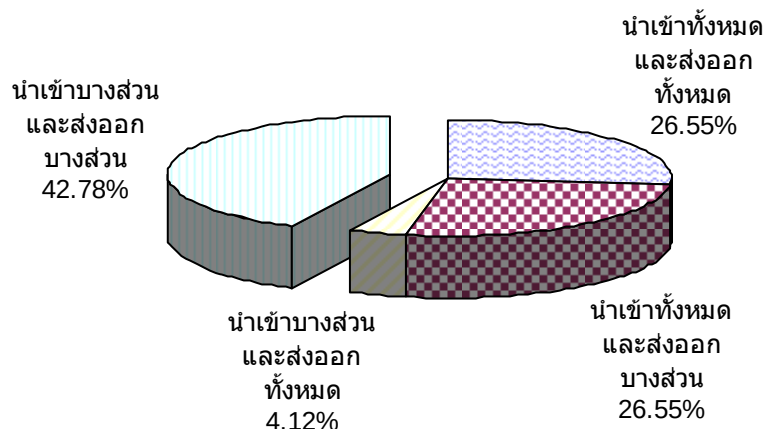
จากตารางที่ 4-5 และภาพที่ 4-5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสิทธิภาพการทำงาน 3-6 ปี คิดเป็นร้อยละ 35.82 รองลงมา ได้แก่ ประสิทธิภาพการทำงาน 6 – 9 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.19 ประสิทธิภาพการทำงาน 9 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.52 และ ประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่า 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.47 ตามลำดับ

4.2 ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกวัตถุดิบประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการขอคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ ของด้านลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ปรากฏผลดังตารางที่ 4-6 และภาพที่ 4-6

ตารางที่ 4-6 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	จำนวน	ร้อยละ
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	103	26.55
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	103	26.55
นำเข้าบางส่วนและส่งออกทั้งหมด	16	4.12
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	166	42.78
รวม	388	100.00

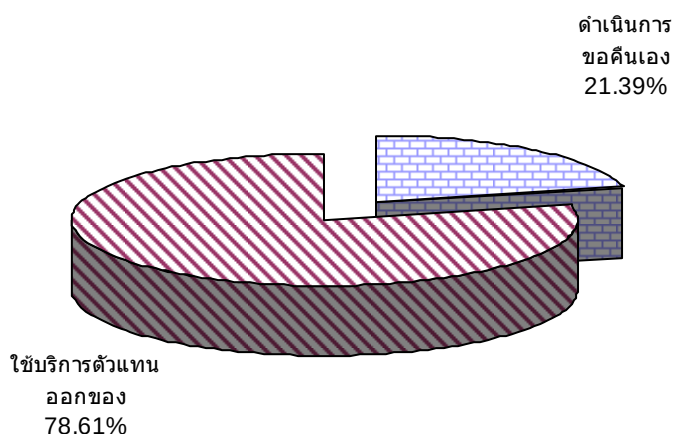
ภาพที่ 4-6 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า

จากตารางที่ 4-6 และภาพที่ 4-6 พบว่า ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ส่วนใหญ่ มีการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 42.78 รองลงมา มีการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด และการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน คิดเป็นร้อยละ 26.55 และมีการนำเข้าบางส่วนและส่งออกทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 4.12 ตามลำดับ

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการดำเนินการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-7 และภาพที่ 4-7

ตารางที่ 4-7 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออกจำแนกตามวิธีการ
ดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจ

การดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ดำเนินการขอคืนเอง	83	21.39
ใช้บริการตัวแทนออกของ	305	78.61
รวม	388	100.00

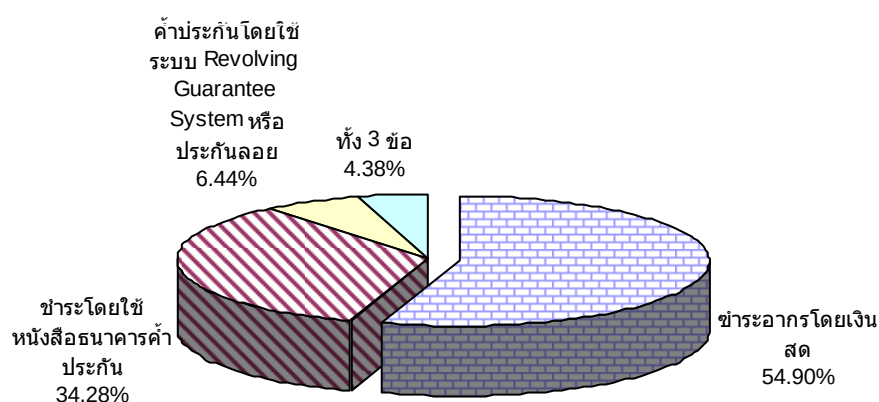
ภาพที่ 4-7 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามวิธีการดำเนินการ
ขอคืนอากรของธุรกิจ

จากตารางที่ 4-7 และภาพที่ 4-7 พบว่า วิธีการดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ส่วนใหญ่ใช้บริการตัวแทนออกของ คิดเป็นร้อยละ 78.61 และที่เหลือเป็นการดำเนินการขอคืนเอง คิดเป็นร้อยละ 21.39

4.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการชำระอากรในการนำเข้า ปรากฏผลดังตารางที่ 4-8 และภาพที่ 4-8

ตารางที่ 4-8 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการชำระอากร
ในการนำเข้าของธุรกิจนำเข้าและส่งออก

การชำระอากรในการนำเข้าของธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ชำระอากรโดยเงินสด	213	54.90
ชำระโดยใช้หนังสือธนาคารค้ำประกัน	133	34.28
ค้ำประกันโดยใช้ระบบประกันลอย	25	6.44
ทั้ง 3 แบบ	17	4.38
รวม	388	100.00

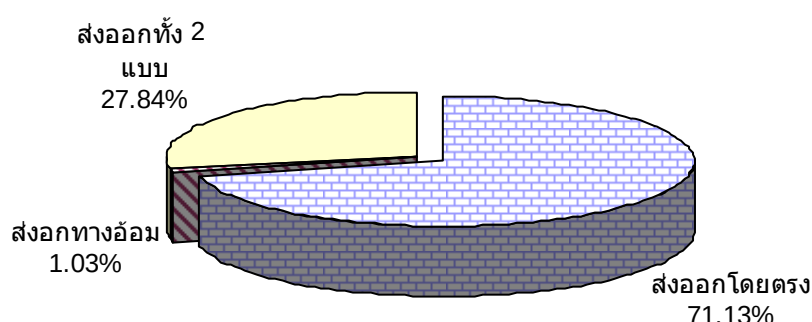
ภาพที่ 4-8 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการชำระอากรในการนำเข้า

จากตารางที่ 4-8 และภาพที่ 4-8 พบว่า การชำระอากรในการนำเข้าของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ส่วนใหญ่มีการชำระอากรโดยเงินสด คิดเป็นร้อยละ 54.90 รองลงมา ได้แก่ ชำระโดยใช้หนังสือธนาคารค้ำประกัน คิดเป็นร้อยละ 34.28 ค้ำประกันโดยใช้ระบบ Revolving Guarantee System หรือประกันลอย คิดเป็นร้อยละ 6.44 และชำระอากรทั้ง 3 แบบ คิดเป็นร้อยละ 4.38 ตามลำดับ

4.2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-9 และภาพที่ 4-9

ตารางที่ 4-9 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

การส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ	จำนวน	ร้อยละ
ส่งออกโดยตรง	276	71.13
ส่งออกทางอ้อม	4	1.03
ส่งออกทั้ง 2 แบบ	108	27.84
รวม	388	100.00

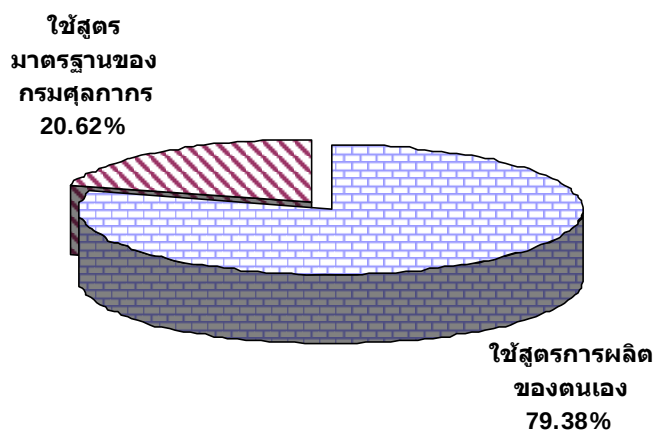
ภาพที่ 4-9 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

จากตารางที่ 4-9 และภาพที่ 4-9 พบว่า การส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ส่วนใหญ่ส่งออกโดยตรง คิดเป็นร้อยละ 71.13 รองลงมา ได้แก่ ส่งออกทั้ง 2 แบบ คิดเป็นร้อยละ 27.84 ที่เหลือส่งออกทางอ้อม คิดเป็นร้อยละ 1.03 ตามลำดับ

4.2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการผลิตสินค้าส่งออกใช้สูตรการผลิต ปรากฏผลดังตารางที่ 4-10 และภาพที่ 4-10

ตารางที่ 4-10 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการผลิตสินค้าส่งออกใช้สูตรการผลิต

การผลิตสินค้าส่งออกใช้สูตรการผลิต	จำนวน	ร้อยละ
ใช้สูตรการผลิตของตนเอง	308	79.38
ใช้สูตรมาตรฐานของกรมศุลกากร	80	20.62
รวม	388	100.00

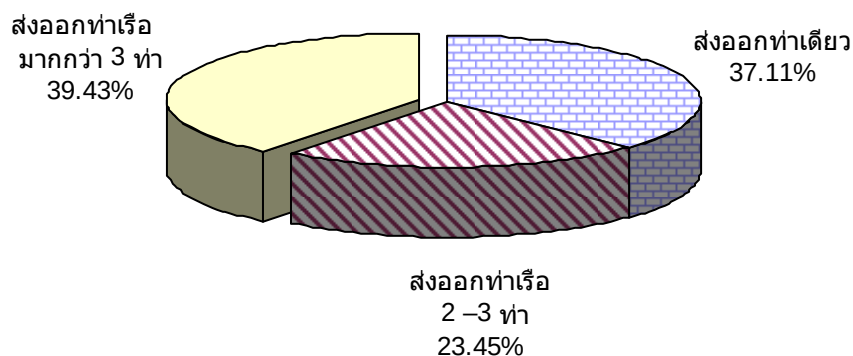
ภาพที่ 4-10 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการผลิตสินค้าส่งออก ใช้สูตรการผลิต

จากตารางที่ 4-10 และภาพที่ 4-10 พบว่า การผลิตสินค้าส่งออกส่วนใหญ่ ใช้สูตรการผลิตของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 79.38 ที่เหลือใช้สูตรมาตรฐานของกรมศุลกากร คิดเป็นร้อยละ 20.62

4.2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านท่าเรือที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-11 และภาพที่ 4-11

ตารางที่ 4-11 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามท่าเรือที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

ท่าเรือที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ	จำนวน	ร้อยละ
ส่งออกทำเดี่ยวนตลอด	144	37.11
ส่งออกท่าเรือ 2 – 3 ท่า	91	23.46
ส่งออกท่าเรือ มากกว่า 3 ท่า	153	39.43
รวม	388	100.00

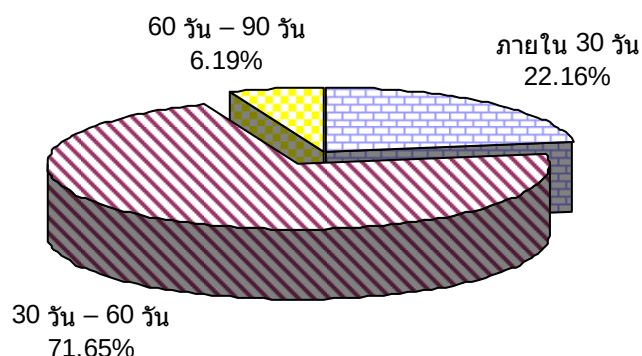
ภาพที่ 4-11 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามทำเรื่อง
ที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

จากตารางที่ 4-11 และภาพที่ 4-11 พบว่า ทำเรื่องที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ส่วนใหญ่มีการส่งออกทำเรื่องมากกว่า 3 ท้า คิดเป็นร้อยละ 39.43 รองลงมา ได้แก่ ส่งออกทำเดี่ยวตลอด คิดเป็นร้อยละ 37.11 และส่งออกทำเรื่อง 2-3 ท้า คิดเป็นร้อยละ 23.46 ตามลำดับ

4.2.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านระยะเวลาที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-12 และภาพที่ 4-12

ตารางที่ 4-12 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออกจำแนกตามระยะเวลา
ที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

ระยะเวลาที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ	จำนวน	ร้อยละ
ภายใน 30 วัน	86	22.16
30 วัน – 60 วัน	278	71.65
60 วัน – 90 วัน	24	6.19
รวม	388	100.00

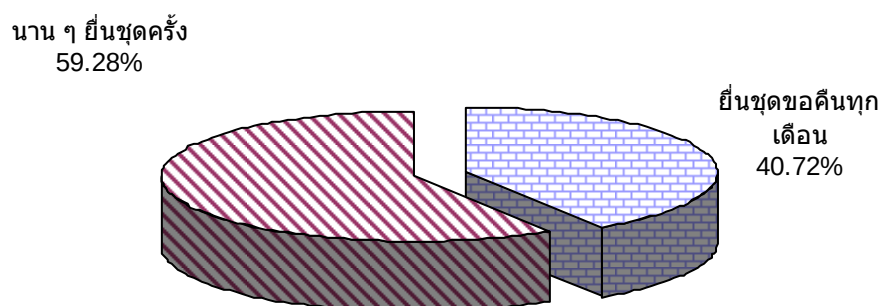
ภาพที่ 4-12 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามระยะเวลาที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

จากตารางที่ 4-12 และภาพที่ 4-12 พบว่า ระยะเวลาที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ส่วนใหญ่ใช้ระยะเวลา 30 วัน-60 วัน คิดเป็นร้อยละ 71.65 รองลงมา ได้แก่ ภายใน 30 วัน คิดเป็นร้อยละ 22.16 และ 60 วัน - 90 วัน คิดเป็นร้อยละ 6.19 ตามลำดับ

4.2.8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านความถี่ในการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-13 และภาพที่ 4-13

ตารางที่ 4-13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามความถี่ในการขอคืนอากรของธุรกิจ

ความถี่ในการขอคืนอากรของธุรกิจ	จำนวน	ร้อยละ
ยื่นชุดขอคืนทุกเดือน	158	40.72
นาน ๆ ยื่นชุดครั้ง	230	59.28
รวม	388	100.00

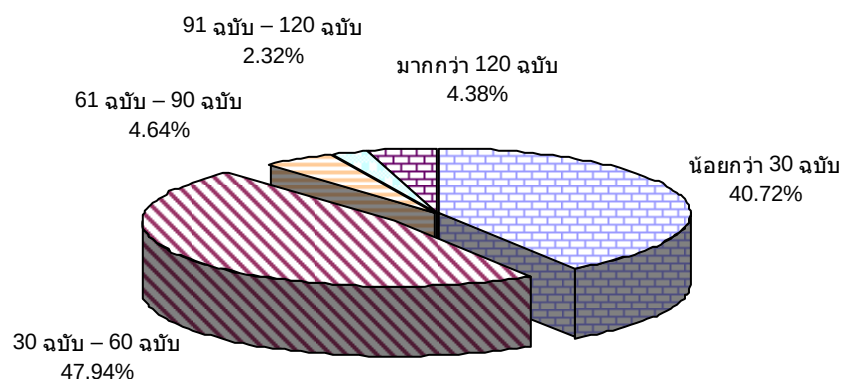
ภาพที่ 4-13 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามความถี่ในการขอคืนอากร

จากตารางที่ 4-13 และภาพที่ 4-13 พบว่า ความถี่ในการขอคืนอากรของธุรกิจ ส่วนใหญ่ มีการขอคืนอากรของธุรกิจแบบนาน ๆ ยื่นชุดครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.28 ที่เหลือยื่นชุดขอคืนทุกเดือน คิดเป็นร้อยละ 40.72

4.2.9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร ปรากฏผล ดังตารางที่ 4-14 และภาพที่ 4-14

ตารางที่ 4-14 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออกจำแนกตามปริมาณ เอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร

ปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 30 ฉบับ	158	40.72
30 ฉบับ – 60 ฉบับ	186	47.94
61 ฉบับ – 90 ฉบับ	18	4.64
91 ฉบับ – 120 ฉบับ	9	2.32
มากกว่า 120 ฉบับ	17	4.38
รวม	388	100.00

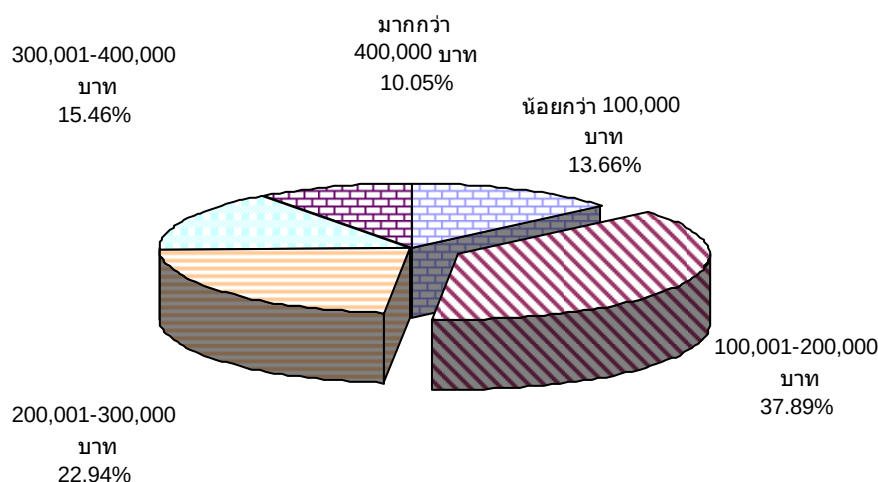
ภาพที่ 4-14 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออกจำแนกตามปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร

จากตารางที่ 4-14 และภาพที่ 4-14 พบว่า ปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร ส่วนใหญ่มีปริมาณเอกสาร 30 ฉบับ – 60 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 47.94 รองลงมา ได้แก่ น้อยกว่า 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 40.72 61 ฉบับ – 90 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 4.64 มากกว่า 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 4.38 และ 91 ฉบับ – 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 2.32 ตามลำดับ

4.2.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านมูลค่าของอากรที่ขอคืน ปรากฏผลดังตารางที่ 4-15 และภาพที่ 4-15

ตารางที่ 4-15 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามมูลค่าของอากรที่ขอคืน

มูลค่าของอากรที่ขอคืน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่า 100,000 บาท	53	13.66
100,001-200,000 บาท	147	37.89
200,001-300,000 บาท	89	22.94
300,001-400,000 บาท	60	15.46
มากกว่า 400,000 บาท	39	10.05
รวม	388	100.00

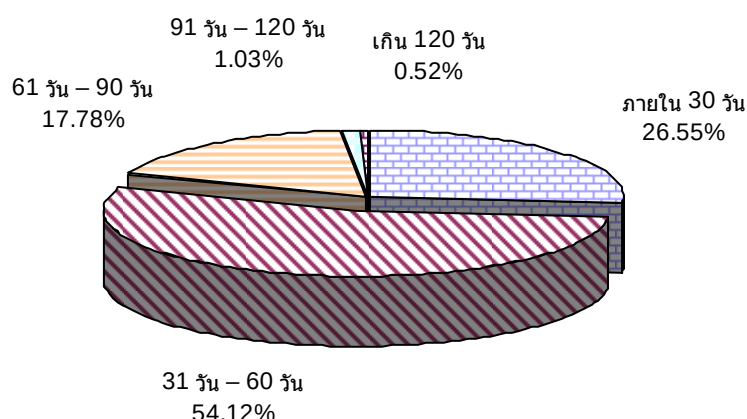
ภาพที่ 4-15 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามมูลค่าของอากรที่ซื้อคืน

จากตารางที่ 4-15 และภาพที่ 4-15 พบว่า มูลค่าของอากรที่ซื้อคืน ส่วนใหญ่มีมูลค่า 100,001-200,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.89 รองลงมา ได้แก่ มูลค่าของอากรที่ซื้อคืน 200,001-300,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.94 มูลค่าของอากรที่ซื้อคืน 300,001-400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 15.46 น้อยกว่า 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.66 และมากกว่า 400,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.05 ตามลำดับ

4.2.11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านระยะเวลาได้รับคืนเงินนับตั้งแต่นำเอกสารขอคืนอากร ปรากฏผล ดังตารางที่ 4-16 และภาพที่ 4-16

ตารางที่ 4-16 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามระยะเวลา ได้รับคืนเงินนับตั้งแต่นำเอกสารขอคืนอากร

ระยะเวลาได้รับคืนเงินนับตั้งแต่นำเอกสารขอคืนอากร	จำนวน	ร้อยละ
ภายใน 30 วัน	103	26.55
31 วัน – 60 วัน	210	54.12
61 วัน – 90 วัน	69	17.78
91 วัน – 120 วัน	4	1.03
เกิน 120 วัน	2	0.52
รวม	388	100.00

ภาพที่ 4-16 แสดงค่าร้อยละของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามระยะเวลาได้รับค้ำเงิน นับตั้งแต่ยื่นเอกสารขอค้ำเงิน

จากตารางที่ 4-16 และภาพที่ 4-16 พบว่า ระยะเวลาได้รับค้ำเงินนับตั้งแต่ยื่นเอกสารขอค้ำเงิน ส่วนใหญ่มีระยะเวลา 31 วัน – 60 วัน คิดเป็นร้อยละ 54.12 รองลงมา ได้แก่ ภายใน 30 วัน คิดเป็นร้อยละ 26.55 61 วัน – 90 วัน คิดเป็นร้อยละ 17.78 91 วัน – 120 วัน คิดเป็นร้อยละ 1.03 และเกิน 120 วัน คิดเป็นร้อยละ 0.52 ตามลำดับ

4.3 ตอนที่ 3 ปัญหาการขอค้ำเงินตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกสินค้า มีเกณฑ์ในการวิเคราะห์และแปรผลข้อมูลระดับปัญหาที่พบ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนน

- คะแนน 1 หมายถึง เป็นปัญหาน้อยที่สุด
- คะแนน 2 หมายถึง เป็นปัญหาน้อย
- คะแนน 3 หมายถึง เป็นปัญหามาก
- คะแนน 4 หมายถึง เป็นปัญหามาก
- คะแนน 5 หมายถึง เป็นปัญหามากที่สุด

การแปรผลข้อมูลระดับปัญหา

คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.49	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.50 – 2.49	หมายถึง	เป็นปัญหาน้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.50 – 3.49	หมายถึง	เป็นปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย	3.50 – 4.49	หมายถึง	เป็นปัญหามาก
คะแนนเฉลี่ย	4.50 – 5.00	หมายถึง	เป็นปัญหามากที่สุด

การนำเสนอปัญหาการคืนอาการตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกสินค้า จะนำเสนอตามวัตถุประสงค์ ซึ่งประกอบด้วย 2 วัตถุประสงค์ ดังนี้คือ

4.3.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาการขอคืนอาการตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก

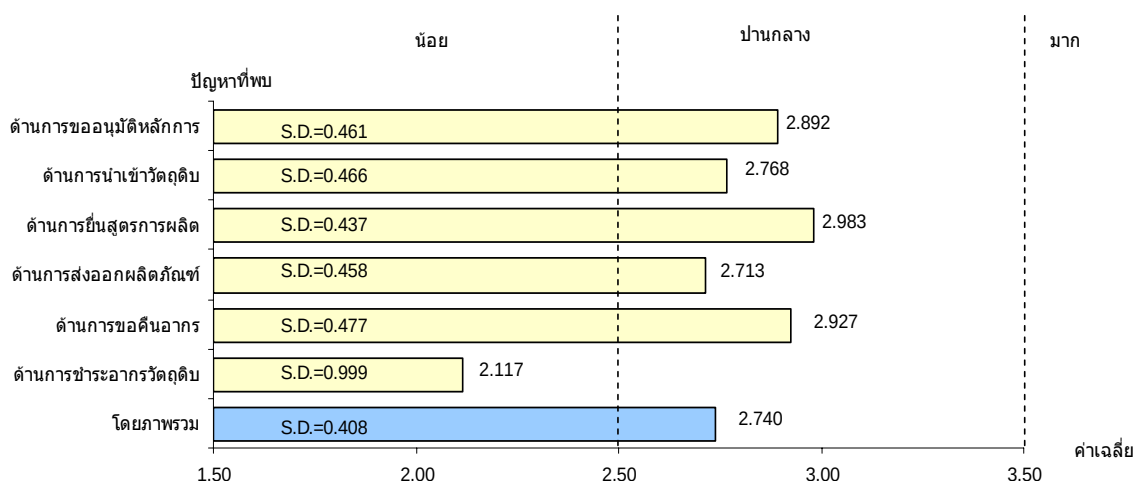
4.3.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ในการขอคืนอาการตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอาการ และการดำเนินการขอคืนอาการของธุรกิจ

4.3.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาการขอคืนอาการตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก

4.3.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการขอคืนอาการตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก โดยภาพรวม ปรากฏผลดังตารางที่ 4-17 และภาพที่ 4-17

ตารางที่ 4-17 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาภาพรวม

ปัญหาที่พบ	X	SD.
ด้านการขออนุมัติหลักการ	2.892	0.461
ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ	2.768	0.466
ด้านการยื่นสูตรการผลิต	2.983	0.437
ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์	2.713	0.458
ด้านการขอคืนอาการ	2.927	0.477
ด้านการชำระอาการของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก	2.117	0.999
ปัญหาโดยภาพรวม	2.740	0.408

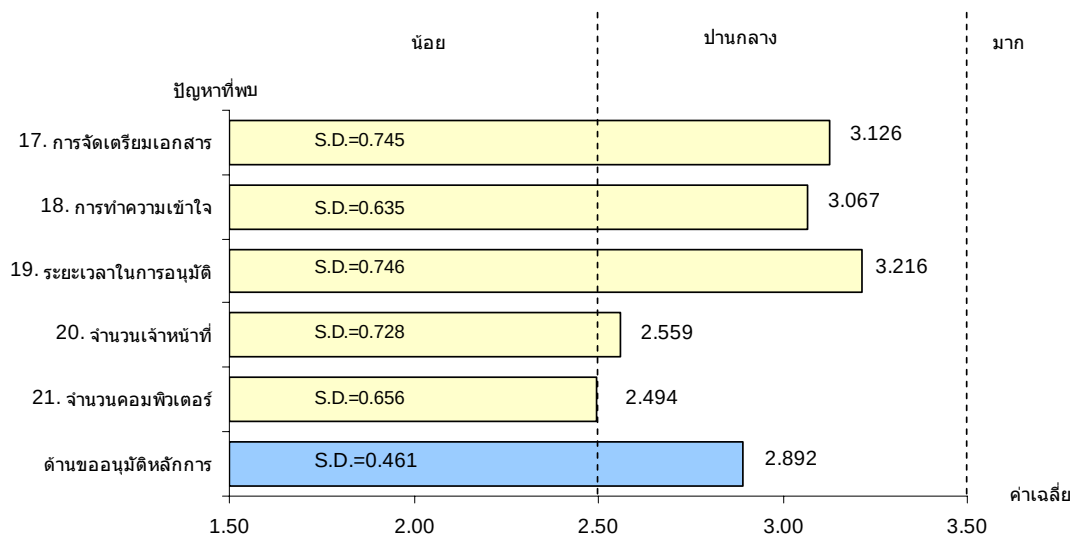
ภาพที่ 4-17 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอาการตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก โดยภาพรวม

จากตารางที่ 4-17 และภาพที่ 4-17 พบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

4.3.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการขออนุมัติหลักการ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-18 และภาพที่ 4-18

ตารางที่ 4-18 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ

ปัญหาที่พบ	X	SD.
17. การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ	3.126	0.745
18. การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร	3.067	0.635
19. ระยะเวลาในการอนุมัติหลักการ	3.216	0.746
20. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	2.559	0.728
21. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	2.494	0.656
ด้านการขออนุมัติหลักการ	2.892	0.461

ภาพที่ 4-18 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการขออนุมัติหลักการ

จากตารางที่ 4-18 และภาพที่ 4-18 พบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการขออนุมัติหลักการ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงข้อ 21 จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

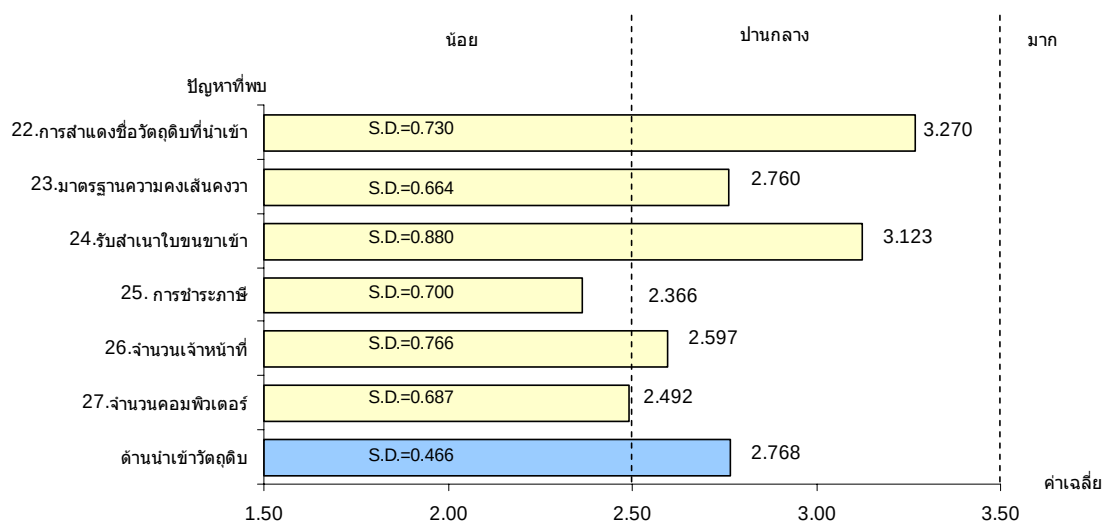
ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือจากกรมศุลกากร ปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เรียงจากมากไปหาน้อยสรุปได้ ดังนี้

ลำดับที่	ปัญหาการขออนุมัติหลักการ	ความถี่
1	การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการมีขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อน	2
2	กฎระเบียบเข้าใจยากซึ่งสวนทางกับการปฏิบัติ	1

4.3.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-19 และภาพที่ 4-19

ตารางที่ 4-19 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ

ปัญหาที่พบ	X	SD.
22. การสำแดงชื่อวัตถุดิบที่นำเข้ากับสูตรการผลิต	3.270	0.730
23. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการประเมินพิกัด	2.760	0.664
24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร	3.123	0.880
25. การชำระภาษี	2.366	0.700
26. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	2.597	0.766
27. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	2.492	0.687
ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ	2.768	0.466

ภาพที่ 4-19 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากร
ตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ

จากตารางที่ 4-19 และภาพที่ 4-19 พบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงข้อ 25 การชำระภาษี และข้อ 27 จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

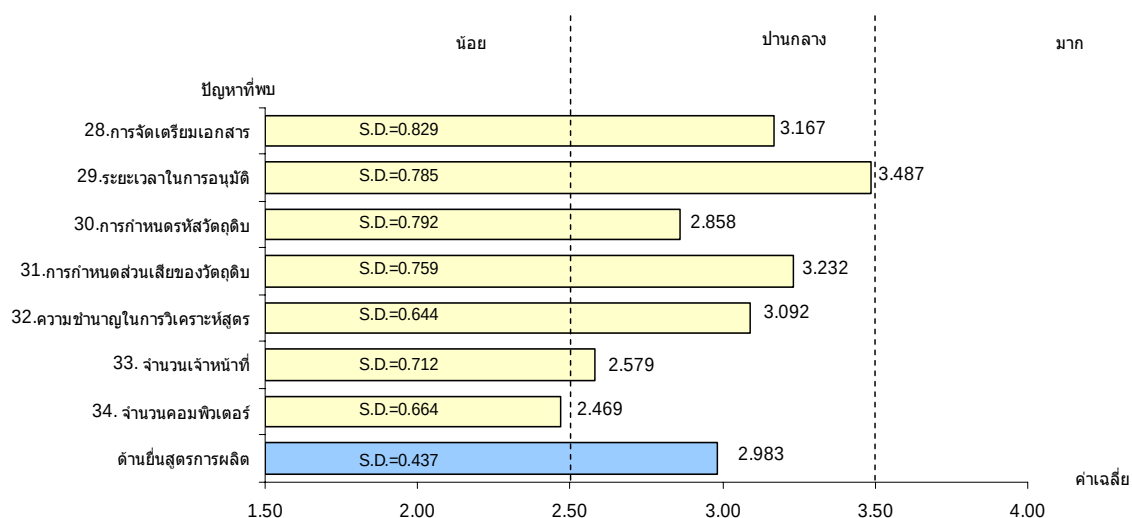
ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือจากกรมศุลกากร ปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เรียงจากมากไปหาน้อยสรุปได้ ดังนี้

ลำดับที่	ปัญหาการนำเข้าวัตถุดิบ	ความถี่
1	ข้อวัตถุที่นำเข้ามีชื่อไม่ตรงกับสูตรการผลิต	2
2	ใช้เวลานานเกิน 30 วัน	1

4.3.1.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการยื่นสูตรการผลิต ปรากฏผลดังตารางที่ 4-20 และภาพที่ 4-20

ตารางที่ 4-20 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต

ปัญหาที่พบ	X	SD.
28. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นสูตรการผลิต	3.167	0.829
29. ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยื่นสูตร	3.487	0.785
30. การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่	2.858	0.792
31. การกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่	3.232	0.759
32. ความชำนาญในการวิเคราะห์สูตรของเจ้าหน้าที่	3.092	0.644
33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	2.579	0.712
34. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	2.469	0.664
ด้านการยื่นสูตรการผลิต	2.983	0.437

ภาพที่ 4-20 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากร

ตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการยื่นสูตรการผลิต

จากตารางที่ 4-20 และภาพที่ 4-20 พบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการยื่นสูตรการผลิต อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงข้อ 34 จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

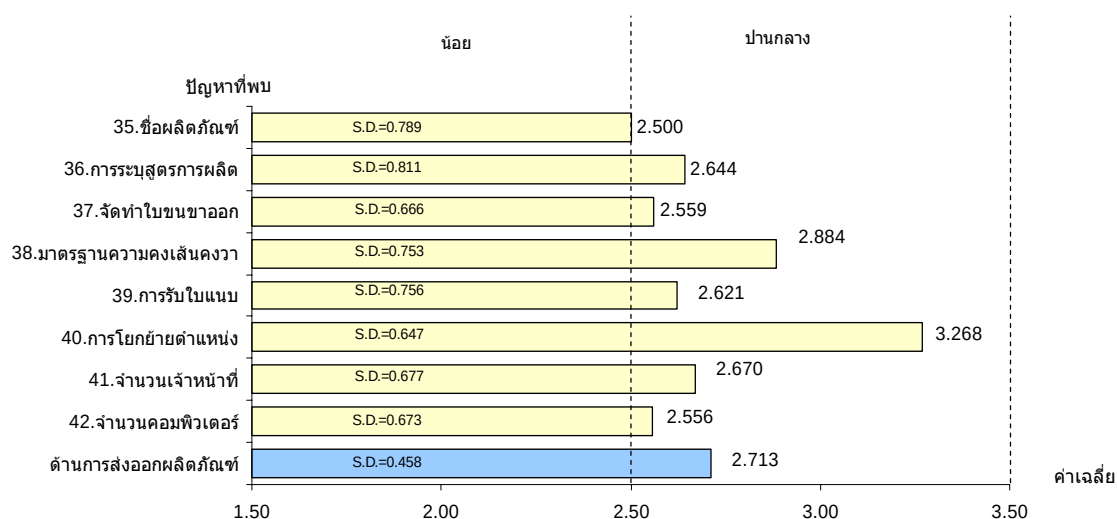
ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือจากกรมศุลกากร ปัญหาการยื่นสูตรการผลิต ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เรียงจากมากไปหาน้อยสรุปได้ ดังนี้

ลำดับที่	ปัญหาและความต้องการการยื่นสูตรการผลิต	ความถี่
1	การยื่นสูตร E- Formula ใช้เวลานาน	5
2	ใช้เวลาเกิน 30 วัน ต้องการให้พิจารณาภายใน 30 วัน	3
3	ปัญหาหลักอยู่ที่อัตราส่วนสูญเสีย คือ เจ้าหน้าที่ไม่ยอมรับอัตราส่วนสูญเสียที่เสนอไป ทั้ง ๆ ที่อัตราส่วนสูญเสียที่เกิดขึ้นจริงในกระบวนการผลิต	1
3	ความต้องการ ควรมีการพิสูจน์ว่าส่วนเสียที่ผู้นำเข้าเสียไปนั้นเป็นจริงโดยการเข้ามาดูขั้นตอนการทำงานของเครื่องจักร ไม่ควรใช้มาตรฐานสูตรของเจ้าหน้าที่	1
3	ควรมีมาตรวจสอบโรงงานในเรื่องขั้นตอนการผลิตว่าส่วนเสียของวัตถุดิบเป็นไปตามที่ผู้นำเข้าได้แจ้งไว้หรือไม่ ไม่ควรกำหนดเอาเองโดยใช้มาตรฐานที่มีอยู่ เพราะในการปฏิบัติจริงผู้นำเข้าและส่งออกได้เสียส่วนวัตถุดิบในการขึ้นเครื่องจักรครั้งแรกเป็นจำนวนมาก	1
3	ปัญหาบางครั้งเจ้าหน้าที่ขาดความชำนาญในการวิเคราะห์ทำให้เสียเวลาในการรอ	1
3	การโยกย้ายตำแหน่งงานของเจ้าหน้าที่ทำให้งานล่าช้า	1
3	จำนวนเจ้าหน้าที่มีไม่เพียงพอต่อการให้บริการ	1

4.3.1.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-21 และภาพที่ 4-21

ตารางที่ 4-21 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์

ปัญหาที่พบ	X	SD.
35. ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก	2.500	0.789
36. การระบุสูตรการผลิต	2.644	0.811
37. จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่าง ๆ ในการขอคืนอากร	2.559	0.666
38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร	2.884	0.753
39. การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร	2.621	0.756
40. การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ของจนท.กรมศุลกากร	3.268	0.647
41. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	2.670	0.677
42. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	2.556	0.673
ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์	2.713	0.458

ภาพที่ 4-21 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากร
ตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์

จากตารางที่ 4-21 และภาพที่ 4-21 พบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของ
ธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

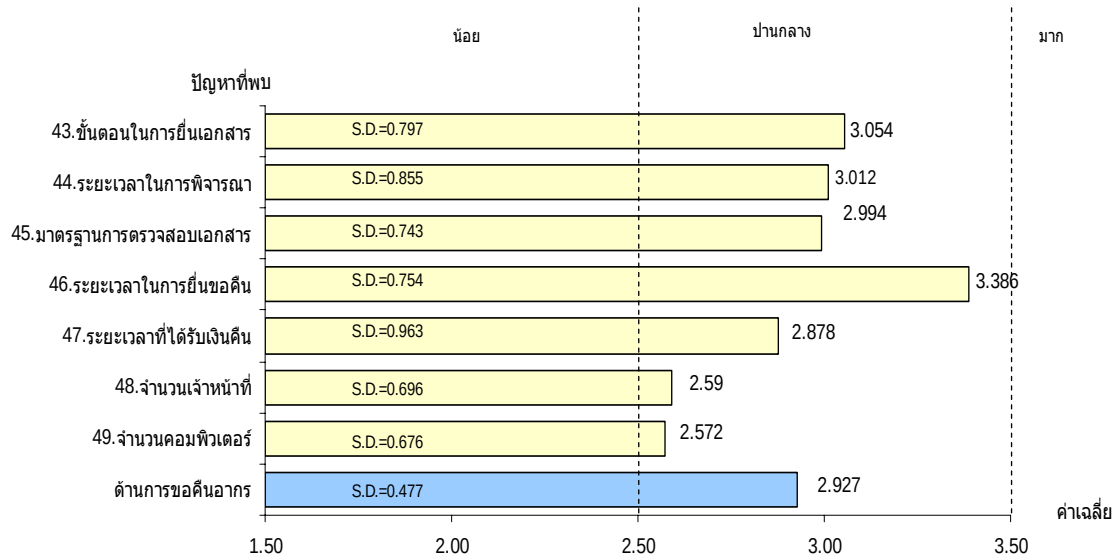
ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการ
ความช่วยเหลือจากกรมศุลกากร ปัญหาการส่งออกผลิตภัณฑ์ ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ
ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เรียงจากมากไปหาน้อยสรุปได้ ดังนี้

ลำดับที่	ปัญหาและความต้องการการส่งออกผลิตภัณฑ์	ความถี่
1	การโยกย้ายงานของเจ้าหน้าที่ควรมีการฝึกอบรม เจ้าหน้าที่ใหม่ล่วงหน้า	2
2	ต้องการให้เจ้าหน้าที่มีมาตรฐานในการตรวจ	1
3	ใช้เวลานานเกินไปกำหนดระยะเวลาภายใน 30 วัน	1
3	ทำให้งานล่าช้าลง	1
3	ต้องรอเจ้าหน้าที่มาถึงจะโอนงานให้	1
3	ควรมีเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับงาน	1
3	จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการให้บริการ	1

4.3.1.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-22 และภาพที่ 4-22

ตารางที่ 4-22 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการขอคืนอากร

ปัญหาที่พบ	X	SD.
43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่	3.054	0.797
44. ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่	3.012	0.855
45. มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของเจ้าหน้าที่	2.994	0.743
46. ระยะเวลาในการยื่นขอคืนอากรจนได้รับการแจ้งคืนอากร	3.386	0.754
47. ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากรหลังจากได้รับการแจ้งคืน	2.878	0.963
48. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	2.590	0.696
49. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	2.572	0.676
ด้านการขอคืนอากร	2.927	0.477

ภาพที่ 4-22 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากร
ตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการขอคืนอากร

จากตารางที่ 4-22 และภาพที่ 4-22 พบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการขอคืนอากร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

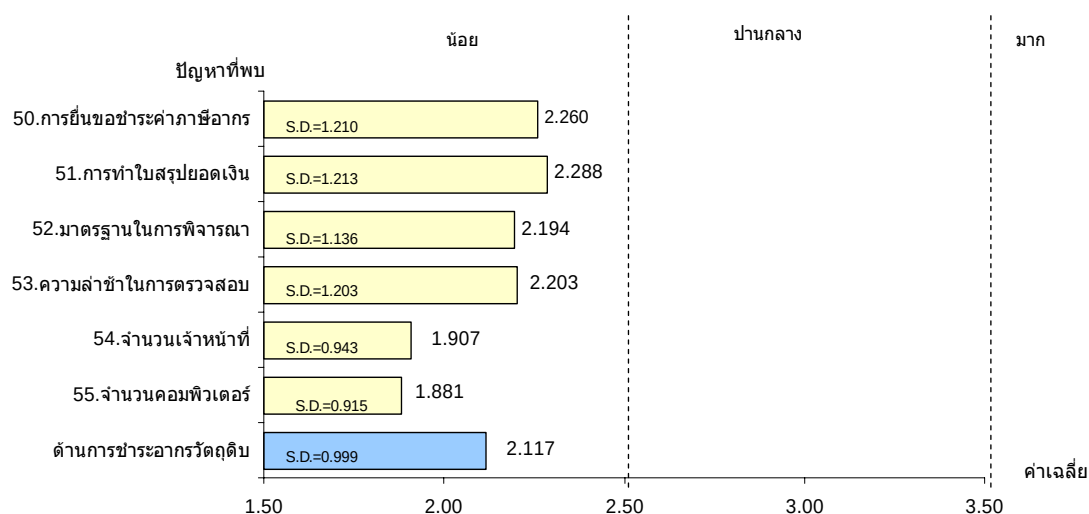
ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือจากกรมศุลกากร ด้านการขอคืนอากร ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เรียงจากมากไปหาน้อยสรุปได้ ดังนี้

ลำดับที่	ปัญหาและความต้องการขอคืนอากร	ความถี่
1	ควรทำให้ได้ตามมาตรฐานภายใน 30 วัน	4
2	เจ้าหน้าที่ใช้เวลานานในการตรวจสอบเอกสาร	3
3	จำนวนเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการให้บริการ	1

4.3.1.7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ปรากฏผลดังตารางที่ 4-23 และภาพที่ 4-23

ตารางที่ 4-23 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก

ปัญหาที่พบ	X	SD.
50. การยื่นขอชำระค่าภาษีอากรวัตถุดิบคงเหลือหลังเกิน 1 ปี	2.260	1.210
51. การทำใบสรุปยอดเงินภาษีอากรขาเข้าต้องชำระภายในเดือนที่ 13	2.288	1.213
52. มาตรฐานในการพิจารณาอัตราอากร สำหรับวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก	2.194	1.136
53. ความล่าช้าในการตรวจสอบชุดขอคืนอากรทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม	2.203	1.203
54. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	1.907	0.943
55. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	1.881	0.915
ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก	2.117	0.999

ภาพที่ 4-23 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก

จากตารางที่ 4-23 และภาพที่ 4-23 พบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก เฉลี่ยรวมด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก อยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือจากกรมศุลกากร ปัญหาการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เรียงจากมากไปหาน้อยสรุปได้ ดังนี้

ลำดับที่	ปัญหาและความต้องการการชำระอากรของวัตถุดิบฯ	ความถี่
1	ปัญหาใช้เวลานานในการตรวจสอบเอกสารส่งประเมินอากร	3
2	เวลาส่งใบขนไปประเมินตามด่านต่างๆ ทำกรุงเทพฯ จะใช้ระยะเวลานาน และบางครั้งใบแนบมีการชำระภาษีแล้ว ยังส่งใบขนต้นฉบับมาเรียกเก็บอีก	2

4.3.2 จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยในข้อที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามสภาพการดำเนินการขอคืนอากร ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกจะวิเคราะห์โดยใช้ Anova กรณีพบความแตกต่าง จะเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้ วิธี Scheffe

4.3.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก โดยภาพรวม ปรากฏผลดังตารางที่ 4-24 และภาพที่ 4-24

ตารางที่ 4-24 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาภาพรวม

ปัญหาที่พบ	F	P
ด้านการขออนุมัติหลักการ	4.321	.005*
ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ	2.275	.079
ด้านการยื่นสูตรการผลิต	5.477	.001*
ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์	6.665	.000*
ด้านการขอคืนอากร	0.683	.563
ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก	76.124	.000*
โดยภาพรวม	17.708	.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-24 พบว่า ปัญหาโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการขออนุมัติหลักการ ด้านการยื่นสูตรการผลิต ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ และด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก จึงได้ทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลดังตารางที่ 4-25

ตารางที่ 4-25 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยภาพรวม จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด
		2.62	2.70	2.94
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	2.62	-	0.08	0.32*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	2.70		-	0.24*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	2.94			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-25 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหามากกว่า การนำเข้าบางส่วนและ ส่งออกบางส่วน กับการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านขออนุมัติหลักการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-26

ตารางที่ 4-26 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านขออนุมัติหลักการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.83	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.85	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 3.03
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.83	–	0.02	0.20*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.85		–	0.18*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	3.03			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-26 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมดมีปัญหา ด้านการขออนุมัติหลักการ มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วนกับการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.3 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญปัญหา ด้านการยื่นสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-27

ตารางที่ 4-27 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.92	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.95	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 3.07
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.92	–	0.03	0.15*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.95		–	0.12*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	3.07			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-27 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมดมีปัญหา ด้านการยื่นสูตรการผลิต มากกว่า การนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน กับ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.4 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-28

ตารางที่ 4-28 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.63	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.68	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.87
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.63	–	0.05	0.24*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.68		–	0.19*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.87			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-28 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมดมีปัญหา ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน กับ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.5 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการชำระอากรของ วัตถุศุลกากรในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-29

ตารางที่ 4-29 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการชำระอากรของ วัตถุศุลกากรในส่วนที่ไม่ได้ส่งออกจำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 1.56	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.00	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.97
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	1.56	–	0.44*	1.41*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.00		–	0.97*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.97			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-29 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการชำระอากรวัตถุศุลกากรในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก มากกว่า การนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน กับ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหาด้านการชำระอากรของวัตถุศุลกากรในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน

4.3.2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญ ของปัญหาการ ขออนุมัติหลักการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-30

ตารางที่ 4-30 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร

ปัญหาที่พบ	F	P
17. การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ	6.057	0.000*
18. การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร	5.500	0.001*
19. ระยะเวลาในการอนุมัติหลักการ	1.764	0.154
20. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	6.177	0.000*
21. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	2.377	0.070
ด้านการขออนุมัติหลักการ	4.321	0.005*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-30 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ข้อ ได้แก่ ข้อ 17. การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ ข้อ 18. การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร และข้อ 20. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการจึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ด้วยวิธีของ Scheffe

4.3.2.7 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านขออนุมัติหลักการ การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกปรากฏผลดังตารางที่ 4-31

ตารางที่ 4-31 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ
การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า
และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.98	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 3.16	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 3.36
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.98	–	0.18	0.38
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	3.16		–	0.20*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	3.36			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-31 พบว่าปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาในเรื่องด้านการขออนุมัติหลักการ ข้อ 17. การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ มากกว่าการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.8 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านขออนุมัติหลักการ ข้อ 18. การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-32

ตารางที่ 4-32 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ ข้อ 18. การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน 2.93	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด 3.14	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน 3.16
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	2.93	–	0.21	0.23*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	3.14		–	0.02
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	3.16			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-32 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ ข้อ 18. การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน

4.3.2.9 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านขออนุมัติหลักการ ข้อ 20. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-33

ตารางที่ 4-33 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ
ข้อ 20. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า
และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.46	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.50	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.81
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.46	–	0.04	0.35*
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.50		–	0.31*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.81			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-33 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่
ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ ข้อ 20. จำนวน
เจ้าหน้าที่ในการให้บริการ มากกว่าการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน และนำเข้าบางส่วนและ
ส่งออกบางส่วน

4.3.2.10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญ ของปัญหา
ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากร
ปรากฏผลดังตารางที่ 4-34

ตารางที่ 4-34 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร

ปัญหาที่พบ	F	P
22. การสำแดงชื่อวัตถุดิบที่นำเข้ากับสูตรการผลิต	0.660	0.577
23. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการประเมินพิกัต	0.450	0.718
24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร	5.273	0.001*
25. การชำระภาษี	3.082	0.027*
26. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	3.633	0.013*
27. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	1.005	0.390
ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ	2.275	0.079

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-34 พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ข้อ คือ ข้อ 24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร ข้อ 25. การชำระภาษี และข้อ 26. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการจึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี Scheffe

4.3.2.11 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ข้อ 24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-35

ตารางที่ 4-35 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ข้อ 24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	X	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน 284	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด 3.21	นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน 3.25
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	2.84	–	0.37*	0.41*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	3.21		–	0.04
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	3.25			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-35 พบว่า ปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ข้อ 24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการขอคืนอากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการนำเข้า วัตถุดิบ ข้อ 24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร มากกว่าการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.12 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ข้อ 25. การชำระภาษี จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-36

ตารางที่ 4-36 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ
ข้อ 25. การชำระภาษี จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อ
การขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.28	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.43	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.49
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.28	–	0.15	0.21
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.43		–	0.06
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.49			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-36 พบว่า ปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ข้อ 25. การชำระภาษี ไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.2.13 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ
ข้อ 27. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อ
การขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-37

ตารางที่ 4-37 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ
ข้อ 27. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการ
นำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.50	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.54	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.81
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.50	–	0.04	0.31*
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.54		–	0.27
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.81			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-37 พบว่า มีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ ข้อ 27. การจำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ มากกว่านำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญ ของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-38

ตารางที่ 4-38 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร

ปัญหาที่พบ	F	P
28. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นสูตรการผลิต	17.024	0.000*
29. ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยื่นสูตร	7.618	0.000*
30. การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่	4.535	0.004*
31. การกำหนดส่วนเสียวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่	2.902	0.035*
32. ความชำนาญในการวิเคราะห์สูตรของเจ้าหน้าที่	1.107	0.346
33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	4.749	0.003*
34. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	5.634	0.001*
ด้านการยื่นสูตรการผลิต	5.477	0.001*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-38 พบว่า ปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิตโดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ ข้อ 28. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 29. ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิต ข้อ 30. การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ ข้อ 31. การกำหนดส่วนเสียวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ ข้อ 33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ และ ข้อ 34. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe ปรากฏผลดังนี้

4.3.2.15 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 28. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-39

ตารางที่ 4-39 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยีนสูตรการผลิต
ข้อ 28. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยีนสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะ
ของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.87	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 3.28	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 3.43
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.87	–	0.41*	0.56*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	3.28		–	0.15
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	3.43			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-39 พบว่า ปัญหาด้านการยีนสูตรการผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมดกับ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหาด้านการยีนสูตรการผลิต ข้อ 28. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยีนสูตรการผลิต มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน

4.3.2.16 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการยีนสูตรการผลิต
ข้อ 29. ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยีนสูตร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า
และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-40

ตารางที่ 4-40 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยีนสูตรการผลิต
ข้อ 29. ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยีนสูตร จำแนกตามลักษณะ
ของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 3.42	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 3.46	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 3.49
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	3.42	–	0.04	0.07
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	3.46		–	0.03
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	3.49			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-40 พบว่า ปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 29 ระยะเวลาในการอนุมัติสูตร ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.2.17 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 30. การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-41

ตารางที่ 4-41 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 30. การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.82	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.83	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.84
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.82	-	0.01	0.02
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.83		-	0.01
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.84			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-41 พบว่า ปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 30 การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.2.18 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 31. การกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-42

ตารางที่ 4-42 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต
ข้อ 31. การกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของ
การนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 3.16	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 3.21	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 3.24
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	3.16	–	0.05	0.08
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	3.21		–	0.03
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	3.24			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-42 พบว่า ปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 31 การกำหนดส่วนเสีย
วัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.2.19 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการยื่นสูตรการผลิต
ข้อ 33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อ
การขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-43

ตารางที่ 4-43 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต
ข้อ 33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า
และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.46	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.54	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.80
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.46	–	0.08	0.34*
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.54		–	0.26*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.80			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-43 พบว่า ปัญหาด้านการยื่นสูตร ข้อ 33 จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ มากกว่า การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน กับ การนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน

4.3.2.20 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 34. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-44

ตารางที่ 4-44 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 34. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	X	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน 2.34	นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน 2.45	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด 2.67
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	2.34	-	0.11	0.33*
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	2.45		-	0.22
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	2.67			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-44 พบว่า ปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 34 จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 1 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต ข้อ 34. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ มากกว่า การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.21 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-45

ตารางที่ 4-45 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร

ปัญหาที่พบ	F	P
35. ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก	8.321	0.000*
36. การระบุสูตรการผลิต	3.365	0.019*
37. จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่างๆ ในการขอคืนอากร	5.060	0.002*
38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร	9.655	0.000*
39. การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร	5.507	0.001*
40. การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร	2.369	0.070
41. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	2.101	0.100
42. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	1.869	0.134
ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์	6.665	0.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-45 พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 5 ข้อ คือ ข้อ 35. ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก ข้อ 36. การระบุสูตรการผลิต ข้อ 37. จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่างๆ ในการขอคืนอากร ข้อ 38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร ข้อ 39. การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร

4.3.2.22 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 35. ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-46

ตารางที่ 4-46 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
ข้อ 35. ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออก
สินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.33	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.46	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.78
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.33	–	0.13	0.45*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.46		–	0.32*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.78			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-46 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่
ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 35.
ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน และการนำเข้าทั้งหมดและ
ส่งออกบางส่วน

4.3.2.23 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
ข้อ 36. การระบุสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืน
อากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-47

ตารางที่ 4-47 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
ข้อ 36. การระบุสูตรการผลิต จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออก
สินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.55	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.67	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.69
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.55	–	0.12	0.14
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.67		–	0.02
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.69			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-47 พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน ไม่มีปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 36. การระบุงูตรการผลิต มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน และการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.24 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 37. จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่างๆ ในการขอคืนอากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-48

ตารางที่ 4-48 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 37. จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่างๆ ในการขอคืนอากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.46	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.50	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.77
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.46	–	0.04	0.31*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.50		–	0.27*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.77			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-48 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 37. จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่างๆ ในการขอคืนอากร มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วนและการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.25 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-49

ตารางที่ 4-49 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
ข้อ 38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.69	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.88	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 3.18
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.69	–	0.19	0.49*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.88		–	0.30*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	3.18			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-49 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน และนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.26 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
ข้อ 39. การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-50

ตารางที่ 4-50 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
ข้อ 39. การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่น
ขอคืนอากร จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืน
อากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 2.53	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.55	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.86
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	2.53	-	0.02	0.33*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.55		-	0.31*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.86			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-50 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่
ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ ข้อ 39. การรับ
ใบแนบ 19 ทวิหลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร มากกว่าการนำเข้าบางส่วน
และส่งออกบางส่วน และการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.27 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า เพื่อการขอคืนอากร
ปรากฏผลดังตารางที่ 4-51

ตารางที่ 4-51 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร

ปัญหาที่พบ	F	P
43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่	6.413	0.000*
44. ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่	7.917	0.000*
45. มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของเจ้าหน้าที่	8.952	0.000*
46. ระยะเวลาในการยื่นขอคืนอากรจนได้รับการแจ้งคืนอากร	1.7600	0.154
47. ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากรหลังจากได้รับการแจ้งคืน	42.471	0.000*
48. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	0.785	0.503
49. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	1.552	0.201
ด้านการขอคืนอากร	0.683	0.563

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-51 พบว่า ปัญหาด้านการขอคืนอากรไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ ข้อ 44. ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่ ข้อ 45. มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของเจ้าหน้าที่ และข้อ 47. ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากรหลังจากได้รับการแจ้งคืน

4.3.2.28 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-52

ตารางที่ 4-52 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด
		2.87	3.17	3.18
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	2.87	-	0.30*	0.31*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	3.17		-	0.01
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	3.18			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-52 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด และการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน

4.3.2.29 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการขอคืนอากร ข้อ 44. ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-53

ตารางที่ 4-53 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร

ข้อ 44. ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน
		2.81	3.08	3.18
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	2.81	–	0.27	0.37*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	3.08		–	0.10
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	3.18			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-53 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 44. ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่ มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน

4.3.2.30 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการขอคืนอากร ข้อ 45. มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของเจ้าหน้าที่ จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-54

ตารางที่ 4-54 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร

ข้อ 45. มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของเจ้าหน้าที่

จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด
		2.81	3.00	3.22
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	2.81	–	0.19	0.41*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	3.00		–	0.22
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	3.22			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-54 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 45. มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของเจ้าหน้าที่ มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน

4.3.2.31 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการขอคืนอากร ข้อ 47. ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากรหลังจากได้รับการแจ้งคืน จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-55

ตารางที่ 4-55 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 47. ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากรหลังจากได้รับการแจ้งคืน จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า	X	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด 2.17	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน 3.02	นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน 3.30
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	2.17	–	0.85*	1.13*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	3.02		–	0.28
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	3.30			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-55 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหาด้านการขอคืนอากร ข้อ 47. ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากรหลังจากได้รับการแจ้งคืน มากกว่าการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด

4.3.2.32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญปัญหาด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-56

ตารางที่ 4-56 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากรของ
วัตถุดิบ ในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออก
สินค้าเพื่อการขอคืนอากร

ปัญหาที่พบ	F	P
50. การยื่นขอชำระค่าภาษีอากรวัตถุดิบคงเหลือหลังเกิน 1 ปี	51.204	0.000*
51. การทำใบสรุปยอดเงินภาษีอากรขาเข้าต้องชำระภายในเดือนที่ 13	74.740	0.000*
52. มาตรฐานในการพิจารณาอัตราอากร สำหรับวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก	60.062	0.000*
53. ความล่าช้าในการตรวจสอบชุดขอคืนอากรของเจ้าหน้าที่ กรมศุลกากรทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม	68.262	0.000*
54. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	43.677	0.000*
55. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	43.633	0.000*
ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก	76.124	0.000*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-56 พบว่า ปัญหาด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกข้อ

4.3.2.33 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการชำระอากรของ
วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 50. การยื่นขอชำระค่าภาษีอากรวัตถุดิบคงเหลือหลังเกิน 1 ปี
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-57

ตารางที่ 4-57 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากรของ
วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 50. การยื่นขอชำระค่าภาษีอากรวัตถุดิบ
คงเหลือหลังเกิน 1 ปี จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้า
เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 1.72	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.04	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 3.18
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	1.72	-	0.32	1.46*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.04		-	1.14*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	3.18			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-57 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด มีปัญหาด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 50. การยื่นขอชำระค่าภาษีอากรวัตถุดิบคงเหลือหลังเกิน 1 ปี มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน และการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.34 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 51. การทำใบสรุปยอดเงินภาษีอากรขาเข้าต้องชำระภายในเดือนที่ 13 จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-58

ตารางที่ 4-58 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 51. การทำใบสรุปยอดเงินภาษีอากรขาเข้าต้องชำระภายในเดือนที่ 13 จำแนกตามลักษณะของการนำเข้า และส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า		นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด
	X	1.64	2.09	3.37
นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน	1.64	-	0.45*	1.73*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน	2.09		-	1.28*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด	3.37			-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-58 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่ ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหาด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 51. การทำใบสรุปยอดเงินภาษีอากรขาเข้าต้องชำระภายในเดือนที่ 13 มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน และการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.35 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 52. มาตรฐานในการพิจารณาอัตราอากร สำหรับวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-59

ตารางที่ 4-59 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากรของ
 วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 52. มาตรฐานในการพิจารณาอัตราอากร
 สำหรับวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า
 เพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 1.58	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.07	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.99
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	1.58	–	0.49*	1.41*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.07		–	0.92*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.99			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-59 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่
 ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหา
 ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 52. มาตรฐานในการพิจารณาอัตราอากร
 สำหรับวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน และการนำเข้าทั้งหมด
 และส่งออกบางส่วน

4.3.2.36 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการชำระอากรของ
 วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 53. ความล่าช้าในการตรวจสอบชุดขอคืนอากรของเจ้าหน้าที่
 กรมศุลกากรทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อ
 การขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-60

ตารางที่ 4-60 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากรของ
วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 53. ความล่าช้าในการตรวจสอบชุดขอคืนอากร
ของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม จำแนกตามลักษณะของการ
นำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 1.54	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 2.11	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 3.17
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	1.54	–	0.57*	1.63*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	2.11		–	1.06*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	3.17			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-60 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่
ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหา
ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 53. ความล่าช้าในการตรวจสอบชุดขอคืน
อากรของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออก
บางส่วน และการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.37 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการชำระอากรของ
วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 54. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะของ
การนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-61

ตารางที่ 4-61 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากรของ
วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 54. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 1.46	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 1.85	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.57
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	1.46	–	0.39*	1.11*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	1.85		–	0.72*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.57			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-61 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่
ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหาด้าน
การชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 54. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ
มากกว่าการ นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน และนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

4.3.2.38 ผลการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากรของ
วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 55. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ จำแนกตามลักษณะ
ของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปรากฏผลดังตารางที่ 4-62

ตารางที่ 4-62 แสดงค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากรของ
วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 55. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ
จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นรายคู่

ลักษณะของการนำเข้าและ ส่งออกสินค้า	X	นำเข้าบางส่วน และส่งออก บางส่วน 1.44	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก บางส่วน 1.84	นำเข้าทั้งหมด และส่งออก ทั้งหมด 2.52
นำเข้าบางส่วนและส่งออก บางส่วน	1.44	–	0.40*	1.08*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก บางส่วน	1.84		–	0.68*
นำเข้าทั้งหมดและส่งออก ทั้งหมด	2.52			–

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-62 พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 คู่
ได้แก่ การนำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด และการนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน มีปัญหา
ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ข้อ 55. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ
มากกว่าการนำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน และนำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาการขอคืนอากรตาม
มาตรา 19 ทวิ โดยภาพรวมจำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ

4.3.2.39 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจ
นำเข้าและส่งออก ปรากฏผลดังตารางที่ 4-63

ตารางที่ 4-63 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัญหาภาพรวม

ปัญหาที่พบ	t	P
ด้านการขออนุมัติหลักการ	.724	.470
ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ	1.074	.283
ด้านการยื่นสูตรการผลิต	1.108	.269
ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์	1.883	.060
ด้านการขอคืนอากร	-0.024	.981
ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก	1.082	.280
โดยภาพรวม	1.342	.180

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-63 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยภาพรวม จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ พบว่า ปัญหาโดยภาพรวมไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.3.2.40 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการขออนุมัติหลักการ จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-64

ตารางที่ 4-64 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการ
จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ

ปัญหาที่พบ	t	P
17. การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ	2.940	.003*
18. การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร	0.280	.780
19. ระยะเวลาในการอนุมัติหลักการ	-1.489	.137
20. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	1.118	.264
21. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	-.579	.563
ด้านการขออนุมัติหลักการ	0.724	0.470

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-64 พบว่า ปัญหาด้านการขออนุมัติหลักการไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 17. การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ

4.3.2.41 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-65

ตารางที่ 4-65 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการนำเข้าวัตถุดิบ
จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ

ปัญหาที่พบ	t	P
22. การสำแดงชื่อวัตถุดิบที่นำเข้ากับสูตรการผลิต	-0.925	0.355
23. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการประเมินพิกัต	0.166	0.868
24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร	0.946	0.345
25. การชำระภาษี	0.994	0.321
26. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	2.832	0.005*
27. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	-0.154	0.877
ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ	1.154	0.283

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-65 พบว่า ปัญหาโดยภาพรวมด้านการนำเข้าวัตถุดิบไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 26. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ

4.3.2.42 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-66

ตารางที่ 4-66 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิต
จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ

ปัญหาที่พบ	t	P
28. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นสูตรการผลิต	1.059	0.290
29. ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยื่นสูตร	0.090	0.929
30. การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่	1.843	0.066
31. การกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่	-1.676	0.095
32. ความชำนาญในการวิเคราะห์สูตรของเจ้าหน้าที่	-0.326	0.744
33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	2.425	0.016*
34. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	1.132	0.259
ด้านการยื่นสูตรการผลิต	1.228	0.269

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-66 พบว่า ปัญหาด้านการยื่นสูตรการผลิตไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ

4.3.2.43 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-67

ตารางที่ 4-67 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์
จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ

ปัญหาที่พบ	t	P
35. ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก	3.256	0.001*
36. การระบุสูตรการผลิต	1.148	0.252
37. จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่างๆ ในการขอคืนอากร	0.665	0.506
38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร	2.418	0.016*
39. การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร	2.883	0.004*

ตารางที่ 4-67 (ต่อ)

ปัญหาที่พบ	t	P
40. การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร	-2.945	0.003*
41. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	1.534	0.126
42. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	-0.221	0.825
ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์	1.883	0.060

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-67 พบว่า ปัญหาด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ คือ ข้อ 35. ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก ข้อ 38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบ ข้อ 39. การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร และข้อ 40. การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร

4.3.2.44 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-68

ตารางที่ 4-68 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการขอคืนอากร
จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ

ปัญหาที่พบ	t	P
43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่	2.424	0.016*
44. ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่	0.858	0.391
45. มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของเจ้าหน้าที่	1.405	0.161
46. ระยะเวลาในการยื่นขอคืนอากรจนได้รับการแจ้งคืนอากร	-1.495	0.136
47. ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากรหลังจากได้รับการแจ้งคืน	-3.378	0.001*
48. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	0.357	0.721
49. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	0.459	0.646
ด้านการขอคืนอากร	0.001	0.981

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-68 พบว่า ปัญหาด้านการขอคืนอากรไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ และข้อ 47. ระยะเวลาในการยื่นขอคืนอากรจนได้รับการแจ้งคืนอากร

4.3.2.45 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ ปรากฏผลดังตารางที่ 4-69

ตารางที่ 4-69 แสดงการเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหาด้านการชำระอากรของ วัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก จำแนกตามวิธีการขอคืนอากรของธุรกิจ

ปัญหาที่พบ	t	P
50. การยื่นขอชำระค่าภาษีอากรวัตถุดิบคงเหลือหลังเกิน 1 ปี	0.654	0.514
51. การทำใบสรุปยอดเงินภาษีอากรขาเข้าต้องชำระภายในเดือนที่ 13	1.538	0.125
52. มาตรฐานในการพิจารณาอัตราอากร สำหรับวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก	1.782	0.075
53. ความล่าช้าในการตรวจสอบชุดขอคืนอากรของเจ้าหน้าที่กรม ศุลกากรทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม	0.318	0.750
54. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	0.747	0.455
55. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	0.789	0.431
ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก	1.171	0.280

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4-69 พบว่า ปัญหาด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ ส่งออก ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

4.4.1 ควรปรับปรุงเวลาในการยื่นเอกสารขอคืน

4.4.2 การประสานงานของเจ้าหน้าที่แต่ละฝ่ายควรมีความรวดเร็วมากกว่าที่เป็นอยู่เวลานี้

4.4.3 เจ้าหน้าที่ต่างหน่วยงานควรทำงานประสานกันมากขึ้น

4.4.4 ปัจจุบันทางบริษัทฯ ยังจัดชุดขอคืนไม่ได้ เนื่องจากสูตรการผลิตที่ยื่นไว้กับกรมศุลกากร ยังไม่อนุมัติ ซึ่งถ้าสูตรการผลิตไม่อนุมัติก็ไม่สามารถทำชุดขอคืนได้ ซึ่งบางบริษัท ที่วางค้าประกันไว้ ชุดขอคืนภาษีไม่ได้ ต้องมานั่งจ่ายดอกเบี้ยธนาคารทุกเดือน ทำให้เสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออกในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก
2. เพื่อศึกษาปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก
3. เพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือ ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก

4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความสำคัญของปัญหา ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามสภาพการดำเนินการขอคืนอากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ ผู้รับผิดชอบในการทำหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล จำนวน 12,500 ราย ข้อมูลสำรวจจากสำนักพัฒนาเทคโนโลยี กรมศุลกากร (2547) กลุ่มตัวอย่างคือ เจ้าหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ จำนวน 388 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 3 ปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire)

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ส่งผ่าน E-Mail ถึงประชากรที่ใช้ในการวิจัย และเก็บแบบสอบถามโดยผ่านตัวแทนออกของ ผลปรากฏว่าสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ทั้งสิ้น 388 ราย จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้อ้างอิงทางสถิติ โดยข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนข้อมูลสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ใช้วิธีหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ และข้อมูลปัญหาในการขอคืน

อาการตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตรา ส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D) และข้อมูลเปรียบเทียบระดับของปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ จำแนกตามสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ใช้ความแปรปรวนทางเดียว ANOVA กรณีพบความแตกต่าง จะเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วย Scheffe ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open-Ended Questionnaire) ใช้วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปเป็นค่าความถี่ (Frequency) และเรียงลำดับข้อมูล ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติทั้งหมด ใช้โปรแกรม SPSS

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 25-35 ปี มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีตำแหน่งงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายนำเข้าและส่งออก มีประสบการณ์ 3-6 ปี

5.1.2 จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้า ส่วนใหญ่มีการนำเข้าภาษีบางส่วนและส่งออกบางส่วน การดำเนินการขอคืนอากร ใช้บริการตัวแทนออกของ มีการชำระอากรในการนำเข้าโดยเงินสด การส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรเป็นการส่งออกโดยตรง ส่วนใหญ่ใช้สูตรการผลิตของตนเอง การส่งออกทางเรือในท่าเรือมากกว่า 3 ท่า ส่วนใหญ่มีระยะเวลาที่ได้รับเอกสารการส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร ระหว่าง 30 วัน-60 วัน ความถี่ในการขอคืนอากรเป็นแบบนานๆ ยื่นชุดครั้ง ปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากร 30 ฉบับ-60 ฉบับ มีมูลค่าของอากรที่ขอคืน ส่วนใหญ่ที่ 100,001-200,000 บาท และระยะเวลาได้รับคืนเงินนับตั้งแต่นำเอกสารขอคืนอากร 31 วัน-60 วัน

5.1.3 จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 เพื่อศึกษาปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการขอคืนอากร ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ส่วนใหญ่ปัญหาการขอคืนอากรอยู่ในระดับปานกลาง มีเพียงด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก มีปัญหาในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาในระดับน้อยทุกข้อ

5.1.4 จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 3 เพื่อศึกษาความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ผลการวิจัยพบว่า การรับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร อยากให้ได้รับภายใน 15 วัน ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยื่นสูตร ต้องการให้พิจารณาภายใน 30 วัน พร้อมทั้งอนุมัติการกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ ควรมีการพิสูจน์ว่าส่วนเสียที่ผู้นำเข้าเสียไปนั้นเป็นจริงโดยการเข้ามาดูขั้นตอนการทำงานของเครื่องจักร ไม่ควรใช้มาตรฐานสูตรของเจ้าหน้าที่ และควรมีมาตรวจสอบโรงงานในเรื่องขั้นตอนการผลิตว่า ส่วนเสียของวัตถุดิบเป็นไปตามที่ผู้นำเข้าได้แจ้งไว้หรือไม่ ไม่ควรกำหนดเอาเองโดยใช้มาตรฐานที่มีอยู่ เพราะในการปฏิบัติจริงผู้นำเข้าและส่งออก

ได้เสียส่วนวัตถุดิบในการขึ้นเครื่องจักรครั้งแรกเป็นจำนวนมาก อยากให้เจ้าหน้าที่มีมาตรฐานความคงเส้นคงวาในการตรวจสอบเอกสารของเจ้าหน้าที่ ควรมีเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมกับงานระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่ควรทำให้ได้ตามมาตรฐานภายใน 30 วัน สำหรับความล่าช้าในการตรวจสอบชุดขอคืนอากรของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร ทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม ดังนั้นควรใช้เวลาในการพิจารณาตรวจสอบให้เร็ว

5.1.5 จากวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 4 เพื่อเปรียบเทียบความระดับความสำคัญของปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามสภาพการดำเนินการขอคืนอากร ผลการวิจัยพบว่า

5.1.5.1 ปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากร ปัญหาโดยภาพรวมพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ขออนุมัติหลักการ การยื่นสูตรการผลิต การส่งออกผลิตภัณฑ์ การชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการขออนุมัติหลักการ คือ การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร และจำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ สำหรับด้านการนำเข้าวัตถุดิบ คือ รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร การชำระภาษี จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ด้านการยื่นสูตรการผลิต คือ การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นสูตรการผลิต ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยื่นสูตร การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ การกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ และจำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ สำหรับด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ คือ ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก การระบุสูตรการผลิต จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่างๆ ในการขอคืนอากร มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบเอกสาร การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออก เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร ด้านการขอคืนอากร คือ ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่ มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของเจ้าหน้าที่ ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากร หลังจากได้รับการแจ้งคืน ด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก คือ การยื่นขอชำระค่าภาษีอากรวัตถุดิบคงเหลือหลังเกิน 1 ปี การทำใบสรุปยอดเงินภาษีอากรขาเข้าต้องชำระภายในเดือนที่ 13 มาตรฐานในการพิจารณาอัตราอากรสำหรับวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่งออก ความล่าช้าในการตรวจสอบชุดขอคืนอากรของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร ทำให้ต้องเสียเงินเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ และจำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ

5.1.5.2 ปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก จำแนกตามการดำเนินการขอคืนอากรของธุรกิจ ปัญหาโดยภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านการขออนุมัติหลักการ คือ การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติ

หลักการ ด้านการนำเข้าวัตถุดิบ คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ด้านการยื่นสูตรการผลิต คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ คือ ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกมาตราฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ ในการตรวจสอบเอกสาร การรับใบแนบ 19 ทวิ หลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร และการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรมศุลกากร ด้านการขอคืนอากร คือ ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลกากรหลังจากได้รับการแจ้งคืน

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล อภิปรายผล ได้ดังนี้

5.2.1 จากผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกมีสภาพการดำเนินการเหมือนกับธุรกิจการนำเข้า และธุรกิจการส่งออกทั่วๆ ไป และมีการดำเนินการในส่วนของการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ตามที่พระราชบัญญัติศุลกากร ได้กำหนดไว้ทุกขั้นตอน ซึ่งในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจการนำเข้าและส่งออก อาจจะมีวิธีการที่แตกต่างกันตามสถานประกอบการจะดำเนินการ และอาจจะมีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่กรมศุลกากรกำหนด จึงทำให้ประสบกับปัญหาเกี่ยวกับการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ดังนั้น ถ้าหากผู้รับผิดชอบในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ มีการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ที่กรมศุลกากรกำหนดไว้ ก็จะทำให้การขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เป็นไปตามกฎระเบียบที่กรมศุลกากรกำหนด และถ้าหากไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนต่างๆ ก็จะทำให้ไม่ได้รับการพิจารณาอนุมัติหลักการ ตลอดจนขั้นตอนต่างๆ สำหรับส่วนกรมศุลกากร ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับภาษีนำเข้า และภาษีส่งออก ก็ควรที่จะมีการปรับปรุงรูปแบบในการให้บริการ คือ การให้บริการเชิงรุก มีความถูกต้อง รวดเร็ว ทันใจแก่ผู้รับบริการ ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความประทับใจให้แก่ผู้มารับบริการ และที่สำคัญควรมีประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและส่งออก มีการดำเนินการขอคืนอากรมาตรา 19 ทวิ ตามขั้นตอนที่กรมศุลกากรกำหนด

5.2.2 จากผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก มีปัญหาในระดับน้อย ดังนั้น ถึงแม้ว่าการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ จะพบว่าปัญหาโดยรวมของการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ จะมีปัญหามานกลาง หรือปัญหาน้อยก็ตาม กรมศุลกากรเป็นหน่วยงานที่มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีอากร จากของที่นำเข้ามาในประเทศ และส่งออกต่างประเทศ โดยมุ่งเน้นที่จะพัฒนาส่งเสริมด้านการค้าระหว่างประเทศและการส่งออกของประเทศไทย ควรดำเนินจัดทำแนวทางการแก้ไข ปรับปรุง งานด้านการเก็บภาษีนำเข้า และภาษีส่งออก ตลอดจนมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้เหมาะสมกับงาน และยังเป็นลดความขัดแย้ง

ระหว่างเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการกับผู้มารับบริการ และจะช่วยให้การดำเนินการขอคืนอากรตาม มาตรา 19 ทวิ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และจะเป็นการสร้างความประทับใจให้กับผู้มารับบริการ ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ การศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับ อุทัยวรรณ (2546 : 70-72) ได้ศึกษาปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ของกลุ่ม อุตสาหกรรมเครื่องนุ่มห่มและอุตสาหกรรมพลาสติก และยาง พบว่า ปัญหาในการขอคืนอากร ตามมาตรา 19 ทวิ ภาวรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยแยกเป็นปัญหาต่างๆ ได้แก่ ปัญหาในการ ขออนุมัติหลักการ คือ เจ้าหน้าที่ในส่วนการขออนุมัติหลักการมีการใช้ระบบสารสนเทศไม่เพียงพอ ต่อการให้บริการ ผู้รับบริการไม่เข้าใจในการกรอกรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ ปัญหาในการนำเข้า วัตถุดิบ คือ การสำแดงชื่อวัตถุดิบที่นำเข้าไม่ตรงกับสูตรการผลิตที่ให้ไว้กับกรมศุลกากร ปัญหา ในการผลิต คือ กิจการไม่สามารถใช้วัตถุดิบที่นำเข้ามาเพื่อผลิตให้เสร็จภายใน 1 ปี ตามที่ กรมศุลกากรกำหนด และกิจการไม่สามารถควบคุมสัดส่วนการผลิตให้ตรงกับสูตรการผลิต ที่ให้กับกรมศุลกากร ปัญหาในการยื่นสูตรการผลิต คือ การพิจารณาตรวจสอบสูตรการผลิต ที่กิจการยื่นเพื่อการขอคืนอากรใช้ระยะเวลานาน ปัญหาในการส่งออกสินค้า คือ การระบายละเอียด ผลิตภัณฑ์ในเอกสารส่งออกไม่ตรงตามที่ยื่นไว้กับกรมศุลกากร และการระบุเลขที่สูตรการผลิต ในเอกสารส่งออกไม่ตรงตามที่ยื่นไว้กับกรมศุลกากร และปัญหาในการขอคืนอากรนำเข้า คือ เจ้าหน้าที่ในส่วนการขอคืนอากรนำเข้ามีจำนวนไม่เพียงพอต่อการให้บริการ

5.2.3 ความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้า และส่งออก จากสภาพการดำเนินการ และปัญหาที่ธุรกิจนำเข้าและส่งออกประสบปัญหา เกิดจาก ความไม่เข้าใจของผู้ที่รับผิดชอบในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบ ขั้นตอนในการดำเนินการขอคืนอากร 19 ทวิ มีขั้นตอนที่หลากหลาย หากมีการลดขั้นตอนต่างๆ ลงก็จะทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่มีความกระชับมากยิ่งขึ้น และ ผู้มารับบริการก็จะมีความพึงพอใจต่อการให้บริการ สำหรับความต้องการความช่วยเหลือในการ ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ นั้น เจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออกต้องความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ได้แก่ การรับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากรอยากได้รับภายใน 15 วัน ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยื่นสูตร ต้องการให้พิจารณาภายใน 30 วัน พร้อมทั้ง อนุมัติ การกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่ ควรมีการพิสูจน์ว่าส่วนเสียที่ผู้นำเข้าเสียไป นั้นเป็นจริง โดยการเข้ามาดูขั้นตอนการทำงานของเครื่องจักร ไม่ควรใช้มาตรฐานสูตรของเจ้าหน้าที่ และควรมีมาตรการตรวจสอบโรงงานในเรื่องขั้นตอนการผลิตว่า ส่วนเสียของวัตถุดิบเป็นไปตามที่ผู้นำเข้า ได้แจ้งไว้หรือไม่ ไม่ควรกำหนดเอาเองโดยใช้มาตรฐานที่มีอยู่ เพราะในการปฏิบัติจริงผู้นำเข้าและ ส่งออกได้เสียส่วนวัตถุดิบในการขึ้นเครื่องจักรครั้งแรกเป็นจำนวนมาก อยากให้เจ้าหน้าที่มีมาตรฐาน ความคงเส้นคงวาในการตรวจสอบเอกสารของเจ้าหน้าที่ ควรมีเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับงาน ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่ ควรทำให้ได้ตามมาตรฐานภายใน 30 วัน ความต้องการความช่วยเหลือในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ที่กล่าวมานี้เป็นความต้องการ

ที่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและ ส่งออกประสบปัญหาและต้องการความช่วยเหลือ ซึ่งธุรกิจนำเข้าและส่งออกมีความต้องการที่เหมือนกัน ดังนั้น กรมศุลกากรควรมีการแก้ไขและปรับปรุง ขั้นตอนต่างๆ ของการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ให้ลดลงหรือกระชับมากขึ้น และการให้บริการของเจ้าหน้าที่ในขั้นตอนต่างๆ ควรมีการพัฒนาด้วย เพราะจะทำให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบงานในขั้นตอนต่างๆ มีความเข้าใจงานของตนเอง และสามารถให้คำชี้แจง คำแนะนำ และข้อมูลรายละเอียดต่างๆ แก่ผู้มารับบริการได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม และที่สำคัญควรมีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการให้บริการต่างๆ แก่ผู้มารับบริการ โดยเฉพาะการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ โดยการจัดทำเป็นเอกสาร เผยแพร่ความรู้ เช่น โปสเตอร์ แผ่นพับ ใบปลิว คู่มือให้ความรู้ ตลอดจนการจัดประชุม/สัมมนา ในการให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ให้แก่เจ้าหน้าที่ภายในกรมศุลกากร และผู้ที่รับผิดชอบการขอยื่นคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจอันดี ต่อผู้ที่รับผิดชอบในการทำหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของกรมศุลกากร และธุรกิจนำเข้าและส่งออก

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาและความต้องการของธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออก ซึ่งในที่นี้จะแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ ข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.3.1.1 ปัญหาการขออนุมัติหลักการที่ธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออก ประสบปัญหา คือ การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ กฎระเบียบมีความเข้าใจยาก ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรมีการปรับปรุงในเรื่องของการทำความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและส่งออก และควรมีการลดขั้นตอนในการให้บริการเกี่ยวกับการขออนุมัติหลักการ

5.3.1.2 ปัญหาการนำเข้าวัตถุดิบที่ธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออก ประสบปัญหา คือ วัตถุดิบที่นำเข้ามักบางส่วนไม่ตรงตามสูตรการผลิต 100% และปัญหาใช้เวลานานเกินกว่า 30 วัน ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการปรับปรุงในเรื่องของการทำความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและส่งออกเกี่ยวกับการนำเข้าวัตถุดิบที่นำเข้า เพราะถ้าหากนำวัตถุดิบไม่ตรงตามกับที่แจ้งก็ไม่สามารถที่จะนำเข้าได้ รวมไปถึงสูตรการผลิตว่าเมื่อธุรกิจนำเข้าได้แจ้งชื่อสูตรไว้อย่างไร และมีการนำเข้าไม่ตรงกับชื่อสูตรที่แจ้งไว้ ก็จะทำให้เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบมีการใช้เวลาในการพิจารณานาน มีผลทำให้ไม่สามารถขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ได้ซึ่งจะทำให้ส่งผลเสียหายแก่ธุรกิจนำเข้าและส่งออกในการขอคืนต้นทุนการผลิต และขาดเงินทุนหมุนเวียน

5.3.1.3 ปัญหาการยื่นสูตรการผลิตของธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออก ประสบปัญหา คือ การยื่นสูตร E- Formula ใช้เวลานาน สูตรไม่อนุมัติ และปัญหาอัตราส่วนสูญเสีย ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการชี้แจงรายละเอียด และทำความเข้าใจให้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและส่งออกเกี่ยวกับการยื่นสูตรการผลิต เพราะถ้าหากมีการยื่นสูตรการผลิตตรงกับรายละเอียดที่ธุรกิจนำเข้าและส่งออกแจ้งเอาไว้ ก็จะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจได้รับการดำเนินการตามระยะเวลาที่กรมศุลกากรกำหนด แต่ถ้าหากไม่ได้ยื่นสูตรการผลิตตรงกับเอกสารที่ส่งให้ กรมศุลกากรก็จะทำให้ผู้ประกอบการธุรกิจการนำเข้าและส่งออก ประสบปัญหากับการไม่ได้รับการพิจารณาการยื่นสูตรการผลิต หรือได้รับการพิจารณาที่ต้องใช้เวลานาน

5.3.1.4 ปัญหาการส่งออกผลิตภัณฑ์ของธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออก ประสบปัญหา คือ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในการให้บริการ ด้านการส่งออกผลิตภัณฑ์ของธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออก บางคนไม่มีมาตรฐาน เจ้าหน้าที่ที่มีการโยกย้ายงาน ปัญหาในการให้บริการนาน ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการให้บริการส่งออกผลิตภัณฑ์ของธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออก ควรจะมีการจัดเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมกับงาน และควรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับงาน เพราะจะช่วยให้การทำงานรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

5.3.1.5 ปัญหาการขอคืนอากรของธุรกิจนำเข้าและธุรกิจส่งออก ประสบปัญหา คือ ใช้เวลาในการขอคืนอากรนาน เอกสารมีความผิดพลาดเล็กน้อยแต่เจ้าหน้าที่ใช้เวลาในการแก้ไขนาน และเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการมีน้อยไม่เหมาะสมกับปริมาณงาน ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอกับงาน เพราะจะช่วยลดปัญหาเกี่ยวกับการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิได้

5.3.1.6 ปัญหาการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก ประสบปัญหา คือ ใช้เวลานานในการตรวจสอบเอกสารส่งประเมินอากรนาน และการคิดคำนวณยอดอากรผิด ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบ ควรมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถให้เหมาะสมกับงาน มาดำเนินการด้านการชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก เพราะจะช่วยให้การทำงานรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาการคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของกรมศุลกากร ในทัศนคติของผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและส่งออก

5.3.2.2 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการลดขั้นตอนในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ในทัศนคติของกรมศุลกากร

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมศุลกากร. “นโยบายและงานของกระทรวงการคลัง.” วารสารศุลกากร. 6 (มีนาคม-เมษายน, 2537) : 31-43.

_____. หนังสือที่ระลึกประจำปี 2549 กรมศุลกากร. กรุงเทพมหานคร : กรมศุลกากร, 2549.

กรมส่งเสริมการส่งออก. คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค่าน้ำภาษีและการส่งเสริมการส่งออก. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2548.

กฤติกา เรืองดิษฐ์. การค่าน้ำภาษีตามมาตรา 19 ทวิ แห่ง พ.ร.บ. ศุลกากรกับการลดอุปสรรคการส่งออก. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ ภาควิชานิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2543.

กองค่าน้ำภาษีและส่งเสริมการส่งออก. คู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการค่าน้ำภาษีและส่งเสริมการส่งออก. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์ พริ้นติ้ง กรุ๊ป จำกัด, 2531.

ประจักษ์ จันทน์ทิม. แนวทางปรับปรุงแก้ไขกฎหมายศุลกากร เพื่อส่งเสริมการส่งออก : ศึกษากรณีการค่าน้ำภาษีของสินค้าที่ผลิตเพื่อส่งออก. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2539.

ประพันธ์ เนตรนพรัตน์. คำบรรยายกฎหมายศุลกากร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สามเจริญพานิช, 2522.

มานิต สังขพันธ์. การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการค่าน้ำภาษีตามมาตรา 19 ทวิ ระหว่างระบบวางประกันลอยกับระบบการใช้หนังสือธนาคารค้ำประกัน หรือการชำระเป็นเงินสด. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545.

รายงานการประชุมกรมศุลกากรกับคณะทำงานแก้ไขปัญหาค่าน้ำภาษีตามมาตรา 19 ทวิ. กรุงเทพมหานคร : กรมศุลกากร, 2549.

ล้วน ปางสุข. ขั้นตอนการปฏิบัติในการขอค่าน้ำภาษีการผลิตเพื่อส่งออกตามมาตรา 19 ทวิ. เทคนิคและข้อควรระวังในการขอค่าน้ำภาษีการผลิตตามมาตรา 19 ทวิ และการชดเชยค่าน้ำภาษีสำหรับธุรกิจนำเข้าและส่งออก. กรุงเทพมหานคร : บริษัทสำนักพิมพ์ธรรมนิติ จำกัด, 2545.

สถิต ลิ้มพงศ์พันธุ์. รายงานการวิจัย เรื่อง รีเอ็นจิเนียริงการคีนอากรเพื่อการส่งออก.

หลักสูตร นบส. รุ่น 24 วิทยาลัยนักรบริหาร สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.

กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน, 2540.

สุภรณ์ สร้อยทอง. จัดอบรมหลักสูตร “เทคนิคการขอคีนอากรตามมาตรา 19 ทวิ”

(ครบวงจร). กรุงเทพมหานคร : สถาบันฝึกอบรมธุรกิจ V-SERVE, 2548.

อัจฉริยา อักษรอินทร์ และพัชรภรณ์ ศรีระวีวงศ์. “EDI กับระบบคอมพิวเตอร์ของ

กรมศุลกากร ในการติดต่อกับองค์กรภายนอก.” วารสารศุลกากร. (6 มีนาคม -

เมษายน, 2537) : 16-20.

อารีย์ ฉวีวรรณมาศ. มิติใหม่ในการคีนอากร การผลิต เพื่อส่งออกของกรมศุลกากร.

เอกสารวิจัย. กรุงเทพมหานคร : คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

อุทัยวรรณ ตรีวงศ์วิทยา. ปัญหาในการขอคีนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและ

ส่งออกของกลุ่มอุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มและอุตสาหกรรมพลาสติกและยาง.

วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบัญชี มหาวิทยาลัย

หอการค้าไทย, 2546.

ภาคผนวก ก

- หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม
- รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

ที่ ศธ 0525.3(5.2)/38

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
1518 ถ.พิบูลสงคราม บางซื่อ กทม. 10800

7 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการฝ่ายการตลาด

ด้วย นางพิมพ์สุภัค เขี่ยมสะอาด นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออกในการดำเนินการขอคืนอากรตาม มาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.ดร.ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านจัดคุณพรชัย คชรินทร์ เพื่อโปรดตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธำนิทร์ ศิลปจารุ)

หัวหน้าสาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม
โทร. 0-2 913-2500 - 24 ต่อ 3236
โทรสาร 0-2 912-2018

ที่ ศธ 0525.3(5.2)/39

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1518 ถ.พิบูลสงคราม บางซื่อ กทม. 10800

7 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณธนากร แสงพิฑูร

ด้วย นางพิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออกในการดำเนินการขอคืนอากรตาม มาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.ดร.ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดตรวจสอบ แบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธำนิษฐ์ ศิลปจารุ)

หัวหน้าสาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

โทร. 0-2 913-2500 - 24 ต่อ 3236

โทรสาร 0-2 912-2018

ที่ ศธ 0525.3(5.2)/40

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
1518 ถ.พิบูลสงคราม บางซื่อ กทม. 10800

7 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณสุรีย์ อาจปักษา

ด้วย นางพิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออกในการดำเนินการขอคืนอากรตาม มาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.ดร.ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดตรวจสอบ แบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อานันท์ ศิลปจารุ)

หัวหน้าสาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม
โทร. 0-2 913-2500 - 24 ต่อ 3236
โทรสาร 0-2 912-2018

ที่ ศธ 0525.3(5.2)/41

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1518 ถ.พหลโยธิน บางซื่อ กทม. 10800

7 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณมนตรี ระกาศ

ด้วย นางพิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออกในการดำเนินการขอคืนอากรตาม มาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.ดร.ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดตรวจสอบ แบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธำนิษฐ์ ศิลป์จารุ)

หัวหน้าสาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

โทร. 0-2 913-2500 - 24 ต่อ 3236

โทรสาร 0-2 912-2018

ที่ ศธ 0525.3(5.2)/42

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

1518 ถ.พิบูลสงคราม บางซื่อ กทม. 10800

7 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์

เรียน คุณนันทนา สิทธานครินทร์

ด้วย นางพิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม บัณฑิตวิทยาลัย ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาสภาพ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออกในการดำเนินการขอคืนอากรตาม มาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล" โดยมีคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คือ รศ.ดร.ศรีเพ็ญ เศรษฐเสถียร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ในการนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดตรวจสอบ แบบสอบถามเพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์เรื่องดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดทางการศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธำมรงค์ ศิลปจารุ)

หัวหน้าสาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

โทร. 0-2 913-2500 - 24 ต่อ 3236

โทรสาร 0-2 912-2018

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม

รายนาม	ตำแหน่ง/สถานที่ทำงาน
1. คุณพรชัย คชรรัตน์	รองประธานคณะกรรมการนำเข้าส่งออกการค้า ชายแดนรองกรรมฝ่ายวิชาการ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย รองกรรมการผู้จัดการ กลุ่มบริษัทในเครือ บริษัทวี-เชิร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด 709/57 ถนนอ่อนนุช แขวงสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250
2. คุณธนากร แสงพิฑูร	ผู้จัดการฝ่ายส่งเสริมการบริการและผู้อำนวยการศุลกากร บริษัทวี-เชิร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด 709/57 ถนนอ่อน ถนนอ่อนนุช แขวงสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250
3. คุณสุรีย์ อัจฉาภา	รองผู้จัดการฝ่ายสายงานวิชาการและสิทธิประโยชน์ บริษัท วี-เชิร์ฟ โลจิสติกส์ จำกัด 709/57 ถนนอ่อนนุช แขวงสวนหลวง กรุงเทพมหานคร 10250
4. คุณมนตรี ระภาค	หัวหน้าพิธีการ และ ผู้อำนวยการศุลกากร บริษัท โกลเบล เอ็กซ์เพรส เซ็นเตอร์ จำกัด ชั้น 14 อาคาร เอสเอสพี ทาวเวอร์ 2 116 ถนน รัตน คลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110
5. คุณนันทนา สิทธาครินทร์	ผู้จัดการฝ่ายส่งเสริมการบริการ บริษัท สยามสากล บริการ จำกัด 14 ถนนเกษมราษฎร์ คลองเตย กรุงเทพมหานคร 10110

ภาคผนวก ข

- หนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
- แบบสอบถาม

ที่ ศธ 0525.3(5.2)/79

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ
1518 ถ.พิบูลสงคราม บางซื่อ กทม. 10800

6 มีนาคม 2550

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน เจ้าหน้าที่ขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

ด้วย นางพิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชา
ธุรกิจอุตสาหกรรม ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหา
และความต้องการความช่วยเหลือในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก
เขตกรุงเทพมหานคร" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้นำเข้าและส่งออก และเป็นข้อมูลให้กับ
ผู้นำเข้าและส่งออกภายในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

ในการนี้ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านกรุณาตอบแบบสอบถาม เพื่อเป็นประโยชน์
ในการจัดทำงานวิจัยของนักศึกษา ข้อมูลที่ได้รับถือว่าเป็นความลับจะนำเสนอในภาพรวมของงานวิจัย
เท่านั้น ภายหลังที่ท่านตอบแบบสอบถามแล้ว กรุณานำแบบสอบถามใส่ซองที่แนบมาให้นี้ แล้วส่งไปรษณีย์
กลับตามที่อยู่ที่ได้เจ้าหน้าที่ (โดยไม่ต้องติดแสตมป์เพิ่ม)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธำนิษฐ์ ศิลปจารุ)

หัวหน้าสาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

โทร. 0-2913-2500 – 24 ต่อ 3236

โทรสาร 0-2 912-2018

นางพิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด โทร. 0-2 598-2700-10 ต่อ 355

ที่ ศธ ๐๕๒๕.๓(๕.๒)/๑๑๔

ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

๑๕๑๔ ถ.พิบูลสงคราม บางซื่อ กทม. ๑๐๘๐๐

๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ข้อมูล

เรียน คุณธนิต โสรัตน์ ประธานคณะกรรมการเฉพาะกิจแก้ไขปัญหาการคืนอากร ๑๙ ทวี

ด้วย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ได้เปิดสอนหลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม โดยในภาคการศึกษา
ที่ ๒/๒๕๕๗ นี้ ได้มีการเรียนการสอนวิชาการวิจัยการศึกษา (Educational Research) นักศึกษามีความ
สนใจจะทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการแก้ไขปัญหาในการดำเนินการขอ
คืนอากรตามมาตรา ๑๙ ทวี ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก"

ดังนั้น สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา
การขอคืนอากร ๑๙ ทวี ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อการศึกษาในวิชาดังกล่าวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ ศรีวงษ์กุล)

รักษาการหัวหน้าภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา

สาขาวิชาธุรกิจอุตสาหกรรม

โทร. ๐-๒ ๙๑๓-๒๕๐๐-๒๔ ต่อ ๓๒๓๖

โทรสาร ๐-๒ ๙๑๒-๒๐๑๘

นางพิมพ์สุภัค เขี่ยมสะอาด โทร. ๐-๒ ๕๙๘-๒๗๐๐ -๑๐ ต่อ ๓๕๕

แบบสอบถาม

การศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของธุรกิจนำเข้าและส่งออก
ในการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าตัวเลือกที่ตรงกับข้อมูลของท่านโดยแต่ละข้อ
ให้เลือกได้เพียงตัวเลือกเดียว กรุณาตอบทุกข้อ

1. เพศ

☐ 1) ชาย

☐ 2) หญิง

2. อายุ

☐ 1) ต่ำกว่า 25 ปี

☐ 2) 25 – 35 ปี

☐ 3) 35 – 45 ปี

☐ 4) 45 ปี ขึ้นไป

3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี

☐ 2) ปริญญาตรี

☐ 3) สูงกว่าปริญญาตรี

4. ตำแหน่ง

☐ 1) เจ้าหน้าที่ทำเรื่องขอคืนอากร 19 ทวิ

☐ 2) เจ้าหน้าที่ฝ่ายนำเข้าและส่งออก

☐ 3) เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อ

☐ 4) อื่นๆ.

5. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งที่รับผิดชอบการขอคืนอากร

☐ 1) น้อยกว่า 3 ปี

☐ 2) 3 – 6 ปี

☐ 3) 6- 9 ปี

☐ 4) 9 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า
คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าตัวเลือกที่ตรงกับข้อมูลของท่านโดยแต่ละข้อ
ให้เลือกได้เพียงตัวเลือกเดียว กรุณาตอบทุกข้อ

6. ลักษณะของการนำเข้าและส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรของท่านเป็นแบบใด

- ☐ 1) นำเข้าทั้งหมดและส่งออกทั้งหมด
- ☐ 2) นำเข้าทั้งหมดและส่งออกบางส่วน
- ☐ 3) นำเข้าบางส่วนและส่งออกทั้งหมด
- ☐ 4) นำเข้าบางส่วนและส่งออกบางส่วน

7. วิธีการดำเนินการขอคืนอากรของท่านเป็นแบบใด

- ☐ 1) ดำเนินการขอคืนเอง
- ☐ 2) ใช้บริการตัวแทนออกของ

8. การชำระอากรในการนำเข้าของธุรกิจท่านเป็นแบบใด

- ☐ 1) ชำระอากรโดยเงินสด
- ☐ 2) ชำระโดยใช้หนังสือธนาคารค้ำประกัน
- ☐ 3) ค้ำประกันโดยใช้ระบบ Revolving Guarantee System หรือประกันลอย
- ☐ 4) ทั้ง 3 ข้อ

9. การส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิของท่านเป็นอย่างไร

- ☐ 1) ส่งออกโดยตรง
- ☐ 2) ส่งออกทางอ้อม
- ☐ 3) ส่งออกทั้ง 2 แบบ

10. การผลิตสินค้าส่งออกของท่านใช้สูตรการผลิตแบบใด

- ☐ 1) ใช้สูตรการผลิตของตนเอง
- ☐ 2) ใช้สูตรมาตรฐานของกรมศุลกากร

11. ทำเรือหรือที่ส่งออกสินค้าเพื่อการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิของท่านเป็นอย่างไร

- ☐ 1) ส่งออกทำเรือตลอด
- ☐ 2) ส่งออกทำเรือ 2 – 3 ทำ
- ☐ 3) ส่งออกทำเรือ มากกว่า 3 ทำ

12. ระยะเวลาที่ท่านได้รับเอกสารส่งออกที่จะใช้ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ

- ☐ 1) ภายใน 30 วัน
- ☐ 2) 30วัน – 60 วัน
- ☐ 3) 60 วัน – 90 วัน
- ☐ 4) เกิน 90 วัน โปรดระบุจำนวน.....วัน

13. ความถี่ในการขอคืนอากรของธุรกิจท่านดำเนินในลักษณะใด

- ☐ 1) ยื่นชุดขอคืนทุกเดือน
- ☐ 2) นาน ๆ ยื่นชุดครั้ง

14. ปริมาณเอกสารนำเข้าส่งออกที่ใช้ในการขอคืนอากรในแต่ละครั้ง

- ☐ 1) น้อยกว่า 30 ฉบับ
- ☐ 2) 30 ฉบับ – 60 ฉบับ
- ☐ 3) 61 ฉบับ – 90 ฉบับ
- ☐ 4) 91 ฉบับ – 120 ฉบับ
- ☐ 5) มากกว่า 120 ฉบับ โปรดระบุประมาณ ฉบับ

15. มูลค่าของอากรที่ขอคืนแต่ละครั้งจำนวนเท่าใด

- ☐ 1) น้อยกว่า 100,000 บาท
- ☐ 2) 100,001 – 200,000 บาท
- ☐ 3) 200,001 – 300,000 บาท
- ☐ 4) 300,001 – 400,000 บาท
- ☐ 5) มากกว่า 400,000 บาท

16. ระยะเวลาได้รับคืนเงินนับตั้งแต่นำเอกสารขอคืนอากร โดยเฉลี่ยแล้วใช้เวลาประมาณกี่วัน

- ☐ 1) ภายใน 30 วัน
- ☐ 2) 31 วัน – 60 วัน
- ☐ 3) 61 วัน – 90 วัน
- ☐ 3) 91 วัน – 120 วัน
- ☒ 4) เกิน 120 วัน โปรดระบุประมาณ.....วัน

ตอนที่ 3 ปัญหาในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ ของการนำเข้าและส่งออกสินค้า
 คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อให้เข้าใจ และเติมเครื่องหมาย / ในช่องข้อความที่ตรงกับ
 ความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว หากท่านระบุว่าข้อใดมีปัญหาอยู่ในระดับ
 มากถึงมากที่สุดให้ระบุปัญหา/ความต้องการความช่วยเหลือด้วย

ปัญหาการดำเนินการขอคืนอากรมาตรา 19 ทวิ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การขออนุมัติหลักการ					
17. การจัดเตรียมเอกสารเพื่อขออนุมัติหลักการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
18. การทำความเข้าใจในกฎระเบียบข้อบังคับของกรมศุลกากร	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
19. ระยะเวลาในการอนุมัติหลักการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
20. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
21. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					

ปัญหาการดำเนินการขอคืนอากรมาตรา 19 ทวิ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การนำเข้าวัตถุดิบ					
22. การสำแดงชื่อวัตถุดิบที่นำเข้ากับสูตรการผลิต	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
23. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของเจ้าหน้าที่ในการประเมินพิกัด	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
24. รับสำเนาใบขนขาเข้าเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
25. การชำระภาษี	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
26. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
27. จำนวนของคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					

ปัญหาการดำเนินการขอคืนอากรมาตรา 19 ทวิ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การยื่นสูตรการผลิต					
28. การจัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นสูตรการผลิต	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
29. ระยะเวลาในการอนุมัติสูตรการผลิตหลังจากยื่นสูตร	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
30. การกำหนดรหัสวัตถุดิบของเจ้าหน้าที่	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
31. การกำหนดส่วนเสียของวัตถุดิบ ของเจ้าหน้าที่	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
32. ความชำนาญในการวิเคราะห์สูตรของเจ้าหน้าที่	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
33. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					

ปัญหาการดำเนินการขอคืนอากรมาตรา 19 ทวิ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
34. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
การส่งออกผลิตภัณฑ์					
35. ชื่อผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
36. การระบุสูตรการผลิต	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
37. จัดทำใบขนขาออกและการแนบเอกสารต่างๆในการขอคืนอากร	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
38. มาตรฐานความคงเส้นคงวาของจนท.ในการตรวจสอบเอกสาร	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
39. การรับใบแนบ19ทวิหลังการส่งออกเพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยื่นขอคืนอากร	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					

ปัญหาการดำเนินการขอคืนอากรมาตรา 19 ทวิ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
40. การเปลี่ยนแปลงโยกย้ายตำแหน่งหน้าที่ของจนท.กรมศุลกากร	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
41. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
42. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
การขอคืนอากร					
43. ขั้นตอนในการยื่นเอกสารและการพิจารณาของเจ้าหน้าที่	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
44. ระยะเวลาในการพิจารณาคืนอากรของเจ้าหน้าที่	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
45. มาตรฐานของการตรวจสอบเอกสารในการคืนอากรของจนท.	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					

ปัญหาการดำเนินการขอคืนอากรมาตรา 19 ทวิ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
46. ระยะเวลาในการยื่นขอคืนอากรจนได้รับการแจ้งคืนอากร	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
47. ระยะเวลาที่ได้รับเงินคืนจากกรมศุลหลังจากได้รับการแจ้งคืน	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
48. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
49. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
การชำระอากรของวัตถุดิบในส่วนที่ไม่ได้ส่งออก					
50. การยื่นขอชำระค่าภาษีอากรวัตถุดิบคงเหลือหลังเกิน 1 ปี	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
51. การทำใบสรุปยอดเงินภาษีอากรขาเข้าต้องชำระภายในเดือนที่ 13	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					

ปัญหาการดำเนินการขอคืนอากรมาตรา 19 ทวิ	ระดับของปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
52. มาตรฐานในการพิจารณาอัตราอากร สำหรับวัตถุดิบที่ไม่ได้ส่ง	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
53. ความล่าช้าในการตรวจสอบชุดขอคืนอากรของจนท.กรมศุลฯ ทำให้ต้องเสียเงินเพิ่ม	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
54. จำนวนเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					
55. จำนวนคอมพิวเตอร์ในการให้บริการ	5	4	3	2	1
ปัญหา / ความต้องการ					

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ : นางพิมพ์สุภัค เอี่ยมสะอาด
 ชื่อวิทยานิพนธ์ : การศึกษาสภาพการดำเนินการ ปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือ
 ของธุรกิจนำเข้าและส่งออก ในการขอคืนอากรตามมาตรา 19 ทวิ
 เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล
 สาขาวิชา : ธุรกิจอุตสาหกรรม

ประวัติ

ประวัติส่วนตัว เกิดวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2506 สถานที่เกิด จังหวัดปทุมธานี
 ที่อยู่ปัจจุบัน 45/62 หมู่ 9 หมู่บ้านสหกรณ์ 3 ตำบลบางพูด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
 11120

ประวัติการศึกษา ปี พ.ศ. 2537 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีคณะบริหารธุรกิจบัณฑิต
 สาขาวิชาการตลาด จากสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

ประวัติการทำงาน วันที่ 20 มีนาคม 2534 ถึง 30 มีนาคม 2537 เจ้าหน้าที่
 ประชาสัมพันธ์ บริษัท เยาวเท็กซ์ อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี และ วันที่ 12 เมษายน 2537
 เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อต่างประเทศ บริษัท คิมเบอร์ลีย์-คล้าค ประเทศไทย จำกัด อำเภอเมือง
 จังหวัดปทุมธานี ถึงปัจจุบัน